Atatürkorganize HABER

İZMİR ATATÜRK ORGANİZE SANAYİ BÖL

TEMMUZ 2017 • SAYI 141

Enflasyonda beklentiler şaştı

DAHA FAZLA ULUSLARARASI YATIRIM ÇEKMELİYİZ

İKİNCİ 500'DE İAOSB'DEN 15 FİRMA

UĞURTAŞ: EKONOMİ SÜKUNET İSTER

LAZER KESİM MAKİNEMİZ HİZMETİNİZDE

2000 X 6000 MM TEZGAH BOYUTU
25 MM SİYAH SAÇ KESİM
20 MM KROM SAÇ KESİM
16 MM ALÜMİNYUM SAÇ KESİM

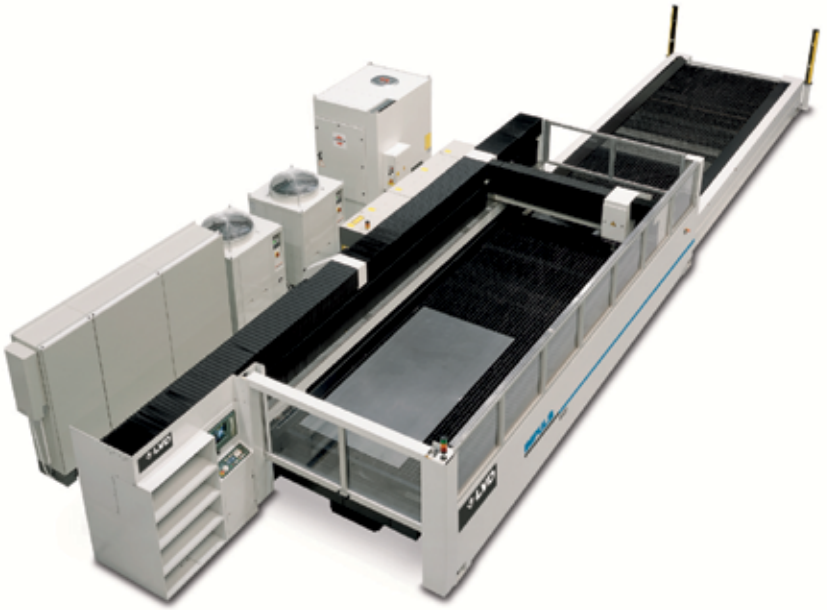

demsaç®

Demir Saç Profil Lojistik San. ve Tic. Ltd. Şti.

TEL : 0232 376 70 71
FAX : 0232 376 70 72
info@demsac.com.tr
www.demsac.com.tr
ADRES : 10044 SOKAK NO:2 A.O.S.B. / İZMİR

İAOSB VAKFI

İZMİR ATATÜRK ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

Sanayici ve İşadamları Sağlık ve Eğitim Vakfı

BİR ADIM DAHA İLERİYE HEP BİRLİKTE

Sizleri Vakfımıza Davet Ediyoruz...

Bilgi ve Katılım: Hüseyin DOĞAN Tel: 0232 376 71 76 / 226 www.iaosb.org.tr hdogan@iaosb.org.tr

Ekonomi sükunet ister

Hilmi UĞURTAŞ

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı

Dünyamızın belki de dönme hızından daha süratli bir şekilde gündemi değişiyor. Neredeyse on senedir dünyadaki siyasal ve ekonomik olayların gelişim ve değişimini gördükçe, nelerle uğraştığımız önümüze sıralanıyor.

Yunanistan sorunu ve Çipras etkisi derken; Brexit, Trump'ın seçim kazanması, Fransa'da Macron'un zaferi, Ortadoğu coğrafyasındaki sıcak çatışmalar, bölgesel olmaktan çıkıp global tehdit haline gelen terör, petrol fiyatları ile oynanan finansal oyunlar, FED ne yaptı, ne yapacak döngüsü, Kuzey Kore odaklı nükleer savaş kaygısı, Çin-ABD ekonomi savaşının ivmelenmesi diye saymaya başladığımızda, bitmek bilmeyecek uzun bir liste ile karşı karşıya kalıyoruz.

Türkiye olarak söz konusu global sorunlar zincirinden elbette etkilenmemiz mümkün değil. Bununla birlikte mevcut sorunlar yumağına ülkemizde yaşanan siyasi gerginlikler, halkın önüne konan seçim sandıkları, terör belası, iç ve dış kaynakları olan ülkemizin demokrasi ve Cumhuriyeti'ne kasteden alçak darbe girişimi, en yakın komşularımızdan başlayan Ortadoğu sorunları ve başta Avrupa Birliği olmak üzere uluslararası ilişkilerde yaşadığımız gergin ortam da dahil olmak üzere yeni sıkıntıları da ekledi. Tüm bunlar da doğal olarak her yeni güne, 'bakalım bugün ne olacak' diyerek başlamamıza neden oluyor.

Yaşanan bu olaylardan sonra sık sık dile getirilen söylemlerden birisi de 'şu oldu, bu oldu ama kriz çıkmadı' değerlendirmesidir. Sokak dilinde kriz denildiğinde; batan, iflas eden, çöken ekonomik problemlerin, beraberinde getirdiği büyük siyasi ve sosyal çalkantılar akla gelmektedir. Ekonomik krizde en basit tanımıyla göstergelerin kötüleşerek, ekonominin işleyişinin zorlanması ve bu durumun geleceği olumsuz etkilemesi beklenir. Türkiye bu anlamda farklı bir yapıya sahiptir. Ekonomik göstergelerin bazıları istenen ve beklenen rakamlar düzeyinde değildir. Bazı göstergeler ise umut aşılamaya devam etmektedir.

Ekonomik büyüme son dönemde hareketlenmesine rağmen, istikrar içinde büyümeyi ne yazık ki henüz göremedik. Enflasyon ve faizler iş ve yatırım ortamını destekler düzeyin üstünde seyrediyor. Enflasyon olmasına rağmen ekonominin büyüme trendinin hızlanmaması stagflasyon tehlikesini işaret ediyor. İşsizlik, bütçe açığı, cari açık gibi tehditlerle mücadelemiz devam ediyor. Ancak ulusal ve global ekonomi çarkları içinde sermaye hareketlerinin serbest bırakılmış olması, küresel sistemde FED ile başlayıp, İngiltere Merkez Bankası, AMB ve Japonya Merkez Bankası ile yaratılan likidite fazlalığı gibi faktörlerle kriz denilen ortamı tüm sıcaklığı ile yaşamıyoruz. Tabi burada doğal bir tepkiden de bahsedebiliriz. Küresel kriz ve sonrasında özellikle son iki yılda yaşanan siyasi, sosyal, jeopolitik ve ekonomik sorunlar öylesine ardı sıra yaşandı ki iş ve yatırım dünyası yeni bir kanıksama psikolojisine girdi. Artık, kriz yönetimi öncelikli strateji alanımız haline geldi.

Tüm bu konularda hükümetin çalışmaları

sürmektedir. Yapılan çalışmaların güncel sorunları çözme noktasında olduğunu, bununla birlikte beklenen yapısal değişimler konusunda istenen hızın sağlanamadığını görmekteyiz. Ülkemiz gündemi ekonomi dışında o denli karmaşık ve zorlu bir süreçten geçiyor ki, görünen yaralara parmak basan önlemler anlamında çalışmaların yapıldığını görüyoruz. Ancak, Türkiye gibi ekonomik dengeleri tam oturmamış bir ülkede atılan her bir adımın, tahterevalli etkisi ile karşı bir sonuç doğurduğunu unutmamak gerekir.

Dış ticaret için avantajlı kur politikasına giriyorsun, cari açığın artıyor. KGF gibi enstrümanlar ile esnaf ve sanayiciyi destekliyorsun, likidite sıkıntısı çıkıyor. Likidite azalınca iç tasarrufa bakıyorsun, iç tasarrufu çekmek için faizi arttırıyorsun; bu sefer de mevduat faizini, kredi faizi ile dengelemek ikilemi arasında kalıyorsun. Dış kaynak arayışına girdiğinde ise hala ekonomisi en kırılgan ülkeler grubunda olmamızdan, dış ve iç politikamızda yaşadığımız gerginlikler ve sorunlar nedeniyle hala risk marjı yüksek olmanın bedelini ödüyoruz.

'Üretelim, kar edelim o kar ile yatırım yapalım' dediğimizde ise, karşımıza hiç de alışık olmadığımız TÜFE, ÜFE'nin arasında ÜFE aleyhine açılan makas çıkıyor. Eğer ÜFE, TÜFE'den yüksek seyrediyor ise bu şunu gösterir:

Üretim maliyetleriniz artar ancak piyasanın durgunluğu, satın alma gücünün eksikliği, rekabetin yoğunluğu nedeniyle pazar kaybetmemek için fiyat artışından ve dolayısıyla makul karlardan vazgeçersiniz. Peki, kar edemeyen hangi işletme bırakın büyümeyi ve gelişmeyi, ayakta kalmayı ne kadar sürdürebilir?

Bu sorunun en doğru cevabını da, 1999 yılında ulusal gelir içinde yüzde 23 payı olan imalat sanayisinin, bugün payının yüzde 16,7'ye düştüğünde görüyoruz. Bu gerilemeyi sadece düşük karlılığa bağlamak da Türk sanayicisine haksızlık olur. Bu noktaya gelene kadar Türk sanayicisinin üretim yapma ve istihdam yaratmak için nasıl mücadele verdiğinin ve hangi risklere girdiğinin en güzel göstergesi de OECD'nin yayınladığı Küresel Görünüm Raporu'nda yer alan şirketlerimizin son 10 yılda gittikçe olumsuz gelişen borç/ özkaynak oranlarının çarpıcılığıdır. 2007 yılında kaynak yapısı içinde yüzde 45,2 olan borçların payı, 2016 yılında yüzde 61,9'a çıkmıştır. Ulusal anlamda özel sektörün borç stokunun GSYH oranı 2010 yılında yüzde 140,6 iken, 2015'te bu oran yüzde 160,4'e kadar sıçramıştır.

Ülkemizde iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi konusunda yapılan çalışmaları yakından takip ediyor ve elbette ki başarılı ve doğru adımları memnuniyetle karşılıyoruz. Bununla birlikte uygulamaların ortaya çıkan yarayı kapatma ya da kan kaybını durdurmanın ötesinde gerçek ve kalıcı bir iyileşme sağlaması için yapısal reformlar başlığı altında yer alan, siyasal, sosyal ve ekonomik alanda yapılması gereken köklü temel değişimlerin yapılması gereklidir. Aslında Türkiye uzun bir dönemdir tek partili bir iktidar yapısına sahip olarak, siyasi istikrarını bir düzleme oturtmuştur. Ancak, meşgul olunan diğer alanlar ve güncel sorunlar, gündemi kimseye bırakmamıştır.

Biz üreten ve istihdam yaratan insanlar olarak da zaman zaman bir hataya düşüyoruz. Çevremizde yaşanan sosyal, siyasal, kültürel, ekonomik olaylara fazla kafa yormadan; sadece işimize odaklanıyoruz. Bu eğilim, olaylara doğru-yanlış değerlendirmesi ile bakmaktan ziyade; kayıp ve kazanç ikilemi içinde bakmamıza neden oluyor. Oysa piyasanın yaşamdan ayrışması mümkün değildir. Attığımız her adımda yaşadıklarımızın işimize etkisini görmek ve değerlendirmek zorunluluğumuz vardır. Ekonomik hareketler, girişimler, kararlar çok kolay alınan kararlar değildir. Para, sermaye korkaktır. Tedirgindir. Çünkü alın teri ile gayret ve emekle elde edilen şeyler değerlidir. Bu nedenle ekonomik gelişimin ortaya çıkması için istenecek ilk şey; sükunetin sağlandığı, uluslararası prensipler içinde, istikrarla yürüyen iş ve yatırım ortamıdır.

SAHİBİ
İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı
Hilmi UĞURTAŞ

SORUMLU MÜDÜR
Hüseyin DOĞAN

YAYIN İCRA KOMİTESİ
Hilmi UĞURTAŞ - Enver OLGUNSOY
Nedim ATİLLA - Hüseyin DOĞAN

Muhabirler
Meryem Fulya YAZICIOĞLU
Bestenigar BAZİKİ

YÖNETİM YERİ
İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi
M. Kemal Atatürk Bulv. No:42 - 35620
Çiğli / İZMİR
Tel: (0232) 376 71 76 Fax: (0232) 376 71 00
E-mail: iaosb@iaosb.org.tr
Web: www.iaosb.org.tr

BASKI:
Hürriyet Matbaası
5501 Sokak No: 6 Kat: 1 Tuna Mah. Çamdibi - İzmir
Telefon: (0232) 435 69 69
Faks: (0232) 462 31 62
www.hurriyetmatbaa.com
Atatürk Organize Haber, İAOSB'nin aylık yayın organıdır. Dergide yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yayınlanan yazılar aksi belirtilmedikçe İAOSB'nin resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Aylık Süreli Yerel Yayın / Basım Tarihi: 31 Temmuz 2017

72 İEF bu yıl 'enerjik"

8 Enflasyonda beklentiler şaştı
12 Enflasyon: Gözden kaçırmaya gelmez
18 Nisan'da işsizlik 10,5
19 Eğitim düzeyi işgücüne katılımı etkiliyor
20 Bütçe açığı 6 ayda 25 milyar lirayı aştı
22 Cari açık Mayıs'ta 5,24 milyar dolar oldu
23 Özel sektörün borcu 224 milyar doları aştı
24 Sanayi üretimi beklentilerin altında kaldı
29 Paranın anayasası değişiyor
30 Finansta en karmaşık ülke Türkiye
32 KDV'de İngiliz ve Türk Modeli detayları
36 Gelişmekte olan ülkelerde kırılganlık ne durumda?
46 İAOSB Ailesi büyüyor
47 İSO İkinci 500 Büyük listesinde 15 İAOSB firması yer aldı
48 Ustalık Belgeleri altın bileziktir
49 Yoğun ilgi, Özel İAOSB Nedim Uysal MTAL'de yeni sınıf açtırdı
50 Bütçeden Ar-Ge'ye 8,2 milyar lira
51 Yaşar ve İEÜ ile lisansüstü protokolü yenilendi
54 Daha fazla uluslararası yatırım çekmeliyiz
60 19. yüzyılda batılı tüccarların İzmir'e akını
62 Bir dakika ben bu durakta ineyim
68 Mimari fotoğraf
70 Kontrbas dile geldi
72 İEF bu yıl 'enerjik"
74 İzmir'in ana renklerinden bir köşe: Dikili
76 Hava kirliliğinin zararı yılda 18 milyar dolar
77 Teknoloji dünyası

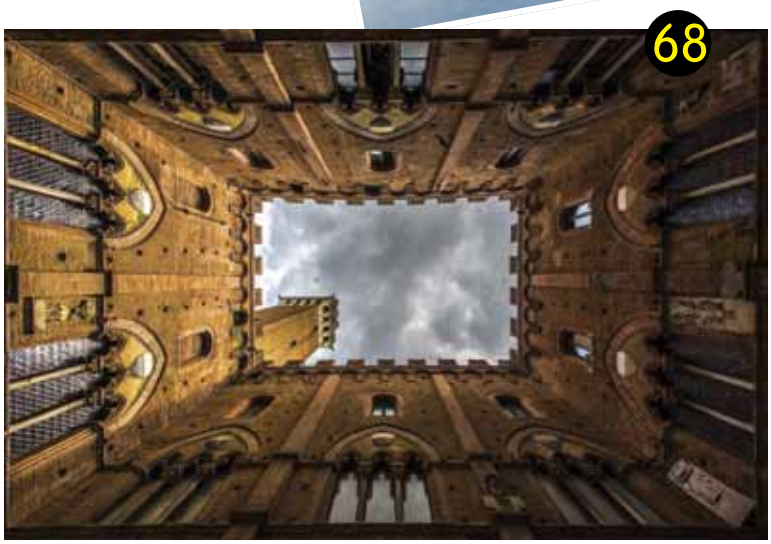

12 Enflasyon: Gözden kaçırmaya gelmez

30 Finansta en karmaşık ülke Türkiye

36 Gelişmekte olan ülkelerde kırılganlık ne durumda?

49 Yoğun ilgi, Özel İAOSB Nedim Uysal MTAL'de yeni sınıf açtırdı

51 Yaşar ve İEÜ ile lisansüstü protokolü yenilendi

68 Mimari fotoğraf

Enflasyonda beklentiler şaştı

Türkiye İstatistik Kurumu, Tüketici Fiyat Endeksi Haziran 2017 verilerini açıkladı. Endekste yer alan gruplardan en yüksek artış yüzde 1,05 ile eğitim grubunda gerçekleşirken, lokanta ve otellerde yüzde 1,03 artış yaşandı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), kamuda çalışan memurların enflasyon farkının da belirlendiği Haziran ayı enflasyon rakamlarını açıkladı. Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), Haziran ayında bir önceki aya göre yüzde 0,27 azalırken, yıllık enflasyon yüzde 10,90'a geriledi. Memur, Temmuz'da 2,9 puanlık enflasyon farkını alacak.

Beklentiler tutmadı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Tüketici Fiyat Endeksi, Haziran 2017 verilerini açıkladı.

Haziran'da yüzde 0,1 oranında artış olacağı yönündeki piyasa beklentilerine karşın, TÜFE'de (2003=100) 2017 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre yüzde 0,27 düşüş, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 5,89, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 10,90 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 9,36 artış gerçekleşti. Mayıs ayı sonu itibariyle yıllık enflasyon oranı da yüzde 11,72 olmuştu.

En yüksek artış eğitim, düşüş giyim ve ayakkabı grubunda

Ana harcama grupları itibariyle Haziran ayında endekste yer alan gruplardan en yüksek artış yüzde 1,05 ile eğitim grubunda gerçekleşirken, lokanta ve otellerde yüzde 1,03, çeşitli mal ve hizmetlerde yüzde 0,52, ev eşyasında yüzde 0,48 ve konutta yüzde 0,31 artış yaşandı.

Gıda ve alkolsüz içecek fiyatları düştü

Ana harcama grupları itibariyle 2017 yılı Haziran ayında endekste yer alan gruplardan giyim ve ayakkabıdaki yüzde 1,25'lik düşüş, en fazla düşüş olarak kayıtlara geçerken, gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 1,06, ulaştırmada yüzde 0,84, haberleşmede yüzde 0,39 ve eğlence ve kültürde yüzde 0,14 düşüş gerçekleşti.

Yıllık fiyat değişimleri

TÜFE'de yıllık en fazla artış yüzde 21,70 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşirken, bir önceki yılın aynı ayına göre gıda ve alkolsüz içecekler yüzde 14,34, ulaştırma yüzde 14,07, sağlık yüzde 12,66 ve çeşitli mal ve hizmetler yüzde 11,84 ile artışın yüksek olduğu diğer ana harcama grupları oldu.

İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS)

en yüksek artış yüzde 10,74 ile TR62 (Adana, Mersin) bölgesinde gerçekleşti.

Haziran 2017'de endekste kapsanan 414 maddeden; 67 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 213 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 134 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşti.

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi

TÜFE Haziran'da gerilerken, Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) aylık bazda yüzde 0,07 arttı. Yİ-ÜFE yıllık bazda ise yüzde 14,87 oldu.

2. Düzey'de bulunan 26 bölge içinde aylık en yüksek artış yüzde 0,49 ile TRB2'de (Van, Muş, Bitlis, Hakkari) olurken, bir önceki yılın Aralık ayına göre en yüksek artış yüzde 7,28 ile TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis) bölgesinde, bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış yüzde 13,42 ile TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis) bölgesinde ve 12 aylık ortalamalara göre

Ana harcama gruplarına göre tüketici fiyat endeksi ve değişim oranları, Haziran 2017 [2003=100]

Ana harcama grupları	Harcama grubu ağırlıkları	Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı (%)	Endeks
Türkiye	**100,00**	**-0,27**	**5,89**	**10,90**	**9,36**	**309,78**
Gıda ve alkolsüz içecekler	21,77	-1,06	8,91	14,34	9,23	347,81
Alkollü içecekler ve tütün	5,87	0,01	2,40	21,70	22,72	588,70
Giyim ve ayakkabı	7,33	-1,25	4,71	3,24	5,58	207,68
Konut	14,85	0,31	4,43	7,39	6,85	341,51
Ev eşyası	7,72	0,48	4,34	6,76	6,40	239,39
Sağlık	2,63	0,17	9,87	12,66	11,41	191,91
Ulaştırma	16,31	-0,84	5,96	14,07	12,52	292,73
Haberleşme	4,12	-0,39	0,87	3,07	3,60	134,05
Eğlence ve kültür	3,62	-0,14	8,03	10,91	6,97	222,40
Eğitim	2,69	1,05	3,70	9,59	9,45	304,47
Lokanta ve oteller	8,05	1,03	5,60	10,26	8,96	457,12
Çeşitli mal ve hizmetler	5,04	0,52	7,23	11,84	11,77	374,37

Gıda enflasyonu 4 yılın en düşük seviyesinde

Genellikle yüksek enflasyonun sorumlusu olarak dile getirilen gıda fiyatlarındaki düşüşün etkisiyle, Kasım 2016'da TÜFE yıllık bazda yüzde 7,16'dan yüzde 7'ye gerilemişti.

2016'da enflasyon sepetinde yüzde 23,68 ile en yüksek ağırlığa sahip olan, buna rağmen yılın son aylarında enflasyonu frenleyen gıda ve alkolsüz içecekler grubunda fiyatlar, Aralık 2016'da yüzde 3,29 artış gösterdi.

Gıda ve alkolsüz içeceklerde yıllık enflasyon ise 2016'da yüzde 5,65 ile genel enflasyon oranının altında kaldı. Grup enflasyonun toplam fiyat değişimine yıllık etkisi ise yüzde 1,34 olarak hesaplandı. Geçen yıl gıdadaki TÜFE artışı yüzde 5,44 olarak gerçekleşirken, alkolsüz içeceklerde fiyat artışı yüzde 8,35 oldu.

Gıda ve içecek fiyatlarının 2016 yılındaki artış oranı, son dört yılın en düşük seviyesi olarak kayıtla-

TÜİK'in açıkladığı verilere göre yılın ilk 6 ayındaki enflasyon oranı yüzde 5,89 olurken, yıl başında yüzde 3 zam alan memur ve memur emeklisi ile işçi emeklisinin Temmuz ayında alacağı zam oranı da 2,9 oldu.

ra geçti. Fiyat artışları 2012'de yüzde 3,9, 2013'te yüzde 9,67, 2014'te yüzde 12,73'e çıktıktan sonra, 2015'te söz konusu gruptaki artış oranı yüzde 10,87 olmuştu.

İşlenmemiş gıda

Aralık 2016'da gıda ve alkolsüz içecek grubunda genel enflasyonunun üzerinde yaşanan artışta, özellikle kötü hava koşulları nedeniyle işlenmemiş gıda (sebze meyve) fiyatlarındaki yükseliş etkili oldu. Nitekim Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) da, Aralık Ayı Fiyat Gelişmeleri Raporu'nda bu noktanın altını çizdi.

Gıda ve alkolsüz içecekler grubu yıllık enflasyonunun Aralık ayında 2,10 puan artarak yüzde 5,65'e yükselmesinde, mevsimsellikten arındırılmış işlenmemiş gıda fiyatlarındaki kayda değer yükselişin belirleyici olduğu vurgulanan raporda, "İşlenmiş gıda grubunda ise aylık fiyat artışı (yüzde 0,75) hızlanırken, grup yıllık enflasyonu yüzde 6,67 ile yataya yakın seyretmiştir" denildi.

Memur ve emekliye enflasyon farkı

TÜİK'in açıkladığı verilere göre, yılın ilk 6 ayındaki enflasyon oranı yüzde 5,89 olurken, milyonlarca memur ve memur emeklisi ile işçi emeklisinin Temmuz ayında alacakları zam oranları da netleşti. Yıl başında yüzde 3 zam alan memur ve memur emeklileri, ortaya çıkan 2,9 puanlık farkı Temmuz ayında yapılacak zamla alacak. İşçi emeklilerinin geriye dönük 6 aydaki enflasyon kadar aldıkları zam da yüzde 5,89 oldu.

Merkez Bankası anketinden enflasyon beklentisi

Merkez Bankası'ndan yapılan açıklamaya göre, cari yıl sonu TÜFE beklentisi bir önceki anket döneminden yüzde 0,6 gerileyerek yüzde 9,49'a çekildi. Anketin 12 ay sonrası TÜFE beklentisi bu dönem için yüzde 8,41 oldu.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) anketinde, cari yıl sonu beklentileri revize edildi. Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) beklentisi yüzde 9,55'ten, yüzde 9,49'a geriledi.

Merkez Bankası'ndan yapılan açıklamaya göre, cari yıl sonu TÜFE beklentisi bir önceki anket döneminden yüzde 0,6 gerileyerek yüzde 9,49'a çekildi. Anketin bir önceki döneminde yüzde 8,32 olan 12 ay sonrası TÜFE beklentisi, bu dönem için yüzde 8,41'e; 24 ay sonrası TÜFE beklentisi de 7,93'e yükseldi.

Bir önceki anket döneminde Temmuz 2017 için yüzde 0,25 olan TÜFE beklentisi yüzde 0,18; Ağustos ayı beklentisi yüzde 0,21; Eylül ayı TÜFE beklentisi de yüzde 0,57 oldu.

Katılımcıların öngörüleri

Açıklamaya göre, anket katılımcılarının 12 ay sonrasına ilişkin olasılık tahminleri şöyle sıralandı:

TÜFE'nin yüzde 28,8 olasılıkla yüzde 8,00-8,49 arasında, yüzde 21,4 olasılıkla yüzde 8,50-8,99

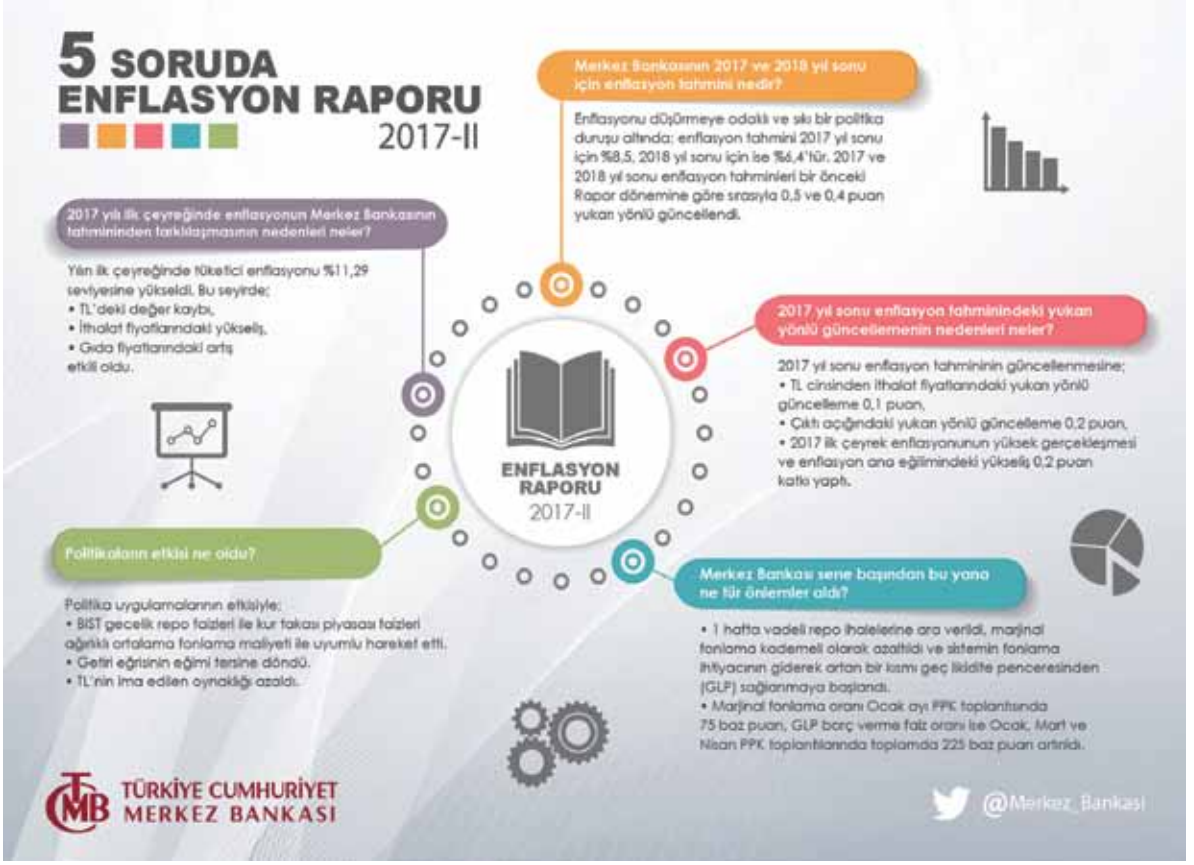

arasında ve yüzde 19,2 olasılıkla yüzde 7,50-7,99 arasında gerçekleşeceği öngörülüyor.

2017 yılı Temmuz ayı anket döneminde, 24 ay sonrasına ilişkin olasılık tahmin olasılıkları da TÜFE'nin yüzde 49,5 olasılıkla ise yüzde 7,50 ve üzerinde; yüzde 43,5 olasılıkla da yüzde 6,50-7,49 aralığında artış göstereceği biçiminde belirdi.

Anketin 24 ay sonrası TÜFE enflasyonu beklentileri de katılımcıların yüzde 88,7'sinin beklentilerinin yüzde 7,50 ve üzerinde olacağı; yüzde 11,3'ünün beklentilerinin de yüzde 6,50-7,49 aralığında olacağını gösterdi.

BİST Repo ve Ters-Repo Pazarı'nda oluşan cari ay sonu gecelik faiz oranı beklentisi bir önceki anket döneminde yüzde 11,96'dan bu anket döneminde yüzde 11,95'e; MB Ağırlıklı Ortalama Fonlama Maliyeti beklentisi ise bir önceki anket döneminde yüzde 11,97'den bu anket döneminde yüzde 11,96'ya geriledi.

Kur beklentisi

2017 yıl sonu döviz kuru (ABD Doları/TL) beklentisi bir önceki anket döneminde 3,76 lira iken, bu anket döneminde 3,75 lira oldu. 12 ay sonrası döviz kuru beklentisi ise 3,90 lira olarak değişmedi.

Ankette 35,8 milyar dolar olan 2017 yılı cari işlemler açığı beklentisi, bu anket döneminde 36,3 milyar dolara yükseldi. 2018 yılı cari işlemler açığı beklentisi ise aynı anket dönemlerinde sırasıyla 38,7 milyar dolar ve 38,5 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Yüzde 3,4 olan GSYH 2017 yılı büyüme beklentisi bu anket döneminde yüzde 4,1'e yükseldi.

Önceki dönem yüzde 3,7 olan 2018 yılı büyüme beklentisi de yüzde 3,9'a yükseldi.

Murat Çetinkaya'nın mesajları

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı Murat Çetinkaya da, 17 Temmuz'da Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Katılım Bankaları Birliği Üyeleri ile gerçekleştirilen toplantıda bir sunum yaptı. Çetinkaya, sunumunda şu mesajları verdi:

"Küresel ekonomiye dair büyüme tahminlerinin yukarı yönlü güncellenmesi ve düşük seviyelerini koruyan oynaklıklar risk iştahını desteklemektedir.

Son dönemde açıklanan veriler iktisadi faaliyetteki toparlanmanın güçlendiğine işaret etmektedir.

Son aylarda yaşanan maliyet yönlü gelişmeler ve gıda fiyatlarında beklenen kısmi düzeltmenin sınırlayıcı etkisine rağmen, fiyatlama davranışlarına dair riskler önemini korumaktadır.

Finansal koşullar iktisadi faaliyeti destekleyici konumdadır.

Merkez Bankası fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda elindeki bütün araçları kullanmaya devam edecektir.

Enflasyon görünümünde belirgin bir iyileşme sağlanana kadar para politikasındaki sıkı duruş sürdürülecektir."

Hüseyin DOĞAN

ENFLASYON

Gözden kaçırmaya gelmez

Enflasyon, toplumsal huzur ve mutluluğun dikkat etmesi gereken baş düşmanlarındandır. Türkiye'de güçlendiği dönemlerde ejderha olarak tasvir edilen enflasyonun kontrol altına alınması moral olmuştur.

Enflasyon bir ülke için istenmeyen bir olgudur.

Enflasyon en basit olarak; fiyatlarda genel düzeyinin sürekli yükselmesi ve paranın değerinde yaşanan sürekli bir düşüş olarak tanımlanabilir.

Eğer, üretilen mal ve hizmetler, tüketici talebini karşılayamaz durumda ise fiyatlar artar. Bu talep enflasyonunu doğurur. Talep enflasyonu ile mücadelenin yolu ya üretimi arttırmaktır, ya da talebi azaltıcı tedbirleri uygulamaktır.

Toplam talep, ne için toptan arzı geçer dersek, talebin arza göre daha çabuk değişim gösterebildiğini görürüz. Buna karşılık üretim aynı hızda bir değişim gösteremez. Yatırım gücü, girdilerin sağlanması ve insan kaynağının yönlendirilmesi belli bir zamanı gerektirir.

Bazen de ülke parası yabancı paralara karşı değer kaybeder. Bu durumda ithal malların fiyatları artar ve iç fiyatlar üzerinde de artış yönünde enflasyonist bir baskı oluşturur.

Enflasyonun bir diğer şeklide maliyet enflasyonudur. Herhangi bir nedenle üretimde kulla-

nılan kaynakların fiyatlarında yaşanan artışlar, üretim maliyetlerinin yükselmesine, maliyetlerin yükselmesi ise ürün fiyatlarının yükselmesine neden olacaktır. Fiyatların artışı talebin daralmasına, talebin düşüşü ise piyasalarda durgunluğu yaratacaktır. Enflasyonun durgunluk ile birlikte yaşanması ise stagflasyon olarak tanımlanmaktadır. Maliyet enflasyonun yükselmesi genel de ithalata dayalı üretim ve tüketim zincirine sahip ülkelerde daha sık görülmektedir.

Ülkeler	İşsizlik Oranları (%) (2016 - ILO tahminleri)	Enflasyon Oranları (%) (Mart 2017)
AB	8,5	1,6
ABD	4,9	2,4
Almanya	4,31	1,5
Arjantin	6,55	-
Avustralya	5,73	-
Brezilya	11,45	4,6
Çin	4,6	0,9
Endonezya	5,6	3,6
Fransa	9,96	1,4
Güney Afrika	25,92	6,1
Güney Kore	3,65	2,2
Hindistan	3,45	2,6
İngiltere	4,84	2,3
İtalya	11,54	1,4
Japonya	3,13	0,2
Kanada	7,07	1,6
Meksika	4,01	5,4
Rusya	5,72	4,2
Suudi Arabistan	5,52	-0,4
Türkiye	10,9	11,1

Tablo 1

Enflasyon bir ülke ekonomisi için istenmeyen bir olgudur. Genelde kaynakları kıt ve sahip olduğu kaynaklara göre nüfusu fazla olan ülkelerde enflasyon daha güçlüdür. Kıt kaynakların toplumun ihtiyacına göre adaletli bir biçimde dağıtılması sorunu enflasyonun yarattığı en büyük sosyal ve politik problemdir.

Enflasyonun nedenlerine bakıldığında, üretim miktarlarının azalması, üretim maliyetlerinin yükselmesi, piyasadaki para arzının artması, toplam harcamaların, toplam kazancın üstüne çıkması, teknolojik yeniliklere ayak uydurama, ekonomi ve finans sistemindeki yapısal sorunlar görülebilir.

Enflasyon ile yaşanan fiyat artışları, tüketiciyi ihtiyaçlarını tam olarak karşılamaktan alıkoyduğu gibi üreticinin de rekabet edebilme gücünü ve karlılığını etkiler. Bu durumda üretim cazibesini yitirir. Üretici veya yatırımcı ellerindeki finansal kaynakları daha çok kazanacağına inandığı alanlara yönlendirir. Bu durum finans piyasalarında dalgalanmalara yol açar. Paradan uzaklaşma ve bazı emtialara yönelme davranışlarına eğer üretim cevap veremez ise ihracata çıkış azalır, ithalata talep güçlenir. Bu durumda bütçe açığı artacağı için, dış borçlanma ihtiyacı da artacaktır.

Enflasyon ile birlikte, elde edilen gelirlerin satın alma gücü olumsuz etkileneceği için refah düzeyi düşmeye başlar. Gelir dağılımı bozulur. Arası iyice açılan toplumsal sınıflar arasında huzursuz ve sağlıksız bir toplumsal yaşam ortamı oluşmaya başlar.

Kısaca enflasyon toplumsal huzur ve mutluluğun en dikkat edilmesi gereken düşmanlarındandır. Türkiye, bu düşmanla çok uzun yıllardır birlikte yaşamaktadır. Ülkemizde bazı dönemlerde enflasyon inanılmaz güçlenmiş, gazete sayfalarında ağzından ateş çıkan ejderha tasvir edilmiş, ülkemiz ekonomisini yakmış, yıkmıştır. Bazı dönemlerde ise; kontrol altına alınması ciddi moral kaynağı olmuştur.

Ancak, Türkiye'de bugün yine yüksek oranlı bir enflasyon gerçeği ile karşı karşıyayız. Dünyada enflasyonun oldukça düşük olduğu bir dönemde ülkemizin enflasyon oranları yüksek düzeydedir. Bugün bu durumun temel iki nedeni görülmektedir. İlki, TL'nin son zamanlarda yabancı paralara karşı yaşadığı değer kaybı, diğeri ise özellikle gıda fiyatlarında yaşanan hızlı artıştır.

Türkiye'nin 2015 ve 2016 yılı tüketim harcamaları dikkate alındığında, özellikle 2016

Enflasyonu anlamak için hem TÜFE'ye hem de ÜFE'ye bakmak ve değerlendirmek gerekir. ÜFE verilerinde yaşanan artış, hisse senedi ve tahvil piyasalarında düşüşe neden olur. Tersi durumda dövizler değer kaybeder.

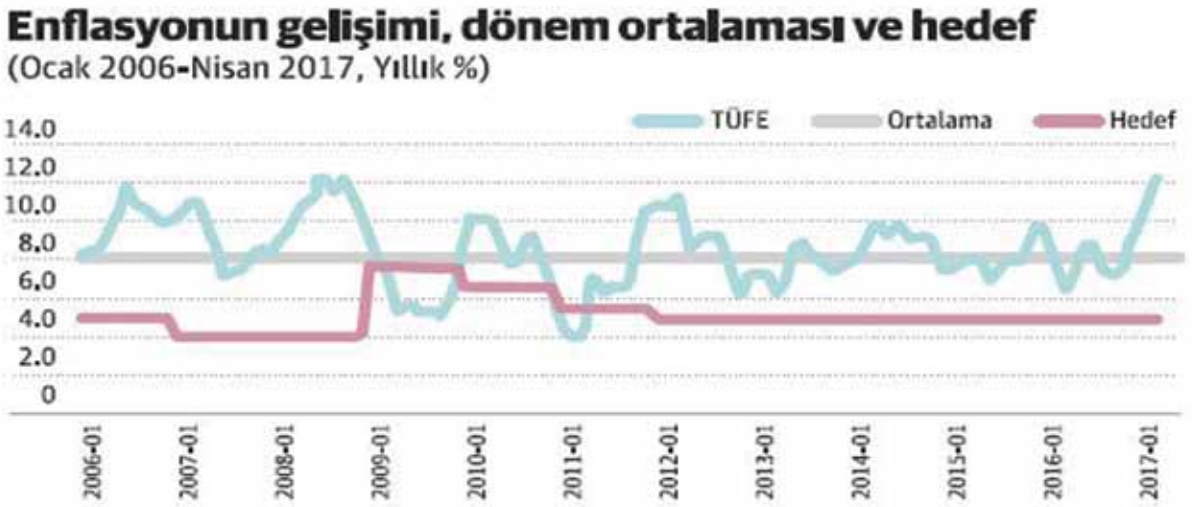

yılında bir önceki yıla göre artış olmadığını, hatta azalma yaşandığını görmekteyiz. Bu durumda, ülkemizdeki şu dönemde yaşadığımız enflasyonun talep kökenli olmaktan ziyade maliyet kökenli olduğunu söyleyebiliriz.

Enflasyonu anlamak için hem TÜFE'ye hem ÜFE'ye bakmak ve değerlendirmek gerekir.

Üretici fiyatları endeksinin kısaltması olan ÜFE, toptan satış fiyatlarındaki değişimleri aylık olarak ölçen bir göstergedir. Belli bir dönem içinde üretimi söz konusu olan ve yurt içinde satışa sunulan malların, üretici fiyat değişimlerini gösterir. ÜFE verilerinde yaşanan artış, hisse senedi ve tahvil piyasalarında düşüşe neden olur. Çünkü genel anlamda ÜFE ve faiz oranları birbirlerine eş yönlüdür. Tersi durumda ise yabancı paralar değer kaybeder.

TÜFE ise ÜFE'nin aksine, tüketicilerin satın aldığı mal ve hizmetler grubunda bulunan varlıkların fiyat değişimlerini ölçer. Tüketici harcamaları enflasyonun neredeyse 3'te 2'sini oluşturduğu için güçlü etkisi olan bir veridir. TÜFE'de faiz oranlarının artmasına doğrudan etki yapar.

TÜFE ile ÜFE'nin etkileşimi ülke ekonomisi için çok önemli anlam taşır.

Normal olarak TÜFE, ÜFE'nin uzantısıdır. En az üretici fiyatı kadar artar. Aksi halde üretici zararına üretim yapıyor durumu ortaya çıkar. İşte bu nedenle TÜFE ile ÜFE arasındaki makasın açılmaması çok önemlidir.

Üretici fiyatları tüketici fiyatlarından yüksek çıkarsa, ilk etapta üretici maliyet artışlarını fiyata yansıtamaz, Çünkü talep istenilen düzeyde değildir. Rekabet ortamı zorludur. Ürettiğini satmakta zorlanmaktadır. Kardan fedakarlık etmek zorunda kalır. Hatta gerektiğinde belli sürelerde, belli pazarlarda ya da belli müşterilerde zararı göze alır. Tahsilat sıkıntıları vardır. Bu nedenle nakit döngüsünü ya öz kaynaklarından ya da bulduğu dış kaynaklardan destekle yönetebilir. Kritik nokta bu gidişin nereye kadar süreceğidir. Devam ederse, batar.

2017 yılı Haziran ayı enflasyon verilerinde ÜFE rakamı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 14,87 iken TÜFE rakamı 10,90'dır. Aradaki fark yüzde 3,97'dir.

Bu makas daha fazla açılmamalı hatta hızlı bir biçimde kapanmalıdır.

2017 yılının ilk 6 aylık enflasyon sonuçları elimizdedir. Bu gidişata göre 2017 yılının ikinci 6 ayında her ay enflasyon 0,50 çıkarsa yıl sonunda enflasyonun 9,25 dolaylarında çıkması beklenmelidir. Zaten Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası beklenti anketine göre de yılsonu enflasyon beklentisi yüzde 9,55 olarak görünmektedir.

Tablo 1'e göz attığımızda G 20 ülkeleri enflasyon oranları içinde Türkiye açık farkla en tepededir.

Bu tablo bile Türkiye'nin enflasyon ile çok daha etkin bir mücadele içine girmesi gerektiğini göstermeye yeterlidir.

Enflasyon ile mücadelenin başarılı olması için gereken ilk adım, enflasyonu doğuran yapısal sorunların çözülmesidir.

Enflasyonla mücadele de devlete, firmalara ve tüketicilere düşen önemli görevler vardır. Bu mücadele bu üç aktörden sadece birinin ya da ikisinin gayreti ile çözülemez. Mücadele koordineli bir biçimde hep birlikte yapılmalıdır.

Tüketicilerimiz;

Gelir ve gider dengelerine göre tüketimleri planlamaya çalışmalıdır. Bilinçli tüketici olarak davranarak alış veriş kuralları ve gerçeklerine

göre hareket etmelidir. Aşırıya kaçan, gösterişe yönelik tüketimler ile kendi bütçelerini zorlamamalıdır. İmkanları ölçüsünde az ya da çok demeden yapabildikleri kadar tasarrufa yönelmelidir.

Firmalarımız;

Öncelikle verim arttırıcı tedbirler alarak, karlılıklarını makul ve kabul edilebilir düzeylerde tutmayı başarmaya odaklanmalıdır. Karlılığı katma değeri yüksek ürünler üreterek arttırmak hem firma bazında hem de ulusal ekonomi bazında gidilmesi gereken en doğru yoldur.

Yeni yatırımlarda ciddi ve bilimsel verilere dayalı ön çalışmalar yapılmalı, verimsiz ve geleceği olmayan yatırımlara kaynak aktarılmamalıdır. Ekonomik faaliyetler kayıt içinde kalarak, kamu ekonomisinin güçlenmesi sağlanmalıdır. Ücret artışları üretim ve verimlilik esaslarına göre belirlenmelidir.

Devletimiz ise;

Uygun para politikaları izlemeli, kamu yönetiminde gelir ve harcamalar dengesini iyi tutturmalı, kamu kuruluşlarının zararları Hazine'den karşılanmamalı, gerekirse bu tür kuruluşlar stratejik değerlendirmeler neticesinde uygunsa ya elden çıkarılmalı ya da kapatılmalıdır. İhracatı arttırmanın yolunun devalüasyonlardan değil, Ar-Ge ve inovasyona dayalı, katma değeri ve rekabet gücü yüksek ürünler üretmekten geçtiği unutulmamalıdır. Devlet personel rejimi, ihtiyaca, eğitime ve liyakata dayalı düzenlenmelidir.

Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde enflasyon oranı, faiz oranı, döviz kuru ve büyüme rakamları arasında önemli ve karmaşık bir ilişki vardır. Bu 4 temel veri içinde herhangi biri için yapılan bir değişim, atılan yeni bir adımın diğer veriler üzerinde olumlu ya da olumsuz etkilerini çok kısa sürede görülebilmektedir.

Örneklemek gerekirse;

Şirketlerimizin döviz yükümlülükleri döviz alacaklarından yüksekse ortaya bilanço zafiyeti çıkmaktadır. Bilanço zafiyeti döviz kurundaki hızlı artışlarda bilançoları daha da bozmakta, bozulan bu görünüm şirketlerin yeni yatırım iştahlarını kapattığı gibi günlük faaliyetlerini sürdürmesinde de zorluklar yaşanmasına neden olmaktadır. Merkez Bankası faiz artışı ile döviz kurundaki yükselişe müdahale etmezse sonucunda işsizlik artmaktadır. Diğer yandan faiz artışının döviz kurundaki yükselişi durdurması da ihracat olumsuz etki yaratmaktadır. Bu tabloyu diğer ikili ve ters yönlü verilerle daha da karmaşık hale getirmek mümkündür.

Türkiye gibi gelişmekte olan ama azami kırılganlığa sahip ekonomilerde sorulacak birçok soru vardır.

Yatırım yapmak isteyenler bırakın uzun vadeyi kısa ve orta vadeyi ne denli açık görebilmektedir? Ekonominin gelecek öngörüleri ne denli güven vermektedir?

Faizler ne denli düşük olursa olsun, gelecek öngörülerinin netleşmediği bir ortamda yatırım iştahını kabartmak mümkün müdür?

Kredi piyasasında işler nasıl gitmektedir?

Maliyetler uluslararası rekabet gücümüze olumlu mu, olumsuz mu katkı vermektedir? Maliyetleri bir tarafa bırakın, istediğiniz miktarda, istediğiniz kullanım şartlarında kredi bulabiliyor musunuz?

Yatırım ve üretim için iki temel kaynağımız vardır. Biri tasarruflardır. Ama Türkiye tasarruf liginde çok alt sıralardadır. Diğeri ise yurt dışı kaynaklardır. Peki, yurt dışı kaynakları bulmak ve bulduğumuzda karşılaştığımız şartlar ne denli uygun olmaktadır?

Bu noktada maliye politikalarının, para politikalarının ve finansal istikrarın görünümü nedir?

İşte tüm bu soruların ardında eğer hedeflenen enflasyonun üstünde seyreden bir ekonominiz varsa önünüzdeki sis tabakası daha kalınlaşmakta, enflasyonun yaratacağı değişkenlikler ekonomi aktörlerini çok daha temkinli ve tedbirli olmaya zorlamaktadır. Türkiye gibi üretmeye ve istihdam yaratmaya mecbur olan bir ekonomide enflasyon asla göz ardı edilmemelidir. Türkiye büyümek ve gelişmek için planlı ve istikrarlı bir mücadele planı içinde enflasyonu yenmek zorundadır.

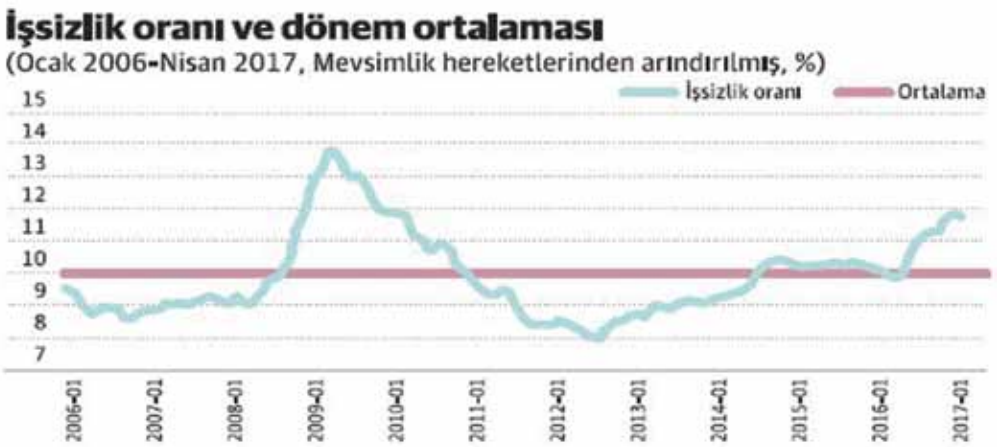

Enflasyon nasıl yorumlandı?

Türkiye'nin önde gelen ekonomi yazarları enflasyon verilerini değerlendirirken, Haziran ayındaki düşüşte en büyük etkenin gıda fiyatları olduğuna dikkat çekerek, Eylül'den itibaren yükseliş ihtimalini gündeme getirdiler.

Enflasyondaki düşüşte gıda etkisi

Deniz Gökçe

Haziran'da tüketici fiyatları enflasyon verileri beklentilerden iyi geldi. Tüketici fiyatları aylık yüzde 0,3 geriledi. Bu hem geçen yılki aylık enflasyon oranından hem de piyasa beklentilerinden daha düşük bir oran oldu. Yıllık enflasyon da 1 puana yakın geriledi. Mayıs ayı sonunda yüzde 11,7 olan enflasyon oranı Haziran sonu itibarıyla yüzde 10,9 oldu.

Verilerin detaylarına baktığımızda, enflasyondaki düşüşün neredeyse tamamen Haziran'da gıda fiyatlarında görülen düşüşlerden kaynaklandığını görüyoruz. Geçen yılın Haziran ayında yüzde 1,2 oranında artan gıda ve alkolsüz içecek fiyatları bu yıl yüzde 1,1 düşmüş. Böylece, enflasyon endeksinde en fazla ağırlığa sahip olan bu harcama grubunda yıllık enflasyon yüzde 16,9'dan yüzde 14,3'e gerilemiş. Enflasyon endeksindeki payları dikkate alındığında, gıda grubunun enflasyona katkısı 3,7'den 3,1'e düşmüş.

Haziran'da görülen 0,8 puanlık düşüşün 0,6 puanı gıda grubundan gelmiş. Ayrıca, ulaştırma grubunda fiyatlar enflasyonun düşüşüne 0,3 puan katkıda bulunmuş. Kısmen mevsimsellik, kısmen de son aylarda döviz kurlarında görülen stabilite ve TL'nin değer kazanması sonucu Haziran'da enflasyonda görülen olumlu gelişmelerin önümüzdeki dönemde devam edip etmeyeceği önemli bir soru. Enflasyon yaklaşık 1 puanlık düşüşe rağmen Şubat'tan bu yana çift basamaklı düzeylerde. Baz etkisi nedeniyle önümüzdeki ayda da enflasyonda düşüş olası gözüküyor. Ancak asıl kritik dönem ondan sonra başlayacak.

Geçen yıl Ağustos'ta negatif olan aylık enflasyon oranı Eylül'de de yüzde 0,2 olmuştu. Eylül ayı genel olarak yeni sezon fiyatlandırmaların yapıldığı ve mevsimsel olarak enflasyonun yüksek seyrettiği bir ay.

Üretici fiyatlarında yıllık enflasyon kısmi bir düşüşe rağmen yüzde 15 seviyesinde. Bu göstergeler yüzde 5'lik enflasyon hedefiyle pek uyumlu değil. Ayrıca Eylül'den itibaren enflasyonun yeniden yükselişe geçme olasılığı da bulunuyor.

Sofranın tadını stokçu mu kaçırdı?

Uğur Gürses

Son 4,5 yılda dünyada gıda fiyatları yüzde 20'ye yakın düşerken, Türkiye'de neden yüzde 60'a yakın arttı? Aynı dönemde dışarıda et fiyatı yüzde 8 düşerken, bizde ara ara ithalat kararlarına rağmen neden içeride yüzde 80 arttı? 2012 sonundan bu yana dünya gıda fiyatları ile Türkiye'deki gıda fiyatlarının ayrı yollardan ilerlemesinin tek görünür nedeni var; uzun süre düz bir çizgi ve bant içinde seyreden ama 2012 sonrası yüzde 100'e yakın artan, yani ikiye katlanan döviz kuru.

Bu yıl gıdada ilk 4 ayda yüzde 11'lik bir artış 'sofraya dokununca' Ankara'da alarm zilleri çaldı. Yıllık yüzde 5 enflasyon hedefi olan bir ülkede, gıda fiyatları ilk altı ayda yüzde 8,9 artmış durumda. İşlenmemiş gıda fiyatlarında 6 aylık artış yüzde 12,6'da. Sebze ve meyvede yüzde 17,5'lik artış var. Ekmek ve tahılda yüzde 5,4'lük bir artış. Et fiyatları da el yakıyor; altı aylık artış dana etinde yüzde 11,3, koyun etinde yüzde 25,4, tavuk etinde ise yüzde 20,9 olmuş.

Bu artış oranları TÜİK'in tüm Türkiye'den derlediği ortalama fiyatlar üzerinden hesaplandı. İlk 6 ayda uluslararası pazarlardaki dana eti fiyatında kabaca yüzde 5, koyun etinde yüzde 10 artış olduğu, tavuk etinde de hiç artış olmadığı dikkate alınırsa içerideki artışın kur, maliyet ve arz sorunlarından kaynaklandığı görülür. Belki de en önemlisi son dönemdeki fiyatlama davranışındaki bozulmanın de etkisi hesaba katılmalı.

Son iki ayda gıda fiyatlarında, aşırı yükseldiği yerden biraz düşüş olmasına karşın, eğilim hala güçlü; TÜİK'in enflasyonu ölçtüğü 414 kalemlik madde fiyatları içinde 113'ü gıda fiyatlarına ait. Haziran ayında 113 kalem gıda ürününde fiyatı artanların sayısı 50 (yüzde 44) . Bu geçen yılın Haziran'ında 43 kalem idi.

Normal koşullarda böyle bir ekonomide, ekonomi politikasını yönetenler iki soru sorar; birincisi, bu anomali makro ekonomik politikanın bir sonucu mu? İkincisi de, "yapısal bir sorun mu var?". Ancak bizde şöyle oluyor; önce ülkemiz insanının hemen satın alabileceği bir söylemle "bir takım stokçular ve spekülatörler" söylemi ile muğlak bir "düşman" yaratılarak, politika yetersizliğine "şal örtülür" ve sorunun kaynağı dışsallaştırılır. Tüm bunlara rağmen et fiyatları hala yüzde 25 artıyorsa; et ithalatı kapısını açılarak fiyatı ucuzlatma 'pansumanı' yapılır. Makro politika, tedarik, lojistik ve dağıtım kanallarına dair yapısal önlem çabası, reform önde değildir.

Asıl önemlisi, döviz kurunu frenlemek için Merkez Bankası'nın elindeki en önemli silahı TL faizini kullandırmamak için her türlü çaba gösterildiği için; kur doludizgin yükselir ve akaryakıttan başlayarak, her kesimde olduğu gibi sonuçta hayvancılık yapanın da, et üretimi ve dağıtımı yapan firmaların da maliyetlerini arttırır.

Fiyatı aşırı yükselen ürün grubunda ithalat musluğunu açmak geçici bir çözüm olsa da, Türkiye'de ikide bir başvurulan bir araç halini aldı. En son da Haziran sonunda buğday, arpa ve mısır ile canlı hayvan ve karkas et ithalatında gümrük vergileri düşürüldü.

Şimdi sezonda henüz mahsul alınmadan buğday, arpa ve mısır için ithalat kapısı açıldı. Gözetimli ithalat yolu ile buğdayda 200 dolarlık bir tavan oluşturuldu. Gümrük vergisi ile hesaba katılırsa; bu yolla ithalat yaparak iç pazara ürün arzı sağlamak henüz hala pahalı. Ancak, tüccar ve çiftçi için "Demokles'in Kılıcı" olarak orada duruyor. İç pazarda fiyatlar yükselirse ithalat fiyatına yaklaştığında buğday ithalatı tetiklenecek. Her şeyin normal olduğu bir ekonomide böyle bir mekanizma "supap" gibi çalışabilir. Ancak arz sorunu olan, üretim maliyetleri döviz kuru kanalıyla tetiklenen, dağıtım kanallarında sorunları olan bir ülkede, ikide bir "ithalat supabı" ile fiyat artışlarının önüne geçmek zor. Tersine böyle sık ve zamansız kullanıldığında üreticiyi üretim kanalından, tüccarı dağıtım kanalından uzaklaştıracak bir araç. Unutmayalım; iç pazarda fiyatları dizginlemek için belirlenen gözetimli ithalat birim değerleri de dolar bazında belirlendi. Dolayısıyla, kur arttıkça bizatihi gözetimli ithalat fiyatının TL değeri de yükselecek; bu da tahıl fiyatlarını yukarı çekecek.

Son 10 yıldaki gıda fiyatları tartışmalarına bakınca; sorunun temeline bakmadan, kısa vadede 'pansuman' olan ama orta vadede sorunu daha da kökleştiren çözümler gibi, bu deneyin de; son ithalat gevşetme kararının, orta vadede sorunu çözmeyeceğini yaşayarak göreceğiz. Ama şurası gerçek, makro ekonomik tabloda Türkiye'ye gelen fonlar kurudukça ki gidişat öyle; izleyen dönemlerde kur yükselmeye devam edecek, sofranın tadı kaçacak, gıda fiyatları yükselecek.

Nisan'da işsizlik 10,5

Türkiye'de işsizlik oranı yüzde 10,5 olarak gerçekleşti. Mart ayına göre 1,2 puanlık düşüş görüldü. İşsiz sayısı 3 milyon 287 bin kişi olarak belirlendi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Nisan ayına ilişkin iş gücü istatistiklerini açıkladı.

Nisan'da işsizlik oranı geçen yılın aynı dönemine göre 1,2 puan yükselerek yüzde 10,5 oldu. İşsizlik oranı, bir önceki aya göre ise 1,2 puan geriledi. Söz konusu oran, Mart'ta yüzde 11,7 seviyesinde bulunuyordu.

İstihdam seferberliğinin etkisiyle işsizlikte art arda 3 aydır düşüş yaşanıyor. Ocak ayında işsizlik oranı yüzde 13'e yükselmişti.

3,3 milyon işsiz

15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı, Nisan'da geçen yılın aynı dönemine göre 463 bin kişi artarak, 3 milyon 287 bin kişiye ulaştı.

5 gençten birinin işi yok

Nisan'da tarımdışı işsizlik, 1,4 puanlık artışla yüzde 12,4 olarak tahmin edildi. 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizlik oranı 3,8 puanlık artışla yüzde 19,8'e ulaştı. İşsizlik, 15-64 yaş grubunda ise 1,2 puanlık artışla yüzde 10,7 olarak gerçekleşti.

İstihdam edilenlerin sayısı Nisan'da, bir önceki yılın aynı dönemine göre 519 bin kişi artarak 28 milyon 157 bin kişi, istihdam oranı ise değişim göstermeyerek yüzde 47,2 oldu.

Tarım sektöründe çalışan sayısı 32 bin kişi azalırken, tarımdışı sektörlerde çalışan sayısı 550 bin kişi arttı.

İstihdam edilenlerin yüzde 18,9'u tarım, yüzde 19,1'i sanayi, yüzde 7,8'i inşaat, yüzde 54,3'ü ise hizmetler sektöründe yer aldı.

Bir kişilik istihdam yaratmanın bedeli

Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) tarafından hazırlanan Teşvikli Yatırımlar Raporu'na göre, son 10 yıllık süreçte; teşvik belgesine bağlanan yatırımlarda her 1 kişilik istihdama düşen ortalama yatırım 466 bin TL olarak gerçekleşti.

Toplam yatırımlarda bu düzeyde gerçekleşen iş yaratma maliyeti; gerçekleşen yatırımların emek-yoğun ya da teknoloji-yoğun oluşuna göre sektörler bazında farklılık gösteriyor.

Bir kişilik iş yaratma maliyeti tamamen teknoloji-yoğun nitelikte olan enerji yatırımlarında 5 milyon TL seviyesini aşıyor.

Bu sektörü 2 milyon TL düzeyindeki çimento, 1 milyon 800 bin TL düzeyindeki kimya, 1 milyon 200 bin TL düzeyindeki altyapı-belediye yatırımları ve 955 bin TL düzeyindeki ulaştırma sektörü yatırımları izliyor. İşleme sektörü ise bir kişinin istihdamı için gereken 32 bin TL ile en düşük maliyete sahip alt sektör olarak görülüyor.

Deri ve kösele 80 bin, eğitim yaklaşık 110 bin, seramik 115 bin, bitkisel üretim de 133 bin TL ile bir kişilik istihdam yaratma bedeli daha düşük sektörler olarak yer alıyor.

Ayrıca tekstil, inşaat, su ve orman ürünleri ve madeni eşya da maliyetin nispeten daha makul seviyelerde olduğu sektörler olarak görülüyor.

Kaynak: www.turmob.org.tr

güncel haberler

Eğitim düzeyi işgücüne katılımı etkiliyor

Hanehalkı İşgücü Araştırması 2016 yılı sonuçlarına göre, Avrupa Birliği üyesi 28 ülkede ortalama işgücüne katılma oranı 15-64 yaş nüfusta yüzde 72,9 olarak gerçekleşti. Bu oran Türkiye'de yüzde 56,9 oldu.

Eğitim düzeyine göre incelendiğinde, işgücüne katılma oranında AB ülkeleri ile Türkiye arasındaki farkın lise mezunlarında diğer eğitim düzeylerine göre daha yüksek olduğu görüldü.

Avrupa Birliği üyesi 28 ülkede lise altı eğitim düzeyinde işgücüne katılma oranı yüzde 53,3 iken bu oran Türkiye'de yüzde 49,6 oldu. Lise mezunlarında AB 28 ülkesinde işgücüne katılma oranı yüzde 75,9 iken, Türkiye'de yüzde 61,1 olarak gerçekleşti.

Yükseköğretim düzeyinde ise AB 28 ülkesinde işgücüne katılma oranı yüzde 87,9 iken Türkiye'de yüzde 81,6 oldu.

Cinsiyete göre incelendiğinde, AB 28 ülkesinde işgücüne katılma oranı erkeklerde yüzde 78,5, Türkiye'de yüzde 77,6 iken, kadınlarda AB 28 ülkesinde yüzde 67,3, Türkiye'de ise yüzde 36,2 oldu.

Eğitim düzeyine göre incelendiğinde, erkeklerde işgücüne katılma oranı AB 28 ülkeleri ile yakın olduğu, lise altı eğitim düzeyinde AB 28 ortalamasının üzerinde olduğu görülmekte. Kadınlarda ise işgücüne katılma oranındaki fark lise düzeyinde en yüksek seviyede gözlenirken, yükseköğretim düzeyinde bu farkın azaldığı dikkati çekiyor.

Kaynak: TÜİK İşgücü İstatistikleri 2016 ve Eurostat

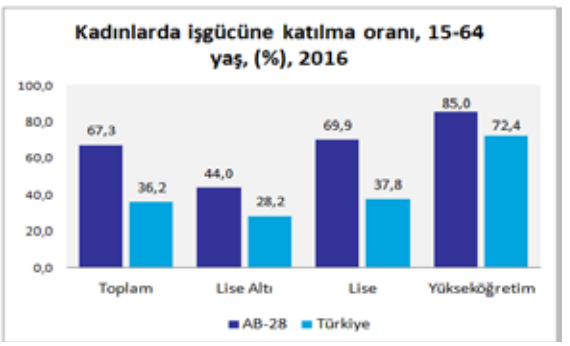

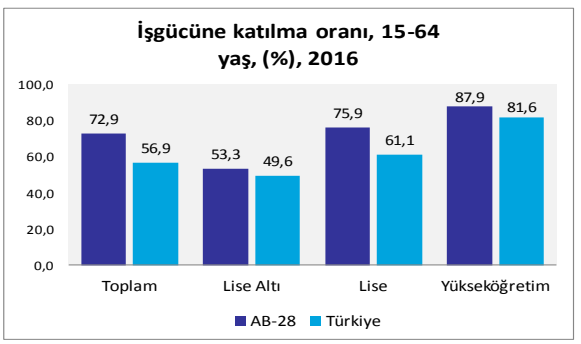

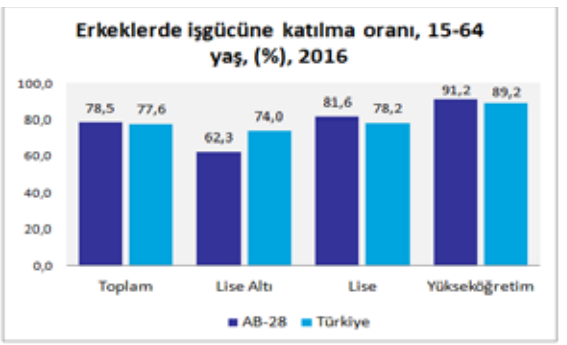

Bütçe açığı 6 ayda 25 milyar lirayı aştı

Maliye Bakanı Naci Ağbal, Ocak-Haziran dönemine ilişkin bütçe açığının 25,2 milyar lira olduğunu bildirdi. Bu dönemde bütçe giderleri 297,4 milyar lira, faiz gideri 27 milyar lira, bütçe gelirleri ise 246,1 milyar lira oldu.

Merkezi yönetim bütçesinin Haziran'da 13,7 milyar lira, Ocak-Haziran dönemin-de 25,2 milyar açık verdiğini belirten Maliye Bakanı Naci Ağbal, uygulamaya konulan birçok ekonomik tedbirin Eylül ayı itibariyle sona ereceğini belirterek, yıl sonuna kadar vergi artışı planlamadıklarını bildirdi.

Maliye Bakanı Naci Ağbal, "Ekonomik Gelişmeler ve Ocak-Haziran 2017 Dönemi Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri" konusunda bir basın toplantısı düzenledi.

Merkezi yönetim bütçesinin 2016'da 29,9 milyar lira açık verdiğini, 2017'ye ilişkin bütçe açık hedefinin ise 46,9 milyar lira olduğunu anımsatan Ağbal, Haziran ayı merkezi yönetim bütçe açığının 13,7 milyar lira olarak gerçekleştiğini bildirdi. Ağbal, bütçe giderlerinin 57,7 milyar lira, faiz hariç bütçe giderlerinin 56,4 milyar lira, bütçe gelirlerinin 43,9 milyar lira, vergi gelirlerinin ise 36,4 milyar lira olarak gerçekleştiğini kaydetti.

Ocak-Haziran dönemine ilişkin bütçe açığının ise 25,2 milyar lira olduğunu bildiren Naci Ağbal, bütçe giderlerinin 324,4 milyar lira, faiz hariç giderlerin 297,4 milyar lira, faiz giderlerinin 27 milyar lira, bütçe gelirlerinin 299,2 milyar lira, vergi gelirlerinin ise 246,1 milyar lira olduğunu açıkladı. Ağbal, "Bu sonuçlara göre ilk 6 ayda gerçekleşen bütçe açığı, yılın başında hedeflenen bütçe açığının yüzde 53,9'u oranındadır. Hedeflenen bütçe açığı 46,9 milyar lira. İlk 6 ayda oluşan bütçe açığı 25,2 milyar liradır" ifadelerini kullandı.

Tedbirler Eylül'de sona erecek

Uygulamaya konulan ekonomik tedbirlerin bu yıla maliyetinin 11,9 milyar TL, 2018 yılına 7,4 milyar TL, 2019 yılına 6,9 milyar TL olacağını

güncel haberler

açıklayan Maliye Bakanı, "Ancak maliyetten çok daha fazla ekonomiye katma değer oluşturduk" dedi. Uygulamaya konan tedbirlerin seçici ve geçici olduğuna vurgu yapan Ağbal, "Zamanı geldiğinde bu teşvik ve tedbirlerin uygulanmasına son verilecek. Birçok tedbir Eylül ayı itibariyle sona erecek" dedi.

Yıl sonuna kadar vergi artışı yapılmayacağını da vurgulayan Ağbal'ın açıklamaları satır başlarıyla şöyle:

● Sanayi üretimi, güçlü büyümeye işaret ediyor.

● Türkiye ekonomisi bizi şaşırtmadı ama birçok çevreyi şaşırtacak şekilde güçlü bir toparlanmayı daha 2016 son çeyrekte gerçekleştirdi. Ekonominin birçok alanında çok hızlı toparlanma oldu, toparlanma geçici, sığ veya belirli sektörlere yönelik olmaktan öte ekonominin geneline yansıdı.

● Sanayi üretimi güçlü bir büyümeye işaret ediyor. Sektörel vergi indirimlerinin çok net, somut olumlu gelişmelerini yaşıyoruz. Sektörel güven endeksinde genele yaygın bir toparlanma görüyoruz.

● Kredi hacimlerinde çok önemli pozitif gelişmeler var.

● Kurdaki oynaklıkların önemli ölçüde aşağı geldiğini görüyoruz.

● İlk 6 ayda özelleştirme geliri 5,8 milyar TL oldu. Yıl sonunda 13 milyar TL özelleştirme geliri hedefimiz var, ciddi gayret gösteriyoruz, bu hedefe varma noktasında önemli uygulamalar yapıyoruz, hedefi yakalama konusunda kararlılığımız var.

● Varlık Fonu'na devredilen KİT'lerin 2016 yılına ilişkin temettü ödemelerinin merkezi yönetim bütçesi geliri olarak Hazine'ye aktarılmasına karar verdik. Bugüne kadar 567 milyon TL Hazine gelir kaydetti. Böylece temettü geliri merkezi bütçe geliri olarak bir katkı yapmış olacak.

● Vergi gelirlerinde yüzde 13'ün üzerinde bir artış sağlandı. İlk 6 ayda dahilde alınan KDV oranı yüzde 6,9, ithalde alınan KDV oranı yüzde 20,3 arttı. Kurumlar vergisi yüzde 31,6 artış kaydetti.

● Yılın ikinci yarısında ekonomik canlanmada daha da artış ortaya çıkacak, bu vergi gelirlerimizi daha yukarı çekecek.

Yeniden yapılandırma

● Yeniden yapılandırma kanunu ile toplam 23,2 milyar TL tahsilat yaptık. Vergi daireleri 5,6 milyar TL, SGK 2,2 milyar TL, diğer kurumlar 88 milyon TL tahsilat yaptı. Toplam tahsilat 7,9 milyar TL oldu. Bütçe açığını önemli ölçüde aşağı çekecek bir tahsilat beklentimiz var.

● Yeniden yapılandırma için vergi dairelerine 1 milyon 892 kişi başvurdu. 13,4 milyar TL yapılandırıldı.

● Yeniden yapılandırma için SGK'ye 343 bin kişi başvurdu, 5,2 milyar TL prim borcu yapılandırıldı.

● Toplamda 96,2 milyar TL bir kamu alacağını yapılandırmış olduk. Bugün itibariyle her iki yeniden yapılandırma kanununda tutar 121 milyar TL'ye ulaştı.

Mali disiplinden taviz yok!

● Önümüzdeki dönemde mali disiplinden taviz verilmeyecek. Kamu maliyesinde ölçülü ve kontrollü genişleme olacak.

● Önümüzdeki dönemde ekonomik büyüme öngörüsü yukarı yönlü.

Cari açık Mayıs'ta 5,24 milyar dolar oldu

Türkiye'nin cari işlemler açığı, bir önceki yılın Mayıs ayına göre 2 milyar 129 milyon dolar artarak, 5 milyar 242 milyon dolar ile piyasa tahmininin üzerinde gerçekleşti.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) verilerine göre, cari işlemler açığı, Mayıs'ta bir önceki yılın aynı ayına göre 2 milyar 129 milyon dolar artarak 5 milyar 242 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Ocak-Mayıs döneminde 16,85 milyar dolar olarak gerçekleşen cari açık, 12 aylık dönemde 35 milyar 340 milyon dolar oldu.

Merkez Bankası'ndan yapılan açıklamada şu bilgiler verildi:

"Söz konusu gelişmede, ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret açığının bir önceki yılın aynı ayına göre 1,817 milyon dolar artarak 5,645 milyon doları ve birincil gelir dengesi açığının 521 milyon dolar artarak 956 milyon dolara yükselmesi etkili olmuştur.

Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, bir önceki yılın aynı ayına göre 181 milyon doları tutarında artarak 1,213 milyon dolarına yükselmiştir.

Birincil gelir dengesi kalemi altında yatırım geliri kaleminden kaynaklanan net çıkışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre 502 milyon dolar artarak 882 milyon dolar olmuştur.

Bir önceki yılın aynı ayında 30 milyon dolar net çıkış gösteren ikincil gelir dengesi, bu yılın aynı ayında 241 milyon dolar net giriş kaydetmiştir.

Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler (net yükümlülük artışı), bir önceki yılın aynı ayına göre 425 milyon dolar artarak 944 milyon dolar tutarında gerçekleşmiştir.

Portföy yatırımları 5.528 milyon dolar tutarında net giriş (net yükümlülük artışı) kaydetmiştir. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurtdışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 272 milyon dolar ve devlet iç borçlanma senetleri piyasasında 921 milyon dolar net alım yaptığı görülmektedir.

Yurtdışında ihraç edilen tahvil ve bonolarla ilgili olarak Genel Hükümet ve bankalar, sırasıyla 1,750 milyon dolar ve 2,754 milyon dolar net borçlanma gerçekleştirmiştir.

Diğer yatırımlarda, 444 milyon dolar tutarında net çıkış (net varlık artışı) gerçekleşmiştir.

Diğer yatırımlar altında, yurtiçi bankaların yurtdışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları ile yurtdışı bankaların yurtiçindeki mevduatları sırasıyla 4,007 milyon dolar ve 1,690 milyon dolar tutarında net artış kaydetmiştir.

Yurtdışından sağlanan kredilerle ilgili olarak, Genel Hükümet ve bankacılık sektörü sırasıyla 129 milyon dolar ve 1,002 milyon dolar net geri ödeme, diğer sektörler ise 525 milyon dolar net kullanım gerçekleştirmiştir.

Resmi rezervlerde 2,447 milyon dolar artış gözlenmiştir."

güncel haberler

Özel sektörün borcu 224 milyar $'ı aştı

Merkez Bankası verilerine göre özel sektörün uzun ve kısa vadeli borcu Mayıs ayında toplam 7,3 milyar dolar artarak, 224,4 milyar dolara çıktı. Uzun vadeli borcun yüzde 60,3'ü dolar, kısa vadeli dış borcun ise yüzde 51'i dolar cinsinden oldu.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Mayıs ayına ilişkin özel sektörün uzun ve kısa vadeli borç miktarını açıkladı.

Mayıs sonu itibarıyla, özel sektörün yurtdışından sağladığı kredi borcu gelişmeleri incelendiğinde, 2016 yıl sonuna göre uzun vadeli kredi borcunun 6,2 milyar dolar artarak 209 milyar dolar, kısa vadeli kredi borcunun (ticari krediler hariç) ise 1,1 milyar dolar artarak 15,4 milyar dolar düzeyinde gerçekleştiği gözlendi.

Merkez Bankası'ndan yapılan açıklamada, "Borçluya göre dağılıma bakıldığında, uzun vadeli kredi borcuna ilişkin olarak, bir önceki yıl sonuna göre bankaların kredi biçimindeki borçlanmalarının 57 milyon ABD doları azaldığı, tahvil ihracı biçimindeki borçlanmalarının ise 4 milyar ABD doları artışla 28,3 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleştiği gözlenmektedir.

Aynı dönemde, bankacılık dışı finansal kuruluşların kredi biçimindeki borçlanmaları 709 milyon ABD doları azalmış, tahvil stoku ise 134 milyon ABD doları azalışla 4,4 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

Söz konusu dönemde, finansal olmayan kuruluşların kredi biçimindeki borçlanmalarının 3,1 milyar ABD doları arttığı, tahvil stokunun ise 5,7 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleştiği gözlenmektedir.

Kısa vadeli kredi borcuna ilişkin olarak ise, 2016 yıl sonuna göre bankaların kredi biçimindeki borçlanmaları 68 milyon ABD doları azalışla 10,2 milyar ABD doları finansal olmayan kuruluşların kredi biçimindeki borçlanmaları ise 1 milyar ABD doları artışla 3,2 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir" denildi.

Açıklamanın devamı şöyle: "Alacaklıya göre dağılım incelendiğinde, uzun vadeli kredi borcuna ilişkin olarak, Mayıs sonu itibarıyla tahvil hariç özel alacaklılara olan borç, bir önceki yıl sonuna göre 503 milyon ABD doları azalarak 147,5 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Kısa vadeli kredi borcuna ilişkin olarak ise, tahvil hariç özel alacaklılara olan borcun bir önceki yıl sonuna göre 1,1 milyar ABD doları artarak 15 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleştiği gözlenmektedir.

Döviz kompozisyonuna bakıldığında, 209 milyar ABD doları tutarındaki uzun vadeli kredi borcunun yüzde 60,3'ünün ABD doları, yüzde 33,8'inin Euro, yüzde 4,2'sinin Türk Lirası ve yüzde 1,7'sinin ise diğer döviz cinslerinden oluştuğu ve 15,4 milyar ABD doları tutarındaki kısa vadeli kredi borcunun ise yüzde 51'inin ABD doları, yüzde 28,5'inin Euro, yüzde 20,3'ünün Türk Lirası ve yüzde 0,2'sinin ise diğer döviz cinslerinden oluştuğu görülmektedir.

SANAYİ ÜRETİMİ beklentilerin altında kaldı

Sanayi üretiminin Mayıs'ta geçen yılın aynı ayına göre yüzde 3,5 arttığını belirten Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Özlü, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış rakamların Mart'a göre yüzde 1,5 azaldığını hatırlattı.

Sanayi üretimi Mayıs ayında yüzde 1,5 azalırken, yıllık bazda yüzde 3,5 artış gösterdi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2017 Mayıs ayı Sanayi Üretim Endeksi verilerini açıkladı. Mayıs ayında sanayi üretimi bir önceki aya göre yüzde 1,5 azaldı.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yıllı) incelendiğinde, 2017 yılı Mayıs ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre yüzde 0,5 ve imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 2 azalırken, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü endeksi yüzde 1,7 arttı.

Bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3,5 artış

Takvim etkisinden arındırılmış sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yıllı) incelendiğinde, 2017 yılı Mayıs ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3,5, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 3,1 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü endeksi yüzde 6 arttı.

Düşenler ve yükselenler

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış ana sanayi grupları (MIGs) incelendiğinde, 2017 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre en fazla azalış yüzde 9,4 ile sermaye malında gerçekleşti.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış imalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde, 2017 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre en fazla azalış yüzde 54,9 ile diğer ulaşım araçlarının imalatında gerçekleşti. Bu azalışı, yüzde 12,6 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı ve yüzde 6,6 ile mobilya imalatı takip etti.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış imalat

güncel haberler

sanayi alt sektörleri incelendiğinde, 2017 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre en yüksek artış yüzde 9,6 ile başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatında gerçekleşti. Bu artışı, yüzde 3,3 ile motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı ve yüzde 2,1 ile fabrikasyon metal ürünleri (makine ve teçhizat hariç) imalatı takip etti.

Özlü: Yatırımlar hissedilir şekilde artacak

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü, geçen aylarda başlayan üretimdeki hızlanmanın Mayıs ayında da sürdüğünü, sanayi kesiminin güçlü ekonomik büyümeyi destekleyecek şekilde üretimini artırdığını bildirdi.

Özlü, yazılı açıklamasında, Mayıs ayına ilişkin sanayi üretim endeksi verilerini değerlendirdi. Söz konusu ayda takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretiminin, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 3,5 arttığını belirten Özlü, arındırılmamış endeksteki artışın ise yüzde 4,1 olduğunu ifade etti. Özlü, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretiminin bir önceki aya göre 1,5 azaldığını anımsatarak, geçen aylarda başlayan üretimdeki hızlanmanın Mayıs ayında da sürdüğünü, sanayi kesiminin güçlü ekonomik büyümeyi destekleyecek şekilde üretimini artırdığını bildirdi.

İhracat pazarlarındaki toparlanmanın sanayi üretimine olumlu yansıdığına işaret eden Özlü, Mayıs'ta imalat sanayisi ürünlerinde yüzde 12,5'lik ihracat artışı yaşandığını, bu durumun sanayinin sahip olduğu güçlü potansiyeli göstermesi açısından önemli olduğunu vurguladı.

Referandum sonrası yatırım iştahı arttı

Özlü, küresel düzeyde işlerin düzelmesiyle sanayicinin hemen harekete geçtiğini ve artan ticaretten her geçen gün daha fazla pay aldığını vurgulayarak, "Ayrıca, sanayicimizin bu üretim ve ihracat gücü ülke ekonomisindeki kırılganlıkların azalmasına ve ülkenin dengeli büyümesine yardımcı olmaktadır. Sene başından itibaren aldığımız tedbirler kendini göstermektedir. KOBİ'lere verdiğimiz destekler, istihdam üzerindeki yüklerin azaltılması ve yaptığımız vergisel düzenlemeler iç talebin artmasına yardımcı olmaktadır. Ayrıca, Nisan referandumu sonrası yatırım iştahı artmıştır. Özellikle ekonomideki yatırımların yılın ikinci yarısında hissedilir bir şekilde artmasını bekliyoruz" değerlendirmesinde bulundu.

Öncü göstergelerin üretim artışına işaret ettiğine dikkati çeken Özlü, ekonomiye güvenin yükseldiği bir dönemden geçildiğini kaydetti.

Gerek kapasite kullanım oranları gerekse de güven endekslerinin üretim tarafında önümüzdeki aylarda canlanmanın süreceğini gösterdiğinin altını çizen Özlü, şunları kaydetti:

"Önemli olan ekonomideki bu canlanmayı kalıcı hale getirmektir. Büyümeyi kalıcı hale getirmenin yolu ise yapısal reformlardan geçmektedir. Bu amaçla Bakanlığımız düğmeye basmıştır. Geçtiğimiz yıl yasalaşan Ar-Ge Reform Paketi ve Sınai Mülkiyet Yasası'ndan sonra bu ay başında sanayinin geliştirilmesi ve üretimin desteklenmesi amacıyla çıkarılan kanun yayınlanmıştır. Böylelikle sanayicinin üretim yeri sorunundan, nitelikli personel ihtiyacına, mali yüklerinin azaltılmasından yerli üretimin desteklenmesine kadar birçok alanda sorunu giderilmektedir. Sanayicinin ihtiyaçları doğrultusunda yapısal reformları yapmaya devam edeceğiz. Çünkü ülke ekonomisinin sürdürülebilir bir şekilde güçlü büyümesinin ve kırılganlıkları en aza indirmenin yegâne yolu güçlü bir sanayi üretiminden geçmektedir."

Yabancılar Türk şirketlerine 3,1 milyar dolar yatırdı

Türkiye'de bu yılın ilk yarısında 55 birleşme ve satın alma işlemi gerçekleşirken, değeri açıklanan işlemlerin toplam hacmi 4,5 milyar dolar oldu. İşlemlerin yaklaşık yüzde 69'una, yani 3,1 milyar dolarlık kısmına yabancılar imza attı.

Bağımsız denetim, danışmanlık, kurumsal finansman ve vergi alanlarında faaliyet gösteren Ernst and Young (EY) verilerinden derlenen bilgilere göre, yılın ilk 6 ayında Türkiye'de 55 birleşme ve satın alma işlemi gerçekleşti.

55 işlemden 32'sinin değeri açıklanırken, 23 işlemle ilgili finansal bilgiler paylaşılmadı. Değeri açıklananların toplam hacmi 4,5 milyar dolar olarak hesaplandı.

Değeri açıklanan birleşme ve satın alma işlemlerinin toplam hacmi 2016 yılında 4,6 milyar dolar, 2015'te 10,7 milyar dolar, 2014'te 17,7 milyar dolar, 2013'te 13,7 milyar dolar, 2012'de 23,2 milyar dolar ve 2011'de de 11,5 milyar dolar olmuştu.

EY verilerine göre, yılın ilk yarısında Türk yatırımcılar 26, yabancı yatırımcılar ise 29 işlem gerçekleştirdi.

Bu yılın Ocak-Haziran dönemindeki işlemlerin 1,4 milyar dolarlık kısmı Türk yatırımcılar, 3,1 milyar dolarlık kısmı ise yabancı yatırımcılar tarafından gerçekleştirildi.

Türk yatırımcılar 2011'de 5,1 milyar dolar, 2012'de 11,5 milyar dolar, 2013'te 10,4 milyar dolar, 2014'te 13,1 milyar dolar, 2015'te 4,1 milyar dolar, 2016'da 2,1 milyar dolar; yabancı yatırımcılar ise 2011'de 6,4 milyar dolar, 2012'de 11,7 milyar dolar, 2013'te 3,3 milyar dolar, 2014'te 4,6 milyar dolar, 2015'te 6,6 milyar dolar ve 2016'da 2,5 milyar dolarlık işleme imza atmıştı.

Ekonomideki gelişmeler nasıl yorumlandı?

Kendimizi kandırmayalım

Erdal Sağlam

Hükümet üyelerinin ekonomideki havayı, neredeyse her şeyin güllük gülistanlık olduğunu söyleyerek anlatmalarının, eğer Kabine değişikliğinde yer alma kaygısı değilse, büyük bir yanılgı olduğunu söylemek gerek. Son olarak Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, Türkiye'ye küresel yatırımcının dönmeye başladığını, fon akışının artmaya devam ettiğini belirterek, "Türkiye'nin yatırımcı algısı şimdi iyileşiyor" demiş.

Eğer Şimşek'in kastettiği sıcak para değilse, Türkiye'ye ilişkin yatırımcı algısının düzeldiğini söylemek pek mümkün değil. Son olarak Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yabancı yatırımcılarla yaptığı toplantının ardından katılanların gerçek ve samimi yorumlarını dinleseniz, zaten bunu çok iyi görürsünüz. Yabancıların yönetimin tavrına ilişkin şaşkınlığı devam ediyor; ucu açık biçimde OHAL'in kaldırılacağı sözü inandırıcı gelmediği gibi, toplantıya yönetim ekibinin giriş çıkışında yaratılan ortamdan dinledikleri demokrasiye ve basın özgürlüğüne ilişkin yorumlara kadar, genel olarak "rasyoneliteden uzak bir anlayış" gördüklerini anlıyoruz. Bu ortamda yatırımcı güveni iyileşemez.

Eğer yatırımcı algısının iyileştiğini söylemekten kasıt son dönemde hızlanan, özellikle borsayı coşturan, sıcak para ise bunun ne kadar geçici olduğunu en iyi bilecek isimlerden biri Bakan Şimşek'tir. Herkes biliyor ki; kendi memleketine dönmeden önce küresel finans kesiminde dolaşan bu para son kez kâr maksimizasyonu yapıyor. Herkes biliyor ki; şimdi olmasa da, birkaç ay içinde ABD ve Avrupa'da faiz artışları başlayacak, bu akım başladığında Türkiye gibi ülkelerden hızlı bir çekiliş olacak. FED'e bağlı olarak bu geri dönüşün zamanlaması değişebilir ama belli ki ancak birkaç oynayacak. Üstüne üstlük bu rehavet içinde, sanki sıcak parayı kalıcı sermaye gibi görüp önlem almamak, çıkışta çok daha sert olumsuzluklara neden olabilecek. Dolayısıyla kendimizi kandırmanın bir alemi yok. Hem küresel hem bize özgü siyasi ve ekonomik riskler büyüyor. Abartılı iyimserlik ancak rehaveti pekiştirir.

Faizler bizde % 10,67 Almanya'da % 0,57

Güngör Uras

Yılın ikinci yarısında ekonomide canlanmanın belirgin hale gelmesini bekliyoruz.

Canlanmayı başlatacak olan tüketici ve reel sektör güveninin artmasıdır.

Tüketici güvenindeki iyileşme ertelenen tüketim harcamaların artmasına imkan verir. Bunun ise bir olumlu, yanı bir olumsuz yanı vardır. Olumlu yanı talep artışının üretim artışını ateşlemesidir. Olumsuz yanı birikimlerin azalması sonucu iç kaynakların (tasarrufun) daralmasıdır.

Ekonomi denilince bizde kamuoyu gün içinde döviz fiyatını, borsa endeksini, faiz oranlarını ve altın fiyatını izler hale geldi.

İşte bu nedenle yılın ikinci yarısında ekonomi ne olur diye merak edenler aslında, faiz, dolar, altın fiyatı, borsa endeksi ne oluru merak ediyorlar.

Büyüme, üretim artışı gibi konular gündeme gelemiyor.

Bizde faizler çok yüksek

Dünya ekonomisinde 'normalizasyon'un güçlenmeye başladığı görülüyor. Harcamalardaki ve yatırımlardaki canlanmaya dayalı olarak büyüme eğilimi, daha önce piyasaya salınan paraların geriye çekilmesine ve faiz oranlarında da 'normalizasyona' imkan veriyor.

Almanya'da 10 yıllık tahvil faizleri 10 baz puan yükselişle yüzde 0,57 seviyesine ulaştı. Bu seviyeler, yaklaşık 1,5 yılın en yüksek düzeyleri. ABD 10 yıllık tahvil de, yüzde 2,39 seviyelerinde.

Referans faizlerdeki küresel çapta yaşanan yükseliş doğrultusunda, Türkiye 10 yıllık devlet tahvil

faizi yüzde 10,67'nin üzerinde işlem görüyor.

Yabancı yatırımcı rüzgarıyla borsa endeksi 105 bini aştı. Borsamız dünyada en fazla kazandıran borsa. Kime kazandırıyor? Borsada işlem gören hisse senetlerini alan-satanlara kazandırıyor.

Borsada yeni halka arzlar yok. Açık anlatımıyla borsa ana işlevi olan ekonomiye kaynak yaratamıyor.

Kaynağa ihtiyacımız var

Kamu kesiminin ve özel kesimin çarklarının dönebilmesi için ek kaynağa ihtiyaç var.

Ana kaynak iç tasarruflar. İç tasarruflar yetersiz olduğu için, kamu ve özel sektör mevcut imkanları toplayabilmek arayışında kamu kesimi de, özel sektör de faizi yükseltiyor.

Geçen hafta sonu Cuma günü kapanışa doğru (saat 18.00 itibariyle) faiz tablosu şöyle idi:

Bankaları her gün 100 milyar TL dolayında fonlayan (bankalara ek finansman imkanı yaratan) Merkez Bankası parayı bankalara yüzde 11,93 faizle kullandırıyordu.

Hazine'nin 10 yıllık (bileşik) faizi, yüzde 10,67 olmuştu.

Hazine 2 yıllık (bileşik) faizi yüzde 11,42'den, Pazartesi valörlü kağıtların faizi yüzde 11,37, 68 gün vadeli bononun (bileşik) faizi yüzde 10,55 idi.

Hazine en son 11 Temmuz'daki ihalesinde 2 yıllık gösterge tahvili ihraç etti. Vadesi 15.05.2019 olan bu tahvillerin (bileşik) faizi yüzde 11,62 bileşik oldu. Hazine 3.3 milyar TL borçlandı.

Kamunun geliri giderini karşılayamıyor. Bu nedenle Hazine borçlanmak zorunda. İlk 6 ayda Hazine geçen yıla göre daha fazla borçlandı. Hazine'nin iç piyasada borçlanması demek, reel ekonomiye, özel sektöre gidecek imkanların bir bölümünü kullanması demektir.

Yatırım ve üretim artacak

Bu yılın ilk yarısında hükümetin ekonomiyi canlandırma politikasını destekleyen bankalar imkanlarını zorlayarak kredi verdiler. Yılın ilk 6 ayında bankalardaki mevduat 134 milyar TL artarken, banka kredileri 186 milyar arttı.

Mevduat artışı yetersiz kalınca, bankalar; (1) Mevduatta verdikleri faizi yükseltmek zorunda kaldılar. (2) Mevduat dışı kaynaklara yöneldiler.

Bankalar iç piyasada TL cinsinden çok sayıda ve yüksek tutarlarda banka bonosu ihraç ettiler. Halkbank 175 gün vadeli bonoyu yüzde 14,35 bileşik faizle, Garanti Bankası 166 gün vadeli bonoyu yüzde 14,38 bileşik faizle, Turkishbank 179 gün vadeli bonoyu yüzde 14,39 bileşik faizle ihraç etti.

Bankalar iç kaynakların yetersizliği nedeniyle dışarıdan borçlanmaya devam ediyorlar. En son (29.6.2017) İş Bankası 11 yıllık 500 milyon dolarlık bir ihraç yaptı. Faizi dolar olarak yüzde 7. Daha önce (14.6.2017) Yapı Kredi 500 milyon dolar tutarında 7 yıllık ihraç yaptı. Faiz yüzde 5,85 oldu.

Bütün bunlar neyi gösteriyor? Ekonomimizin sorunu kaynak yetersizliği. Kaynak yetersizliğinin arkasında tasarrufların düşük olması var. Yetersiz kaynaktan pay almak isteyenler faizi artırmak zorunda kalıyorlar.

Kur korkusundan tasarruflar ancak dövizle artıyor

Abdurrahman Yıldırım

Yılın ilk yarısı itibarıyla yurt içi yerleşiklerin toplam finansal tasarrufları 1 trilyon 764 milyar liraya yükseldi. 2016 sonunda 1,634 milyar olan tasarrufların 6 aylık artışı yüzde 7,9. Enflasyonun üzerinde ama büyümeyi de dikkate aldığımızda tasarruflarda gerçek bir artış yok.

■ Son bir yılda ise 2016 Haziran'ında 1,484 milyar lira olan yerleşiklerin tasarrufları 280 milyar lira artışla 1,764 milyara çıktı, artış oranı yüzde 18,8. Enflasyon ve büyümeden arındırdığımızda geriye gerçek bir artış kalıyor. Yani son 6 ayda gerçekte artmayan tasarruflar son bir yılda artıyor.

■ Ancak bu artış oranı toplamda yakalandı ve kalitesi düşük. Çünkü, TL üzerinden yerli parayla değil. Halbuki kredi talebi yerli parayla. Bu nedenle de TL mevduatın TL kredilere oranı yıl sonunda yüzde 137,6 iken 30 Haziran itibarıyla yüzde 152,7'ye yükseldi. Yaşanan kredi patlamasının TL üzerinden olmasına karşılık, mevduatın aynı hızda artmayışı TL kredi/ mevduat oranını rekor düzeye taşıdı.

■ 2017 itibarıyla yurtiçi yerleşiklerin tasarrufları içinde en yüksek artış yüzde 24 ile hisse senetlerinde. Buradaki artışın yeni hisse senedi almaktan değil, tamamen borsanın değerlenmesinden kaynaklandığını belirtelim.

■ İkinci en yüksek artışı yüzde 16,5 ile bireysel emeklilik fonları yakaladı. Yıla 60 milyar liralık toplam varlıkla giren bireysel emeklilik fonları Haziran sonunda 70 milyar liraya ulaştı. Bu fonların son bir yıllık artışı da yüzde 27,9 ile en çok artan yatırım aracı. Emeklilik fonlarını tetikleyen olay devletin teşvik amacıyla bütçeden katılım paylarının yüzde 25'i kadar destek vermesi.

■ Son 6 ayda üçüncü en yüksek artış yüzde 12 ile döviz mevduat hesaplarında. Bu hesapların son bir yıllık artışı da yüzde 27 ile ikinci sırada. Hatta toplam mevduat artışının önemli kısmı dövizden geldi. 2017'de TL mevduatlar 30 milyar artarken döviz mevduatları bunun iki katı kadar 60 milyar lira büyüdü. Döviz mevduatının verdiği destekle toplam mevduat yüzde 6,9 artış kaydetti. TL mevduat artışı ise yüzde 3,7 ile aynı dönemin enflasyonunun altında kaldı.

■ 2017'de dövize yönelme ve TL ile tasarruf etmekten çekinmenin temelinde yılın başında yaşadığımız anlamsız devalüasyonun çok etkili olduğunu düşünüyoruz. 4 aylık dönemde dolar, TL karşısında yüzde 33 arttı. Bunun etkisi ile tasarruflar daha çok dövizle artarken, maliyet avantajından ve uzun vadesinden dolayı döviz kedisi kullanma eğiliminde olan şirketler kesimi de TL'ye dönme eğilimi gösterdi. Son altı ayda bankaların döviz kredilerinin döviz mevduatına oranı yüzde 105 ile yerinde saydı.

■ Yine dövizle tasarrufta etkili olan faktörlerden biri de enflasyonun yıllar sonra çift haneli rakamlara çıkmasıydı. 6 ayda enflasyon yıllık bazda yüzde 8,53'ten yüzde 10,90'a yükselirken 2,37 puan attı. Mevduat faizlerinin ortalaması ise yüzde 9,64'ten yüzde 12,05'e çıktı ve 2,41 puan yükseldi. Faiz artışı enflasyon artışını telafi etmesine karşılık kurdaki artış korkusu daha baskın çıktı ve yerlileri TL'den dövize yönlendirdi.

Sonuç: "Korku mantıktan daha kuvvetlidir."

Azaltılamayacak kadar büyük risk taşıyanların çaresizliği

Uğur Civelek

Bu ayın ilk yarısı genelinde fiyat oynaklıklarının küresel ölçekte arttığına tanık olduk. Tahvil piyasalarına ilişkin beklentilerdeki dalgalanmalar bu gelişmeler üzerinde belirleyici oldu. Görece önemli fiyat hareketleri gelişen ekonomiler cephesinde yaşandı. Bu ayın ilk haftasında gelişmiş ülke devlet tahvili getirilerindeki yükselişle sarsılan gelişen ekonomiler, geride bıraktığımız hafta içinde beklenenden kötü çıkan ABD verilerinin abartılması sayesinde kayıplarını kısmen geri alabildi.

Ne olup bittiğini anlamak ve geleceğe yönelik tehlikeleri öngörebilmek için, gelişmiş ülke para otoritelerinin tahvil piyasalarını sallayan organize yaklaşımını ve piyasaların buna yönelik tepkisini irdelemek faydalı olabilir. Aralarındaki yükselen gerginliğin, çok ciddi bir kırılganlık sebebi olduğunu dikkate almak gerekiyor. Faizler ve enflasyon konusu buz dağının zirvesi gibi ön planda olsa da, uzlaşmazlığın büyük ölçüde balonlaşma eğilimi sergileyen varlık değerlerindeki şişkinlikten kaynaklandığının görmezden gelinmesi yakın gelecekte ciddi sıkıntılar yaratabilir.

Temmuz ayının ilk haftasında gelişmiş ülke para otoritelerinin dürtmesi ile yükselişe geçen tahvil getirileri, kurumsal yapı ve büyük oyuncuları hatırı sayılır ölçüde rahatsız etmişti; özellikle gelişen ekonomilere ilişkin beklentilerdeki bozulma küresel endişeleri güçlendirmiş ve riskten kaçınma eğilimini belirleyici hale getirmişti. Gelişen ülke paraları sert bir şekilde değer kaybetmiş, faizleri yükselmeye başlamış, bu durumdan etkilenen emtialar da satış baskısı altında kalmıştı.

Gelişmiş ülke para otoriteleri ile azaltılamayacak kadar büyük risk taşıyanlar arasında, adı konmamış bir savaş hali yaşıyoruz. Bir taraf gelecekte yaşanabilecek olası tehlikeleri kontrol altına almak ve büyümesini önlemek konusunda kararlı görünüyor; diğerleri ise bu yaklaşım kendi çıkarlarına dokunduğu için, en azından riskleri azalıncaya kadar onları bu hedeflerinden vazgeçirmeye çalışıyor ve kriz şantajı ile belirleyici olmaya çalışıyor.

Ne olup bittiğini anlamayanları ürkütmemek için her iki tarafta, bir anlamda şifreli söylem ve eylemler ile karşı tarafı geri adım atmaya zorluyor. Bu türden gerginlikler ve yaratabileceği tehlikeler, klasik analiz yöntemleri ile anlaşılamaz!

Gelişmiş ekonomilerin para otoriteleri organize hareket etmeye devam ederler ise, faizleri yükseltmeden de varlık fiyatlarının daha fazla yükselmesini engelleyebilir ve riskten kaçınma eğiliminin güçlenmesine sebep olabilirler. Bilanço küçültmesini hızlandırıp likiditeyi sıkarak bu sonuca ulaşmakta zorlanmazlar; karşı tarafın kendi içinde bölünmesini ve etkisizleşmesini bu yolla hızlandırabilirler. Böyle olabileceğini büyük risk taşıyanlar da çok net görebilir; fakat taşıdıkları azaltılamayacak kadar büyük olan riskler basiretli olabilmelerini engelliyor!

Onları geleceği düşünmeden anı yaşamak, gerekiyor ise para otoriteleri ve siyasiler ile inatlaşmak, sorunların ağırlaşması pahasına günü kurtarmaya çalışmak zorunda bırakıyor!

Bu yazıya konu ettiğimiz gerginlikler, başta gelişen ekonomiler olmak üzere tüm küresel dengeleri olumsuz etkileyecek gibi görünüyor. Küresel düzeydeki risk hiç olmadığı kadar yükselmiş ve yeni rekorlara yelken açmış, belirsizlikler ve kırılganlığın azaldığı yönündeki algıların gerçeklerle hiçbir şekilde bağdaşmadığının anlaşılması engellenmiş olabilir.

Paranın anayasası değişiyor

Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'un güncellenmesi için çalışma başlattıklarını belirten Başbakan Yardımcısı Şimşek, "Kabahatlerle cezalar arasındaki ölçüsüzlüğü gidereceğiz" açıklamasını yaptı.

Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'un güncellenmesi amacıyla çalışmalar başladı. Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, 1567 Sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'un 1930 yılında yürürlüğe girdiğini hatırlatarak, mevzuatın nakit para veya nakit para yerine geçen ve ödeme aracı olarak kullanılabilen her türlü bono, çek, poliçe ve diğer menkul kıymetlerle kıymetli maden ve kıymetli taşların iç piyasada tedavülü ve ihraçla ithaline ilişkin usul ve esasları kapsadığını söyledi.

Hazine Müsteşarlığı'nca Kanun'da değişiklikler yapılmasına ilişkin çalışma başlatıldığını ifade eden Şimşek, söz konusu değişiklikle mevzuatın daha anlaşılır hale getirilmesinin, kabahatlerle cezalar arasındaki ölçüsüzlüğün giderilmesinin amaçlandığını söyledi. Şimşek, bazı kabahatlerin caydırıcılık gücünün artırılması amacıyla idari para cezalarını güncelleyeceklerini, uygulamada boşluk yaratan durumların önüne geçeceklerini kaydetti.

Söz konusu değişikliğin halen yürütülmekte olan döviz bürolarına ilişkin mevzuat çalışmaları için de önem arz ettiğinin altını çizen Şimşek, vatandaşların ve mükelleflerin mağduriyetinin önlenmesi için her türlü çalışmayı yapacaklarını bildirdi.

Mehmet Şimşek, yetkisiz faaliyet gösteren kişi ve kuruluşların işlemlerinin kayıt dışılığın artmasına neden olduğuna dikkati çekerek, bunun ekonomiye olumsuz etkilerinin yanı sıra mevcut döviz alım-satım piyasasında haksız rekabete yol açtığını belirtti. Bu nedenlerle yetkisiz faaliyetlere yönelik caydırıcılığı artırmak istediklerini dile getiren Şimşek, Kanun'a yeni yaptırımların ekleneceğini ve bu eylemlere yönelik yüksek idari para cezaları uygulanacağını anlattı.

Başbakan Yardımcısı Şimşek, "Kambiyo mevzuatı uyarınca izin verilen alanlarda yetkisiz faaliyet gösterenlerin daha yüksek idari para cezalarıyla karşı karşıya kalacağı düzenlemeyle gerçek kişiler de dahil olmak üzere herkes mevzuata uyum konusunda daha dikkatli olmak zorunda olacak" diye konuştu.

Bazı müesseseler kaldırılacak

Yapılacak mevzuat değişikliğiyle yurt içinde kıymetli maden alım-satımına ilişkin düzenleme ve gözetim yapılabilmesinin mümkün hale getirileceğine işaret eden Mehmet Şimşek, şöyle konuştu: "Kambiyo mevzuatı kapsamında bilgi teminine yönelik sağlam bir kanuni dayanağın elde edilmesi amacıyla da Kanun'a bir hüküm ekleyeceğiz. Bununla etkin çalışmayan ve günün ihtiyaçlarına göre değişen, liberalleşen kambiyo mevzuatı çerçevesinde anlam ve önemini yitirmiş bazı müesseselerin kaldırılmasını, hukuki problemlerin ve kırtasiyeciliğin azaltılmasını hedefliyoruz."

İzin alamayan foreks şirketine yatırım yok

Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli de, Türkiye'de yerleşik kişiler, kaldıraçlı işlemler ve kaldıraçlı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araçlarının yalnızca Sermaye Piyasası Kurumu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar aracılığıyla alınıp satabilmesini düzenlediğini söyledi. Şubat ayında yapılan düzenlemeyle foreks işlemlerinde kaldıraç oranını 1'e 100'den 1'e 10'a düşürdüklerini hatırlatan Canikli, şöyle devam etti:

"O haliyle tam bir dijital kumarhane gibiydi. O platformdan istediği heyecanı bulamayan bazı vatandaşlarımız dijital ortamda uluslararası faaliyette bulunan piyasalara yönelmeye başladılar. Bunu engellemek ve o piyasalara kaynak çıkışını önlemek için bu kararı aldık."

Nurettin Canikli, yeni düzenlemenin Türkiye Cumhuriyeti Devletinin egemenlik hakkı kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini belirterek, "Türk vatandaşları, SPK'den izin almayan yurt dışındaki foreks şirketlerine yatırım yapamazlar, orada oyuncu olamazlar. Kaynağın yurt dışına gitmesini engellemek için bunu yapıyoruz, son derece doğru bir kural" diye konuştu.

Finansta en karmaşık ülke Türkiye

Vergilendirmede gerçekleştirilen düzenlemelerin "reform" adı altında Torba Kanunlarla hayata geçirilmesi, bir yasanın diğerleriyle bağlantısız şekilde yapılması, Türkiye'yi finansal karmaşıklıkta zirveye taşıdı.

Vergilendirmedeki ve finansal alandaki karmaşıklık hem yerli hem yabancı yatırımcıların en önemli sorunlarından biri. Gerçekleştirilen düzenlemelerin "reform" adı altında Torba Kanunlarla hayata geçirilmesi, bir yasanın diğerleriyle bağlantısız şekilde yapılması Türkiye'yi bir konuda dünya lideri yapıyor.

Raporun adı 'Financial Complexity Index-2017'... Yani Finansal Karmaşıklık Endeksi... Raporu ve analizleri hazırlayan dünyaca ünlü araştırma şirketi TMF Group... Hollanda merkezli bu şirketin hazırladığı raporda muhasebe ve vergi uyumluluğu açısından dünyanın farklı coğrafyalarından 94 ülke sıralanmış. Uyumun en iyi olduğu, karmaşıklığın en düşük olduğu ülke, 94'üncü sıradaki Cayman Adaları. 93'üncü sırada ise British Virgin Adaları var. Hani paranın cenneti olan ülkeler. Sıralamaya sondan başlamamın nedeni bu ülkelerdeki uyumsuzluğun oldukça düşük kalması ve küresel paranın kasaları olmaları.

Gelelim ilk sıraya...

İlk sırada ise Türkiye var. Yani finansla alanda karmaşanın ve uyumsuzluğun en yüksek olduğu ülke. İkinci sıradaki Brezilya'yı İtalya, Yunanistan, Vietnam, Kamboçya, Çin, Belçika ve Arjantin izliyor. Hindistan'ın 10'uncu olduğu Finansal Karmaşıklık Endeksi'nde Fransa 11'inci, Bolivya 12'nci, Arnavutluk ise 13'üncü sırada yer alıyor. İlk 20'deki ülkeler listesinde sırasıyla Kazakistan, Meksika, Belarus, İsrail, İspanya, Pakistan ve Hırvatistan var... Angola'nın 31'inci, Mısır'ın 39'uncu sırada yer aldığı listede Türkiye'yi birinci yapan ise Avrupa Birliği ile uyum çerçevesindeki uyumsuzluğu…

güncel haberler

Sistem sürekli değişiyor

Araştırmayı yapan Hollandalı şirket Türkiye'nin zirvedeki yerini özetle şu sözlerle anlatıyor: "Türkiye'deki muhasebe şirketleri yapılan her işlemin hard copy'sini yani çıktısını elinde tutmak zorunda ki başına daha sonra bir şey gelmesin... Vergi kodu sürekli değişiyor; güncelleniyor... Bu değişim çoğu zaman takip edilemez duruma geliyor. Türk şirketler, Katma Değer Vergisi (KDV), Özel Tüketim Vergisi (ÖTV), deprem vergisi gibi yerel uygulamalara aşina... Ancak uluslararası şirketler bu tür ifadelere çoğu zaman yabancı. Bu da akıllara soru işaretleri doğuruyor."

Gelelim Cayman Adaları ve British Virgin Adaları ile birlikte son sıralarda yer alan 10 ülkeye... Birleşik Arap Emirlikleri, Hong Kong, Jersey, Curacao, Kosova, İsviçre, Kamboçya ve Katar karmaşıklığın en az olduğu ülkeler…

Model ülke İngiltere 78'inci

Geçtiğimiz günlerde vergilendirme konusunda hükümetten yeni bir açıklama gelmişti. Maliye Bakanı Naci Ağbal, KDV konusunda İngiltere modelinin Türkiye'ye uyarlanabileceğini işaret etmişti. İşte model alınan İngiltere, bu araştırmada en karmaşık ülkeler arasında 78'inci sırada. Bir başka deyişle İngiltere vergi sistemi en sade 19'uncu ülke...

Finansal uyumda en karmaşık 10 ülke

1- Türkiye
2- Brezilya
3- İtalya
4- Yunanistan
5- Vietnam
6- Kolombiya
7- Çin
8- Belçika
9- Arjantin
10- Hindistan

Finansal uyumda en basit 10 ülke

1- Cayman Adaları (94)
2- British Virgin Adaları (93)
3- Birleşik Arap Emirlikleri (92)
4- Hong Kong (91)
5- Jersey (90)
6- Curacao (89)
7- Kosova (88)
8- İsviçre (87)
9- Kamboçya (86)
10- Katar (85)

Kaynak: Kerim Ülker / Dünya

FED, faizi değiştirmedi

Amerikan Merkez Bankası (FED) Temmuz ayı toplantısı sonucunda gösterge faizi ve para politikasını değiştirmeme kararını açıkladı. FED, politika faizini beklendiği gibi sabit tuttuğunu ve bilançosunu küçültmeye "görece yakında" başlamayı planladığını bildirdi.

FED'in para politikasını belirleyen Federal Açık Piyasa Komitesinin (FOMC) Washington'da iki gün süren toplantısının ardından yayınlanan karar metnine göre, 9 FOMC üyesi, faiz oranını yüzde 1,00-1,25 aralığında tutma kararını oybirliğiyle aldı.

Metinde "ülkedeki iş gücü piyasası güçlenmeyi sürdürürken, enflasyonun gerilediği" vurgulanırken, şu değerlendirmelere yer verildi:

"İstihdam artışı yavaşlamasına karşın ortalamada yılın başından bu yana güçlüydü, işsizlik oranı düştü. Hanehalkı harcamaları son aylarda güçlendi ve ticari sabit yatırımlar yükselmeye devam etti. Son dönemde gerileyen yıllık genel ve çekirdek enflasyon ise yüzde 2 hedefinin altında seyrediyor."

Bilanço normalleştirme görece yakında başlayabilir

Açıklamada, piyasaların en çok dikkatini çeken nokta ise bilanço küçültme programının zamanlamasına yönelik değişiklik oldu.

"FOMC, bilançosunu normalleştirme programına, ekonominin beklendiği gibi gelişmesi halinde, görece yakında başlamayı öngörüyor" ifadesine yer verilen bildirinin geçen ay yayınlanan bir önceki halinde "görece yakında" yerine "bu yıl" kullanılmıştı.

Analistler, söz konusu değişikliğin FED'in 4,5 trilyon dolarlık bilançosunu eylül ayında küçültmeye başlayabileceği şeklinde değerlendirdi.

FED, tarihsel olarak Başkan'ın basın toplantısı yapmayacağı toplantılarda faiz artırmıyor.

Bir önceki toplantıda faiz artırımını kesin gören piyasa da bugün faiz artırımına sıfır olasılık tanıyordu.

FED Funds'ta Temmuz toplantısı için faiz artırımı olasılığı yüzde 0 ve Mart 2018'e kadar olan hiçbir toplantı için yüzde 50'nin üzerinde ihtimal verilmiyordu.

KDV'de İngiliz ve Türk Modeli detayları

Maliye Bakanı Ağbal'ın açıklamasına göre, sistem değişikliğiyle başta KDV iadesi olmak üzere aksayan yönler giderilecek. Bizde çok sık şikayet konusu olan KDV iadesinin yarattığı finansal yükler İngiliz modelinde yok.

KDV Kanunu'nu yenilemeye hazırlanan Türkiye'nin mercek altına aldığı modellerden biri olan İngiltere, özellikle iadenin kolaylığı ve mükelleflere finansal yük getirmemesiyle öne çıkıyor.

Maliye Bakanı Naci Ağbal, KDV uygulamasında yeni bir sistem üzerinde çalıştıklarını, İngiliz modelini değerlendirdiklerini açıklamıştı. Bakan Ağbal'ın açıklamasına göre sistem değişikliğine gidilerek, başta KDV iadesi olmak üzere aksayan yönler giderilecek. Bizde çok sık şikayet konusu olan KDV iadesi sisteminin yarattığı finansal yükler, İngiliz modelinde yok. En önemlisi grup şirketleri tek bir beyanname verebiliyorlar. KDV iade durumuna göre mükellef 3 ay yerine aylık beyannameye geçebiliyor. Tahsili gecikmiş alacaklar nedeniyle daha önce ödenmiş KDV'nin mükellefe iadesi yapılabiliyor. Böylece şirketler finansman açısından destekleniyor. İngiltere'de eğitim ve sağlık hizmetleri KDV'ye tabi değil. İstisnalarda sosyal yön ön planda.

Türkiye'de uygulamada olan KDV Kanunu, 1984'te çıktı. Birçok değişikliğe uğradı. EY Türkiye Vergi Hizmetleri Ortağı Sedat Taşdemir'e göre yenilenmesi, üretimi, ticareti, yatırımı ve ihracatı destekler hale getirilmesi gerekiyor. İngiltere, KDV Kanunu'nu 1973'ten bugüne başarılı şekilde uygulayan ülkelerden biri. Sistemi birçok yenilik içeriyor. Kolay uygulanabilen ve mükellef odaklı bir yapıya sahip.

KDV oranları, istisnalar, beyanname zamanları ve elektronik endüstrisine özel uygulamalarla mükellefe kolaylıklar sağlıyor. Üretimi, ticareti, yatırımı, ihracatı destekliyor. İngiliz modelinde de vergi yükü bizdeki gibi nihai tüketicinin üzerinde kalıyor. Ancak, bizde devreden KDV nedeniyle iade alamadıkları KDV, mükellef için bir çeşit finansal yük haline geliyor, ticari işlemleri azaltıyor. Kâr oranları az olan, stok devir hızları yavaş sektörlerde bu yük daha da fazla oluyor. İngiliz KDV sisteminde de yurt içi ticari mahiyetteki mal ve hizmet teslimleri ile ithalat işlemleri KDV'ye tabi. Bazı işlemler ise istisnaya tabi. İngiliz modelinin iyi bir örnek olabileceğini belirten EY Türkiye Türkiye Vergi Hizmetleri Ortağı Sedat Taşdemir, İngiltere KDV modelinin temel özellikleri şöyle anlattı:

3 ayrı KDV oranı var

GENEL ORAN YÜZDE 20: İngiltere'de genel KDV oranı yüzde 20, indirimli oran yüzde 5 ve yüzde 0.

güncel haberler

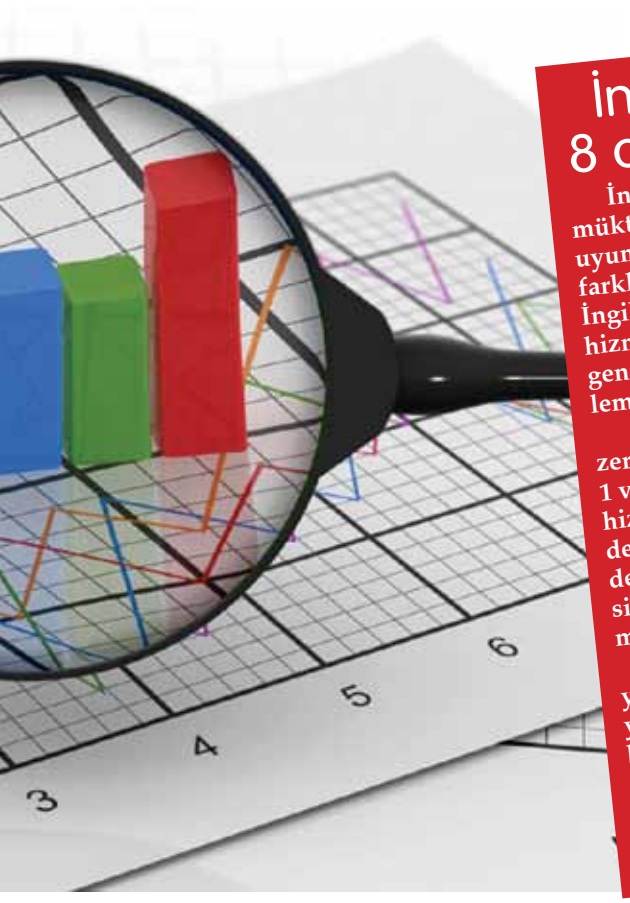

İngiliz sistemi gelirse yüzde 1 veya 8 oranı olan mal ve hizmetler daralır

İngiltere KDV mevzuatı AB müktesebatına genel olarak uyumlu, diğer ülkelerden de çok farklı değil. En önemli farklılık, İngiltere'de çok sınırlı mal ve hizmetlerde düşük oran var ancak genel olarak tek oran olduğunu söylemek mümkün. O da yüzde 20.

Eğer Türkiye'de İngiltere benzeri bir düzenleme olacaksa, yüzde 1 ve yüzde 8 oranına tabi mal ve hizmetlerin sınırı çok daraltılacak demektir. Genel oran da (yüzde 18) değişebilir elbette. AB kendi içerisinde geniş bir KDV oran uygulamasına sahip.

Minimum standart KDV oranı yüzde 15 olarak belirlenmiş. 28 üyeye kendi standart KDV oranlarını belirleme yetkisi verilmiş, en fazla iki indirimli oran hakkı tanınmış. Bu oranlardan birinin yüzde 5'ten fazla olması zorunlu. İngiltere'de ise birçok hizmet ve mal teslimi için standart KDV oranı yüzde 20. Sadece bir adet yüzde 5 oranında indirimli oran uygulaması mevcut. Bu indirimli oran; çocuk araba pusetleri, sosyal konutlar, doğalgaz ve elektrik tedariği, enerji tasarrufu sağlayan eşyaların montajı, LPG ve ısıtma yağı teslimlerini ve taşınmazların bakımı ve yenilenmesi aktivitelerini kapsıyor.

İngiltere belirli hizmet ve mal teslimleri için yüzde 0 KDV uygulama hakkını saklı tutmuş ve bu kalemlerin detayı çıkarılan yönergeler ile açıklanmış.

AB KDV kuralları 28 üye ülke için "faaliyetin gerçekleştiği yer", "istisna uygulamaları" ve "indirim mekanizmaları" kuralları çerçevesinde birbiri ile uyumlu olarak hazırlanmış. Üyeler içerisinde uyumlu bu sistem ise şu an ülkemizde uygulanan KDV mevzuatı ile büyük farklılıklar gösteriyor.

YÜZDE 5 ORANI: Çocuk araç koltukları, yurtiçi enerji ve yakıt kullanımı, enerji tasarrufu sağlayan malzemelerinin montajı, bazı konutlara ait inşaat malzemeleri, sağlık koruma ürünleri, sigara bırakma ürünleri, büyük çaplı ısıtma projeleri, büyük tatil karavanları, bazı insan taşımacılığı sistemlerinde uygulanıyor.

YÜZDE 0 ORANI: Kitap, gazete ve dergi, bazı yiyecekler, çocuk giyim ve ayakkabıları, ilaçlar, yeni konut, ulaşım hizmetleri, ihracat ve ihracata ait hizmetler.

BİRÇOK ALANDA İSTİSNALAR VAR: Bir yıllık geliri 83 bin GBP altında olanlar KDV mükellefiyeti tescil ettirmeyebilir. Ayrıca, geliri tamamen veya çoğunlukla yüzde 0 oranlı mal ve hizmetlerden oluşan mükellefler de isterlerse tescil ettirmeyebilirler.

"İlişkili Grup Şirketler Mükellefiyet Tescili"nde (bu bizde yok!) aynı ortaklık yapısı veya kontrolü içinde bulunan ilişkili grup şirketleri ayrı ayrı tescil yerine bir grup tescili yaptırabiliyor. Grup içi şirketlerin birbirleriyle ticari işlemlerinde KDV hesaplanmaz. Böylece, KDV grup içinde daha etkin şekilde dağılıyor, devreden ve ödenecek KDV grup içi şirketler açısından birbirlerine mahsup imkanı oluşuyor.

Bu durum, özellikle büyük ölçekli grup şirketlerinin vergi ve kaynak verimliliğinin sağlanması açısından önemli. Bu sayede, grup üzerinde KDV'den kaynaklanan finansman yükleri en az seviyeye iniyor.

SORUMLU SIFATIYLA KDV UYGULAMASI: Bizde olduğu gibi belli durumlarda özellikle yurtdışından alınan hizmetlerde sorumlu sıfatıyla KDV uygulaması var. Bizden farklı olarak mükellefin devreden KDV'si olması halinde sorumlu sıfatıyla hesaplanan KDV ödemesi yapılmıyor.

E- TİCARETTE NİHAİ TÜKETİCİ ÜLKESİNDE VERGİLEME ESASI: Yurt içi ve dışı dijital ekonomi faaliyetleri için KDV mevzuatında ayrı bir yer ayrılıyor. AB KDV kuralı gereği KDV açısından nihai tüketicilere yönelik dijital ekonomi faaliyetlerinde nihai tüketicinin bulunduğu ülkede vergileme hakkı uygulanıyor. Elektronik ticaretle uğraşanlarda mükellefiyet kayıt ve tescil ile ilgili işlemlere yönelik olarak müşterek ve müteselsil sorumluluklar getirilmiş. Elektronik ticareti uluslararası yapanlar da kayıt ve tescile tabi.

MÜKELLEF, KDV BEYANNAME DÖNEMİNİ DEĞİŞTİREBİLİYOR: Üçer aylık dönemlerde beyanname veriliyor. İade alan mükelleflerin talebi halinde aylık olarak beyanname verilmesi mümkün. Yıllık geliri 1,6 milyon GBP'nun altında olanlar yıllık beyanname verebilir. Beyanname dönemleri mükelleflerin durumlarına göre düzenleniyor. Geliri az olan

mükellefler için ilave tedbirler mevcut. Yıllık geliri 150 bin GBP'ın altında olanlar yıllık toplam gelirleri üzerinden sabit bir oranın, yüzde 4- yüzde 16,5, KDV oranı olarak uygulanması mümkün. Perakendeciler, kullanılmış ürün ticareti, tur operatörleri, altın ticareti ve çiftçiler için özel KDV uygulamaları var.

İSTİSNALARDA YÜKLENİLEN KDV, İNDİRİM KONUSU OLMUYOR: İşle ilgili giderlere ait yüklenilen KDV indirim konusu. İstisnalara ait yüklenilen KDV indirim konusu olmuyor. İstisnai işlemler ile KDV'ye tabi işlemlerin aynı zamanda yapılması halinde, indirim KDV hesaplama teknikleri var.
İşle ilgili olmayan araçların alımı, iş ve özel kullanım için kiralanan araçlar, özel harcamalar, işle ilgili temsil ve ağırlama giderlerine ait yüklenilen KDV de indirilemiyor.

İADE İŞLEMİ OTOMATİKLEŞİYOR: İndirim KDV tutarı, tahsil edilen tutarı aşarsa aşan tutar iade edilir. Bundan mükellefiyet kaydı olmayanlar da faydalanır. İade işlemi beyanname esas alınarak otomatik olarak işler.

Amortismana tabi iktisadi kıymetler için yüklenilen KDV ilgili iktisadi kıymetin satın alındığı tarihte indirim konusu yapılabiliyor. Böylece, devreden KDV nedeniyle finansman yükü oluşmuyor. Mükellef, iade edilecek KDV durumlarına göre, isterse aylık KDV dönemine geçebilir. Bizim mevzuatımızda iadeden ziyade devreden KDV esas, prosedürler iade sürecini uzatıyor, mükellefe finansman yükü oluşturuyor. İngiliz Modeli'nde bu problem yok.

TAHSİL, EDİLEMEYEN ALACAKLA İLGİLİ ÜSTLENİLMİŞ KDV İADE EDİLİYOR: Mal ve hizmetin tesliminden itibaren 6 ay geçmesine rağmen alacağın tahsil edilmemesi gibi hallerde, alacaklar nedeniyle daha önce vergi dairesine ödenen KDV'nin mükellefe iadesi, özellikle finansman zorluğu çeken orta ve küçük işletmeler için faydalı bir uygulama. Bu uygulama sayesinde şirketlerin finansman açısından desteklenmeleri ve işlerini verimli bir şekilde yürütülmesine katkıda bulunuluyor.

Türkiye ve İngiltere KDV modellerinin genel uygulamalarının karşılaştırılması tablosu

Konu	Türkiye Uygulaması	İngiltere Uygulaması
KDV uygulaması	Karmaşık ve mükelleften ziyade işlemin durumuna göre farklı uygulamalar vardır.	Kolay ve mükellefin durumuna göre farklı uygulamalar vardır.
KDV'ye tabi işlemler	İthalat dahil ticari işlemlerdir. İstisnalar geniş kapsamlı ve detaylıdır. Tam ve kısmı istisna uygulaması vardır.	İthalat dahil, ticari işlemlerdir. İstisnalar az ve belirli alanlardadır. Tam ve kısmi istisna uygulaması vardır.
KDV Mükellefiyeti	KDV mükellefiyeti diğer vergilerle birlikte tescil edilir. Mülkiyetten çıkma zordur.	KDV mükellefiyeti diğer vergilerden bağımsız tescil edilebilmektedir. Belirli alanlarda ve şartlarda tescilden muaf olma veya mükellefiyetten çıkma mümkündür.
Grup Şirketleri KDV Tescili	Yoktur.	Grup şirketlerinin tamamı için tek mükellefiyet tescili mümkündür. Tüm grup için tek KDV beyannamesi verilir. Grup içi mal ve hizmet teslimleri KDV tabi değildir.
KDV Oranları	Genel Oran % 18, indirimli oranlar % 8 ve % 1.	Genel Oran % 20, indirimli oranlar % 5 ve % 0. Yıllık geliri belirli bir tutarın altında olanlar için, % 4-%16,5,sabit KDV oranları uygulanabilir.
KDV Beyanname Dönemi	KDV beyanname dönemi aylıktır.	KDV beyanname dönemi üçer aylıktır. İade alan mükelleflerin talebi üzerine aylık beyanname dönemine geçilebilir. Yıllık geliri belirli bir tutarın altında olanlar yıllık beyanname sistemine geçebilirler.
İndirilebilir KDV ve İade	Bir KDV döneminde tahsil edilen KDV'yi aşan indirilecek KDV tutarı iade edilmez bir sonraki döneme devreder. Tam istisna uygulamalarında belirli şartlarda iade mümkündür.	Bir KDV döneminde tahsil edilen KDV'yi aşan indirilecek KDV tutarı iade edilir. İade işlemleri mükellefin beyanı üzerine otomatik olarak yapılır.
Tahsil Edilemeyen KDV	Mükellefin mal ve teslimlerine ait olan ve tahsil edilemeyen alacakları ile ilgili olan KDV iade edilmez.	Mükellefin mal ve teslimlerine ait olan ve tahsil edilemeyen alacakları ile ilgili olan ve Vergi Dairesine ödenmiş bulunan KDV iade edilir.
Dijital Ekonomi Uygulamaları	KDV Kanununda dijital ekonomi için özel uygulamalar bulunmamaktadır.	KDV Kanununda dijital ekonomi için özel uygulamalar bulunmaktadır.

Yatırım projelerinizde büyümenin tamamlayıcı gücü
Yatırım ekipmanları leasing'inde uzman personelimiz ve avantajlı çözümlerimizle size zaman ve para kazandırmak için 1988'den beri yanınızdayız.
Gücümüze, hızımıza, öncü ruhumuza ve tecrübemize güvenin.
(212) 386 96 00 | info@aklease.com
AKLease

Gelişmekte olan ülkelerde kırılganlık ne durumda?

Bank of Merrill Lynch küresel borsalar strateji ekibine göre, gelişen piyasalar 2013 yılındaki 'Tapering Tantrum' dönemine göre daha iyi pozisyon aldılar. Gelişen ülkelerdeki hassasiyet azalmış durumda.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Mario Draghi'nin parasal genişlemenin sonuna gelindiği şeklinde algılanan açıklamaları, gelişmekte olan piyasalara yönelik risk iştahında azalmaya neden oldu. Sonrasında ECB kaynaklarından bu açıklamaların yanlış anlaşıldığı yönünde gelen haberler risk iştahının tekrar toparlanmasını sağladı. ECB'nin ardından İngiltere ve Kanada Merkez Bankaları'ndan gelen önümüzdeki dönemde olası faiz artışlarına yönelik açıklamalar yatırımcıların para politikası sıkılaştırması konusunda izlenecek tek oyuncunun FED olmayacağını gösterdi.

Merkez bankalarının sıkılaştırma sürecine yaklaşmasıyla birçok yatırımcı 'tapering' yani merkez bankalarının varlık alımlarının azalmasının küresel sermaye akışına bağımlı gelişen piyasalarda etkisinin nasıl olacağını merak ediyor. 2013'te FED'in sıra dışı tahvil alım programını azaltma planlarını açıklayarak finansal piyasalara yaşattığı kalp krizi tekrar mı edecek yoksa hemen hemen tüm yıl piyasalarda yaşanan sükunet sürecek mi?

Güçlü dolar ve emtiadaki düşüşe rağmen piyasalar rahat

Bank of Merrill Lynch küresel borsalar strateji ekibine göre, gelişen piyasalar 2013 yılındaki 'Tapering Tantrum' dönemine göre daha iyi pozisyon almış durumdalar. Bankanın 'finansal kırılganlık' modellemesine göre gelişen ülkelerdeki hassasiyet azalmış durumda. Bankanın analistleri bunun gerekçelerini şöyle açıklıyor:

"Bu modellemeye dahil ettiğimiz 17 gelişen ülke ekonomisinden sadece Filipinler yüksek finansal kırılganlık taşıyor. 2013'teki 'Taper Tantrum'

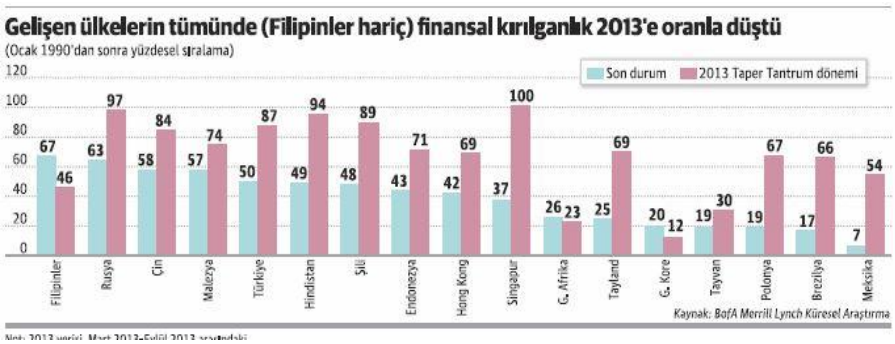

güncel haberler

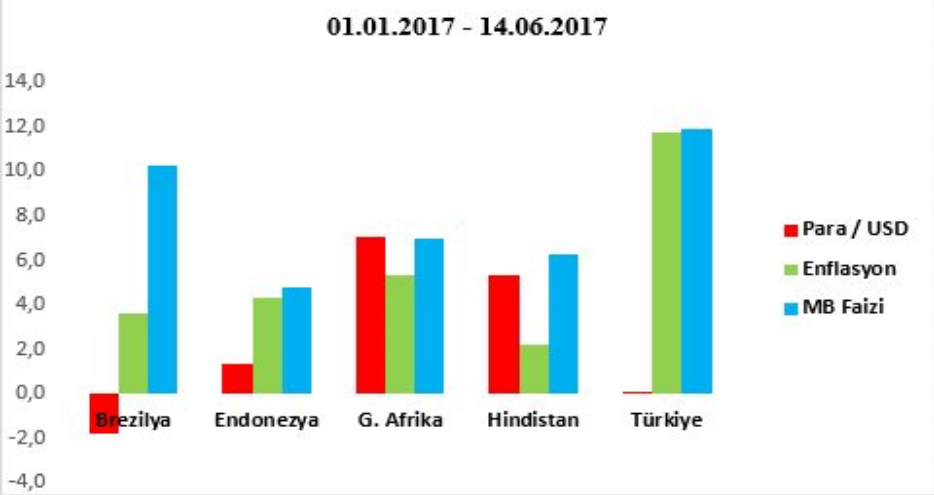

döneminde ise 17 ülkeden 10'u yüksek finansal kırılganlık altındaydı. Şu an gelişen ülkelerin ve Asya ülkelerinin CDS'leri yani temerrüt riski ve tahvil spredleri oldukça düşük seviyede. Üstelik son 2 yıldır Amerikan Doları güçlü olmasına ve emtia fiyatları gerilemesine ve Çin'in kredi piyasalarına ilişkin endişelere rağmen gelişen ülkeler iyi bir performans sergiliyor. Bu, gelişen piyasalarda güçlenen ve sağlamlaşan makro göstergelerin yansıması.

Bank of Amerika Merrill Lynch analistleri yüksek finansal kırılganlığa sahip ülke sayısı arttıkça finans krizlerinin sonuçlarının da daha ağır olduğunu hatırlatıyorlar ve "şu an birçok ülkedeki finansal kırılganlık seviyesi, son bankacılık ve para krizlerini tetikleyen seiviyelerin çok altında" tespitinde bulunuyorlar.

Analistler, gelişmiş ülke merkez bankalarının yapacağı politika hatalarının veya jeopolitik risklerin ise bu tabloda bozulmaya neden olabileceği uyarısı yapıyorlar.

Türkiye'de finansal kırılganlık yüzde 87'den yüzde 50'ye indi

Bankanın hazırladığı grafik de gelişen piyasalarda kırılganlığın azaldığını ortaya koyuyor. ABD para politikasının sıkılaşması ve dolardaki yükselişin tetiklediği 1990'ların ortasındaki krize oranla 2013'te ve şu anda ülkelerin finansal kırılganlığın yüzdesel olarak ölçüldüğü grafikte en riskli ülke olarak Filipinler görülüyor. Bu ülkede 2013'te yüzde 46 kırılganlık şu an yüzde 67 olarak ölçülüyor. Rusya'nın riski yüzde 97'den yüzde 63'e inerken, Çin'de 2013'de yüzde 84 olan kırılganlık şu an yüzde 58. Malezya'da kırılganlık yüzde 74 seviyesinden yüzde 57'ye gerilerken, Türkiye'nin kırılganlığı yüzde 87'den yüzde 50'ye inmiş durumda. En az risk altındaki ülkeler ise Meksika, Brezilya ve Polonya olarak sıralanıyor.

Kaynak: Evrim Küçük

Avrupa'da kamu borcunun GSYH'ye oranı arttı

Kamu borcunun Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'ya (GSYH) oranı, yılın ilk çeyreğinde, Euro Bölgesi'nde yüzde 89,5'e, Avrupa Birliğinde (AB) de yüzde 84,1'e yükseldi.

Avrupa İstatistik Ofisi'nin (Eurostat) bugün açıkladığı verilere göre, 19 üyeli Euro Bölgesi'nin kamu borcunun GSYH'ye oranı (kamu borcu/GSYH oranı), 2016'nın son çeyreğinde yüzde 89,2 iken, bu yılın ilk çeyreğinde yüzde 89,5'e çıktı.

28 üyeli AB'de ise kamu borcu/GSYH oranı, aynı dönemde yüzde 83,6'dan yüzde 84,1'e yükseldi.

Yılın ilk çeyreği ile 2016'nın ilk çeyreği kıyaslandığında ise Euro Bölgesi'nde kamu borcu/GSYH oranı, yüzde 91,2'den yüzde 89,5'e ve AB'de de yüzde 84,3'ten yüzde 84,1'e indi.

Euro Bölgesi'nde 2016'nın ilk çeyrek sonu itibarıyla borç senetleri genel kamu borcunun yüzde 80,1 AB'de ise yüzde 81,3'lük kısmını oluşturdu. Krediler, tek para birliğinde kamu borcunun yüzde 16,9'una, AB'de de yüzde 14,7'sine tekabül etti. Nakit ve mevduatlar ise Euro Bölgesi'nde kamu borcunun yüzde 3'ünü, AB'de de 4'ünü oluşturdu.

AB'ye üye ülkeler arasında yılın ilk üç aylık bölümünde en fazla kamu borcu/GSYH oranına sahip ülke yüzde 176,2 ile Yunanistan oldu. Yunanistan'ı yüzde 134,7 ile İtalya ve yüzde 130,5 ile de Portekiz izledi.

Söz konusu dönemde en az kamu borcu/GSYH oranına sahip ülke ise yüzde 9,2 ile Estonya olarak belirlendi. Estonya'yı yüzde 23'le Lüksemburg ve yüzde 28,6 ile Bulgaristan takip etti.

Hüseyin DOĞAN

Sanal paralar

Sanal Para ve Sanal Para Madenciliği tanımlanırken kelimelerden birinin "sanal" olması; insanların bu konuyu olmayan bir şeymiş gibi algılamasına yol açsa da, sanal para işlemleri her geçen gün artıyor.

Bu bilgilendirme yazısı, ekonomi ve finans dünyasında adları sık sık duyulmaya başlayan sanal paralar hakkında genel bir bilgi vermek maksadı ile hazırlanmıştır. Sanal paraların kullanımı, teknoloji gelişimi ve kullanımı hızlı olan ülkelerde etkinleşmeye başlamıştır. Ancak, bu tür paraların kullanılmasında en önemli konulardan biri, işin kanuni altyapısının ve kullanım mevzuatının tam oluşmasıdır. Çünkü özellikle devletler, kontrol dışı gelişen ve kullanılan, belli kanun ve kuralları tam ortaya konmamış para hareketlerine şüphe ile bakabilmektedirler.

Elektronik paranın (electronic money, kısaca e-money) değişik tanımları bulunmaktadır.

Elektronik Cüzdan veya Dijital Cüzdan, bireysel elektronik ticaret işlemlerinin yapılmasını sağlayan bir araçtır. İnternet üzerinden satın almada veya bir dükkâna gidip satın almada elektronik cüzdan kullanılabilir. Bugün dijital cüzdanlar temel finansal işlemlerin yapılmasının yanısıra sahibinin kimliğini doğrulamada da kullanılmaktadır. Elektronik paranın, nakit paranın elektronik aygıtlarda veya sunucularda saklanabilen dijital dengidir şeklinde de tanımı yapılmaktadır. Elektronik para, ödeme noktası terminalleri yolu ile (POS-point of sale) veya iki araç arasında doğrudan veya internette açık bilgisayar ağları üzerinden borçların ödenmesi için depolanmış değer veya önceden ödeme mekanizmasıdır. Depolanmış değer ürünleri, donanım veya karta dayalı mekanizmaları elektronik cüzdan ve yazılım veya ağa dayalı mekanizmaları (dijital56 cash/nakit) içerir. Değere dayalı kartlar tek amaçlı veya çok amaçlı olabilir. Tek amaçlı kartlar (örneğin telefon kartları) tek tip mal veya hizmet alımına yarar. Çok amaçlı kartlar ise de- gişik mal ve hiz-

metlerin alımına yarar. Avrupa Birliği'nde ise elektronik para ilk defa 1993 yılında gündeme gelmiştir.

Yasal yapısı ile ilgili sorunlar ve endişeler

Elektronik para ile ilgili sorunların başında elektronik para ile ilgili iletişim sistemlerine dışarıdan saldırıda bulunulması, müdahale ve işlem hataları gelmektedir. Ancak bu konu ile ilgili olarak şifreleme konusunda yapılan çalışmalar Elektronik Para, Sanal Para, Bitcoin ve Linden Doları'na ve yaşanan gelişmeler elektronik para uygulamalarını giderek daha da güvenli kılmaktadır.

Elektronik para ile ilgili bir diğer sorun özellikle ağ tabanlı elektronik para kullanımı ile yasa dışı ekonomik faaliyetlerin internette gerçekleşmesi endişesidir. Elektronik parada anonimlik kara para aklama suçlarında ve vergilendirmede yaşanacak sorunlarda artışa neden olabilir. Anonim elektronik paranın takip edilmesi çok zordur. Doktrinde elektronik para sistemlerinde kara para aklamanın önlenmesinin, bazı istisnai durumlarda anonimliğin bir çeşit sistem ile iptal edilebilmesi ile zor olsa da mümkün olabileceği belirtilmektedir.

Çifte harcama da elektronik parada karşılaşılan bir başka sorundur. Dijital dünyada bilginin kopyalanması mümkün olduğundan elektronik paranın kopyalanması ve birden fazla kez kullanılması mümkündür. Ancak iyi hazırlanmış bir elektronik para sistemi bu şekilde kötüye kullanımı engelleyecek şekilde çalışabilir.

Bazı ülkelerde yasal tedbirlerin olmaması nedeni ile elektronik para ile yapılan işlemler geri alınamaz, işlemler düzeltilebilir nitelik taşımaz. Örneğin müşterinin yanlış kişiye ödeme yapması halinde, ödemeyi alan kişi daha kendisini takip etmek mümkün olmadan parayı anında harcayabilir. Bu nedenle ödemeyi yapan kişi mağdur olacaktır.

Elektronik paranın kaybı bir başka sorun olarak sayılabilir. Özellikle anonim elektronik paranın zarar görmüş bir sabit sürücüde (hard drive) saklanması durumunda bu sorun ortaya çıkacaktır. Elektronik parada kredi kartlarında olmayan ön ödeme bulunmaktadır. Elektronik para sisteminde tüketiciler kredi kartlarındaki gibi önce sahip olmadıkları parayı harcayıp sonra ödeme yapmamakta, tam tersine alabildikleri kadar elektronik parayı alıp sonra harcamaktadırlar. Dolayısıyla müşterinin parasının olmadığı durumlarda ihtiyacını satın alıp daha sonra parası olduğun da ödeme imkânı burada bulunmamaktadır.

Elektronik para ile ilgili endişe uyandıran bir beklenti ise elektronik paranın merkez bankaları tarafından arz edilen paraya alternatif bir ödeme aracı olarak gelişmesidir. Elektronik paranın merkez bankalarının parasını yok edebileceği ve para politikasını etkisiz hale getirebileceği yönünde endişeler ifade edilmiştir.

Bankalar dışındaki kuruluşlara elektronik para çıkarma yetkisinin verilmesinin iki başlılığa yol açacağı endişesi de mevcuttur. Ancak bugün için Avrupa Birliği ülkelerinde elektronik para çıkarıcılığı geleneksel kredi kuruluşları dışında elektronik para kuruluşlarına da verilmiştir.

Türkiye'de Merkez Bankası, para ve kur politikalarını düzenlemek ve banknot dolaşımını sağlamaktan sorumludur. Merkez Bankası'nın temel amacı, fiyat istikrarını sağlamaktır. Türkiye'de Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne ait olan para basma yetkisi Meclis tarafından süresiz olarak Merkez Bankası'na devredilmiştir. Türkiye'de banknot basma ve ihraç imtiyazı tek elden Merkez Bankası'na aittir. Bununla birlikte bazı otoriteler, elektronik paranın merkez bankasının para politikası üzerindeki etkisini azaltmayacağını ancak para politikası yönetiminin daha dikkatli yapılmasını gerektireceği görüşündedirler.

Herkesin aklına gelen ilk sanal para birimi Bitcoin. Bu para birimini kabul eden yerlerin artmasıyla doğru orantılı olarak Bitcoin ile yapabileceklerimiz de artıyor. Dell bilgisayar firması bile Bitcoin kabul ettiğini açıkladı.

Türkiye'de Avrupa Birliği mevzuatı ile paralel şekilde düzenlemeler yapılarak 6493 sayılı Kanun ile elektronik para çıkarma yetkisi bankalar dışında gerekli izinleri almış yetkili kuruluşlara tanınmıştır.

Sonuç olarak; kanun koyucunun sanal para birimleri alanında teknolojik gelişmelere uzak kalmaması, vergi kaçakçılığı, dolandırıcılık, para aklama gibi suçların teknoloji kullanılarak işlenmesine imkân verilmemesi, tüketicinin korunmasının sağlanması açısından önemlidir. Burada dikkat edilmesi gereken bir husus da çok sıkı kanuni düzenlemeler yaparak gelişmelerin önünü kesmemek ve yenilikleri teşvik etmek ve aynı zamanda bu alanı tamamen düzenlemesiz de bırakmamaktır.

Sanal Para ve Sanal Para Madenciliği, son dönemde gündemi oldukça meşgul eden ifadelerden biri oldu. Kelimelerden birinin "sanal" olması; insanların bu konuyu olmayan bir şeyler gibi algılamasına yol açsa da, sanal para işlemleri her geçen gün artmaktadır.

Bu artışın bir noktaya kadar ulaşacağı öngörülüyor; çünkü ortadaki sanal paranın belli bir limiti var, daha şimdiden yarısından fazlası bulunmuş durumda. Paranın belli bir likiditesinin olması ise kaçınılmaz bir durumdur. Bir ürünün değerli olabilmesi için ya az bulunabilir ya da talebinin fazla olması gerekmektedir. Bitcoin gibi bir sanal paranın değerli olabilmesi için belli bir oranda olması ve "darphanenin" de develüasyon olmaması için istediği gibi para basmaması gerekmektedir.

Sanal paranın mucitlerinin tüm bu kurallara uyulduğunu görmekteyiz. Sanal parayı sizlere en doğru ve en güzel şekilde anlatabilmek adına konunun uzmanı **3Dörtgen'de 3D İçerik Uzmanı** olarak çalışan **Alp Işık'ın açıklamalarının faydalı olacağına inanıyorum.**

Sanal para kavramını açıklamak için, sanal para deyince herkesin aklına ilk gelen sanal para birimi Bitcoin olduğundan onun üzerine odaklanmak daha doğru olacak.

Bitcoin, merkezi bir birime bağlı olmayan ve tamamen açık kaynak kodlu bir para birimi.

Madencilik kavramını detaylı açıklamadan önce bu sistemin genel olarak tamamen adaletli çalıştığını ve bir hile bulundurmadığı söylenmektedir. Bu cevap çok önemlidir. Çünkü çoğu kimsenin aklına "Madencilik yapıp Bitcoin ürettiğimi zannederken başka bir amaca hizmet ediyor muyum acaba?" sorusu gelebilir. Güncel Bitcoin madenci uygulamasını indirip gerekli ayarları yaptıktan sonra sadece bilgisayarınız veya madencilik yapmanıza yarayan özel donanımınız Bitcoin üretecektir, bu da endişeleri bertaraf etmektedir.

Sanal para madencisi olmak için en uygun donanımlar vardır. Örneğin; Bitcoin üretimi yaparken bilgisayarlar veya bu iş için özel üretilmiş ASIC adı verilen cihazlar kullanılmaktadır. Bitcoin üretim aşamasını şuna benzetebiliriz; Bitcoin ilk çıktığında üretimi düşük işlemcili veya ekran kartlı bilgisayarlarda hatta dizüstü bilgisayarlarda bile kolayca üretilebiliyordu. Ancak şu anda artık düşük donanımlı bilgisayarlar böyle bir işlem gücünün altından kalkamıyor. İşlemci ve ekran kartı karşılaştırmasına gelirsek ekran kartları bu iş için daha uygun fakat zorluk derecesinin artmasıyla birlikte 6-7 ay önce çok güzel kazanç getiren donanımlar şu anda işe yaramayabiliyor. Peki Bitcoin üretmek isteyen kişi ne yapacak? Bu sorunun cevabı ASIC makinalarda yatıyor.

ASIC makinalar Bitcoin üretmek için tasarlanmış ve sadece bu iş için kullanılabilen makinalar. Bu makinaları alırken en önemli husus GHS oranıdır. GHS sayısı fazla olan makina daha güçlü ve daha fazla Bitcoin üretebiliyorlar. Rakamları ve kazançları hesaplayabileceğiniz siteler mevcuttur. Bitcoin mining calculator yazıp arattığınızda elinizdeki GHS oranına göre ne kadar kazanabileceğinizi size söyleyen siteler bulunuyor. ASIC makina almadan önce zorluk seviyesindeki artışı iyi hesaplayıp buna göre yatırım yapılmalıdır.

Sanal para madencisi olmak isteyenlerin önce alacağı ASIC donanıma karar vermesi gerekiyor. Donanım hazır olduktan sonra iki seçenek var. Bunlardan biri tek başına Bitcoin bulmaya çalışmak, diğeri de Bitcoin havuzlarına katılmak.

Elinizde çok güçlü bir donanım yoksa tek başınıza Bitcoin aramak zaman ve para kaybından ileriye gidemeyecektir.

Peki Bitcoin havuzuna katılmak ne demek? Bitcoin üretmek oldukça zor bir işlem. Bu yüzden insanlar donanımlarını birleştirerek Bitcoin aramaya başlıyor ve Bitcoin bulunduğunda kim ne kadar yardım ettiyse o ölçüde kendine düşen payı alıyor. Büyük bir Bitcoin havuzuna üye olup gerekli kullanıcı adı ve şifre işlemlerinizi yapıp donanımınızı havuza tanıtmanız yeterli.

Sanal para ile neler yapabileceği ve en çok ne kadar üretilebileceği bir başka noktadır. Öncelikle Bitcoin üretimi 21 milyon ile sınırlandırılmıştır, eğer bu sınır olmasaydı Bitcoin değerli olmazdı. Şu anda toplam 13 milyon civarı Bitcoin üretilmiş durumda fakat 'yarısı üretilmiş bile' deyip endişe etmeyin, zorluk o kadar hızlı artıyor ki teknoloji her sene 2 kat gelişse bile Bitcoin üretimi 2130 yılında bitecek diye öngörülüyor. "En fazla

kaç Bitcoin sahibi olabilirim?" sorusu ise sizin ne kadar ürettiğinize ve ne kadar satın aldığınıza bağlı. Ancak en fazla 21 milyon Bitcoin sahibi olabilirsiniz.

Bitcoin ile ne yapabilirim sorusu ise gün geçtikçe içerik bakımından zenginleşen ve ilgi çeken bir konu. Bitcoin kabul eden yerlerin artmasıyla doğru orantılı olarak Bitcoin ile yapabileceklerimiz artıyor. Bitcoin kabul eden e-ticaret sitelerinden ürün satın alabilirsiniz. İnternet'ten Bitcoin olarak bağış kabul eden sitelere bağış yapabilirsiniz, yurt dışında yaşayan arkadaşınıza masrafsız ve çok hızlı bir şekilde para gönderebilirsiniz. Bu örnekler yazılamayacak kadar çok olmaya başladı günümüzde, en son örnek hepimizin bildiği Dell bilgisayar firması Bitcoin kabul ettiğini açıkladı. İnternet üzerinde evini ve arabasını Bitcoin karşılığı satan çok fazla sayıda kişi bulunmakta. Benzin satan şirketler Bitcoin kabul ederse Bitcoin ile arabanıza benzin alabilirsiniz, neler yapabileceğiniz tamamen şirketlerin Bitcoin'i kabul etmesiyle birlikte doğru orantılı olarak büyüyor.

Bitcoin yasal mı konusu bundan önce sorulması gereken bir soru. Devletler Bitcoin'e karşı artık daha fazla ilgi göstermeye başlamış fakat henüz bu konuda herhangi bir kanun çıkmamıştı. Özellikle ülkemizde bu konuda bir yaptırım bulunmuyor. Bitcoin'in gelişim süreciyle birlikte bazı yaptırımların gelmesi elbette beklenen bir olay olmakla beraber merkezi olmayan bir para birimini engellemek için tüm interneti engellemek gerekiyor. Bunun farkına varan devletler Bitcoin'i teşvik yoluna gitmeye başladı ve bu şekilde devam etmek zorunda gibi gözüküyor.

Bitcoin'in çıkmasıyla birlikte buna benzer birçok sanal para çıktı. Litecoin bunlara en güzel örnek. Bitcoin altın ise Litecoin gümüş dendi. Yeni sanal paraların çıkma sebebi, zorluk seviyesinin en baştan başlayacak olması ve insanlar tekrar fırsat olarak görerek ve para kazanma şansı yakalayabilecek olmasıydı. Başta işe yarayan bu yöntem daha sonra çoğu insanın Bitcoin dışında tutunabilen sanal para olmayacağını anlamasıyla birlikte tekrar Bitcoin'e yönelmesiyle son buldu.

Bitcoin'in büyük başarısının ardından piyasaya birçok Bitcoin alternatifi çıktı. Bu alternatiflerin bazıları yüksek kullanıcı sayılarına ulaşmışken bazıları ise henüz emekleme evresinde. Alternatif sanal paraların şu an değerleri düşük ve bu sanal paraların bazıları ileride aynı Bitcoin gibi yüksek değerler kazanabilir. Bu yüzden birçok kullanıcı alternatif sanal paralara doğru yöneliyor. Yine de alternatif sanal paraların Bitcoin'e göre çok az pazar payına sahip olduğunu ve bu paralara yapılacak yatırımların riskli olabileceğini hatırlatmakta fayda var. Bitcoin alternatiflerine bakarsak:

Ether

Bitcoin ağına benzeyen Ethereum ağı üzerinde çalışan Ether, sanal para olmak üzere tasarlanmamıştı. Ether, Etherium ağı üzerinde ödeme yapmak için tasarlanmıştı. Ama daha sonra proje popülerleşince Ether aynı Bitcoin gibi alınıp satılan bir sanal para haline geldi. Şu an popüler sanal para marketlerinin hepsinde Ether alınıp satılabiliyor.

Ether'in Bitcoin'e göre farkı üretilecek sanal paranın sınırsız olması. Bitcoin ağı en fazla 21 milyon Bitcoin olacak şekilde sınırlandırılmış durumda. Ether'de ise her sene 18 milyon yeni Ether üretilebiliyor. Geçtiğimiz senenin rakam-

Devletler Bitcoin'e karşı artık daha fazla ilgi göstermeye başlamış fakat henüz bu konuda herhangi bir kanun çıkmamıştı. Özellikle ülkemizde bu konuda bir yaptırım bulunmuyor. Devletler Bitcoin'i teşvik yoluna gidiyor.

larına göre 3,3 milyon üzerinde Ether alışverişi gerçekleşmiş durumda ve piyasada 79 milyon Ether bulunuyor. Ether'in bugünkü fiyatı ise 10,31 dolar.

Litecoin

Bitcoin altyapısını kullanan Litecoin, Gümüş Bitcoin olarak adlandırılıyor. 2011 yılında piyasaya çıkan Litecoin'de para madenciliği yapmak Bitcoin'e göre daha ucuz. Bunun nedeni Litecoin'in son kullanıcı GPU'larını destekleyen alternatif bir kripto protokolü kullanması. Şu an piyasada 331 milyon dolar değerinde 24 milyonun üzerinde Litecoin bulunuyor. Litecoin'in bugünkü fiyatı 3,90 dolar.

Namecoin

Bir sanal para olarak tasarlanmayan Namecoin, .bit alan adlarının alınıp satılması için geliştirildi. ICANN'ın kontrolü dışında olan .bit alan adları sansürden etkilenmiyor. 2011 yılında kullanılmaya başlayan Namecoin'in şu anki değeri 0,23 dolar ve piyasada 20,2 milyon dolar değerinde 7,5 milyon Namecoin bulunuyor.

QuarkCoin

Bitcoin altyapısını kullanan bir başka sanal para olan QuarkCoin, güvenlik tutkunlarını hedefliyor. QuarkCoin'de alı değişik kriptonun seçilebileceği dokuz aşamalı bir kripto yapısı bulunuyor. Diğer sanal paraların çoğu tek kripto kullandığı için QuarkCoin daha güvenli altyapısıyla dikkat çekiyor. CPU madenciliğini destekleyen QuarkCoin, hızlı bir şekilde üretilebiliyor. QuarkCoin'in bugünkü fiyatı 0,069 dolar ve piyasada 16,9 milyon dolar değerinde 246 milyon QuarkCoin bulunuyor.

Primecoin

Primecoin ve diğer Bitcoin altyapısını kullanan alternatif sanal paraların en büyük farkı Primecoin madenciliğinin kripto çözmek üzerine kurulu olmaması. Primecoin madencileri Cunningham Zinciri olarak adlandırılan büyük asal sayıları buluyorlar. Primecoin'in altyapısının bu yüzden daha güvenli olduğu iddia ediliyor. 2014 yılında 7 dolara kadar yükselen Primecoin şu anki fiyatı 0,04 dolar. Primecoin'deki fiyat düşüşü sanal paraların ne kadar riskli yatırım araçları olduğunu göstermesi bakımından dikkat çekici.

Peercoin

Bitcoin altyapısını kullanan Peercoin değişik madencilik yöntemiyle Bitcoin'den ayrılıyor. Peercoin'de madencilik hem Proof of Work (POW) hem de Proof of Stake (POS) kontrolleri ile yapılıyor. Böylece daha fazla Peercoin'e sahip olan daha fazla Peercoin üretebiliyor. Piyasada bulunabilecek Peercoin'lerin bir üst limiti yok bu yüzden para birimi enflasyon tehlikesine açık. Peercoin'in bugünkü fiyatı 0,28 dolar. 2014 yılında 7 dolar seviyelerine çıkan sanal para birimi günümüzde neredeyse ölmüş durumda.

Novacoin

Peercoin'in bir varyasyonu olan Novacoin, Peercoin'in POW/POS sistemini kullanıyor. Novacoin'in altyapısı maksimum 2 milyon Novacoin üretilmesine imkan tanıyor. Ama bu rakama hiçbir zaman ulaşılamayacağı tahmin ediliyor. Şu an piyasada 523 bin Novacoin bulunuyor. Novacoin'in bugünkü fiyatı ise 0,5 dolar.

Feathercoin

Litecoin'in bir benzeri olan Feathercoin, Litecoin'in aksine kripto çözme zorluğunu daha çok sayıda güncelliyor. Advanced Checkpoint adlı bir güvenlik sistemine sahip olan Feathercoin, hacker saldırılarına karşı daha güvenli bir altyapı sunuyor. 2013 yılında piyasaya giren Feathercoin'in bugünkü değeri 0,005 dolar. 2014 yılında 1,29 dolar seviyelerine kadar çıkan sanal para birimi günümüzde neredeyse ölmüş durumda.

Zetacoin

Bitcoin altyapısını kullanan bir diğer sanal para olan Zetacoin'in işlem hızı Bitcoin'e göre 20 kat daha fazla. Bu yüksek işlem hızına işlem çözme güçlük seviyesi dinamik olarak ayarlanarak ulaşılıyor. Piyasada 158 milyon Zetacoin bulunuyor ve bunların değeri neredeyse sıfırlanmış durumda. Zetacoin'in bugünkü fiyatı 0,001 dolar ve sanal para iflasını ilan etmiş durumda.

Digitalcoin

Litecoin'in altyapısını kullanan Digitalcoin bir çok yerde kabul ediliyor. Bu diğer alternatif sanal paralara göre Digitalcoin'e avantaj sağlıyor. 2013 yılında piyasaya sürülen Digitalcoin bugünkü değeri 0,006 dolar ve piyasada 11 milyonun üzerinde Digitalcoin bulunuyor.

Kaynaklar:
Elektronik - Sanal Para, Hukuki Bir Bakış -
Yard. Doç. Dr. Armağan Ebru Bozkurt Yüksel*
http://www.teknolojioku.com
https://www.xtrlarge.com

Taşıt araçlarında alım-satım sorumluluğu

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nda satıcının zapta karşı tekeffül sorumluluğu ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir. Zira alıcının satın almış olduğu malın zorla elinden alınması anlamına gelen zapt durumunda, alıcının haklarının gözetilmesi ve satıcıya sorumluluk yüklenmesi açısından son derece önemli bir kurumdur. Bu durumda alıcı geçerli bir sözleşme kurmuş, malın bedelini çoğu zaman ödemiş, hatta malı kullanmaya dahi başlamış olmasına rağmen, üçüncü kişi tarafından alıcının kendisine ait olduğunu düşündüğü mal üzerinde hak iddia edilmektedir. Somut bir örnek vermek gerekirse bu durum en çok araç satışlarında ortaya çıkmaktadır. Aracı noter satışı ile alan, tescilini kendi üzerine geçiren ve kullanmaya başlayan alıcının aracına, çoğu zaman trafik ekiplerince yapılan bir kontrol sırasında çalıntı olduğunun anlaşılmasıyla el konulmaktadır. Bir başka örnek ise kaçak yollardan ülkeye sokulan yabancı markalı araçlara el konulmasıdır. Peki bu durumda belki de yıllardır aracını kullanan alıcının hakları nedir?

Çoğu zaman alıcı bu noktada özellikle satın almış olduğu eşyayı bizim örneğimizde aracı uzun süredir kullanmakta olduğu için, haklarını alamayacağı, hakkının zamanaşımına uğradığı korkusuna kapılmaktadır. Ancak yasa koyucu zamanaşımını zapt halinin gerçekleşmesinden başlatmış ve 10 yıllık genel zamanaşımı süresi tanımıştır. Bu nedenle zamanaşımı endişesi olmadan alıcının satıcıya başvurması mümkün olacaktır.

Alıcı, satıcıdan ne talep edebilecektir? Alıcı, satıcıdan bir kere satış bedelinin faizi ile birlikte kendisine ödenmesini isteyebilecektir. Bunun dışında üçüncü kişiden isteyemeyeceği tüm giderleri isteyebilecektir. Yukarıda verdiğimiz araç örneğinden gidersek, aracı zapta uğramış bir kimse araç için yapmış olduğu ödemeyi faizi ile birlikte isteyebileceği gibi, araca taktırmış olduğu müzik sisteminin ya da kaplattığı deri koltukların masrafını da satıcıdan isteyebilecektir. Talep konusu edilebilecek bir başka kalem de yargılama giderleridir. Bunun dışında başka zararları var ise bu zararların da yine satıcıdan talep edilebilmesi mümkündür. Tazmin taleplerinin haklı bulunabilmesi, zapta karşı tekeffül kurumuna başvurulabilmesi için kanun koyucu öncelikle geçerli bir satış sözleşmesinin kurulmuş olmasını, satılan şeyin alıcıya teslim edilmiş olmasını, alıcının satılan üzerindeki üçüncü kişinin hakkını dolayısıyla malın elinden alınma tehlikesini sözleşmenin kurulduğu sırada bilmemesi gerektiğini düzenlemiştir. Yani yasaların aradığı şartlara uygun bir sözleşme yapılmamışsa, mal teslim alınmamışsa ve alıcı malın üçüncü kişiye ait olduğunu satış sırasında biliyor ya da bilebilecek durumda ise zapta karşı tekeffül hükümlerine dayalı olarak satıcıdan hak talebinde bulunamayacak, bunun yerine hakların ileri sürülmesi açısından daha kısa sürelere tabi olan, hak talebinin gerçekleşmesi açısından daha riskli ve daha kısıtlı hukuki kurumlardan faydalanmak zorunda kalacak, elde etmeyi umduğu menfaati de çoğu zaman elde edemeyecektir.

Zapt konusunda bir başka önemli husus ise satıcının kusurlu olup olmamasına bakılmamasıdır. Yani kanun koyucu satıcının sattığı malın bir başkasına ait olduğunu bilip bilmediğine bakmamakta, satıcı malı geçerli bir sözleşme ile satmış ve teslim etmiş ise satıcıyı zapttan sorumlu tutmaktadır. Satıcının iyiniyetli olması, onun da zapttan haberdar olmaması durumunda kendi satıcısına başvurmak hakkı bulunmaktadır.

Günümüzde taşınır satışlarında pek önemsenmese de zapt hem alıcı hem de satıcı için büyük zararlara yol açabilecek bir durum olup, taşınır satışının söz konusu olduğu her durumda gündeme gelme riski bulunmaktadır. Bu nedenle yasa koyucunun özel olarak düzenlediği bu korumadan faydalanabilmek, uğranılan zararı tazmin edebilmek adına sözleşmelerin yasaya ve usule uygun bir şekilde yapılması büyük önem taşımaktadır.

BECKER SPOR İLE BİRLİKTE KAZANMA FIRSATI!

Becker Spor, kurulduğu 2015 yılından bugüne Türk basketbol tarihine geçen bir başarıya imza attı. İki yılda sırasıyla Bölgesel Amatör Lig'den, 1'inci Lige ve Süper Lige yükselen Becker Spor, İzmir'in markaları ile bütünleşiyor.

İzmir, son yıllarda hasret kaldığı sportif başarıya kadın basketbolunda Becker Spor ile kavuştu. 2015 yılı Şubat ayında Mersin'de yaşanan ve tüm Türkiye'yi yasa boğan Özgecan Aslan cinayetinden sonra, **"Neler yapabiliriz"** diyerek yola çıkan bir avuç gönüllünün başarısı, bugün İzmir'in gururu olan kadın basketbol kulübünün de öyküsü oldu. "Kadın Haklarına İlişkin Farkındalık Yaratmak" temelinde, kadına karşı şiddetin ve çocuk gelinlerin önlenmesi için yola çıkan Becker 35 Albatros Spor Kulübü Derneği; bir **"Kadın Şehri"** olan İzmir'de bu farkındalığa dikkat çeken ve ülke çapında yankı uyandıran çok sayıda etkinliğe de imza attı. Becker Spor Kadın Basketbol takımı kurma fikri de, bu etkinliklerin sürdürülebilir bir yapıya kavuşması için 2015 yılında filizlendi.

Kurulduğu ilk yıl Bölgesel Amatör Lig'de mücadele eden Becker Spor, iki yıldan az sürede Süper Lig'e yükselme başarısı gösterdi. Bu başarı, Türk basketbol tarihinde bir ilkti. İzmir, 2017-2018 sezonundan itibaren Fenerbahçe, Galatasaray, Beşiktaş, Botaş, İstanbul Üniversitesi gibi kadın basketbolunda ekol olan takımları ağırlayacak, Becker Spor da İzmir'in tek temsilcisi olarak bu takımlara misafir olacak. Bu süreç kentin hem spordaki etkinliğini ve kalitesini artıracak, hem de yüksek standartta ekonomik ivme yaratacak.

Becker Spor Başkanı Volkan Kebir

Becker Spor Başkanı Volkan Kebir, İzmir'i Türkiye ve Avrupa'da temsil edecek takımın, kenti kadın basketbolunda marka yaparken, destek veren şirketler için de çok önemli katma değer yaratacağını belirterek, ***"Birlikte kazanmaya hazırız"*** dedi.

İZMİR'Lİ MARKALARLA BİRLİKTE KAZANALIM

Becker Spor Kulübü Başkanı Volkan Kebir, İzmir halkının ve iş dünyasının kulübe sahip çıkması ile, kenti hem spor turizminde hem de kadın basketbolunda hayal bile edilemeyen bir noktaya taşıyabileceklerine dikkat çekti. **"Birlikte kazanma ve katma değer yaratma"** anlayışı içinde İzmirli markaların bu sürece sponsorluk gözüyle değil, bir **"iş modeli"** olarak bakmaları gerektiğini vurgulayan Kebir, *"Sporda dünya ölçeğinde başarı kazanan ülkelerin, spor ekonomisine bakışının bu iş modeli üzerinde yükselmesi elbette tesadüf değil. Türkiye'de de bunu gerçekleştirmek zorundayız. Kurumlar, kulüplerle olan ilişkilerine 'başarıyı ödüllendirme' penceresinden bakmalı ve kurumlarının yatırımı olarak görmeliler. Ve şüphesiz bu yatırımın tüm finansal, iletişim, tanıtım süreçlerini kendi lehlerine kullanmalılar. Becker Spor, geçen iki yılda kendisini destekleyen kişi ve kurumlara hep aldığından daha fazlasını verdi. Bu örnek yönetim modelini İzmirli markalarla el ele tutuşturmak istiyoruz."* dedi.

Becker Spor Kulübü halen muhataplarına tek kuruş borcu olmayan, oyuncularına ve kadrosuna tüm ödemelerini zamanında yapan ve Basketbol Federasyonu tarafından iyi yönetişim alanında "örnek olarak gösterilen" bir kulüp…

SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİMİZ YAŞAMIN HER ALANINA DOKUNUYOR

Sportif başarısının yanı sıra, kurulduğu günden beri hayata geçirdiği Kurumsal Sosyal Sorumluluk Projeleri ile ülke çapında pek çok ilke imza atan Becker Spor, pek çok projenin sahibi ya da paydaşı oldu.
Bugüne kadar; Kadına şiddet, çocuk gelinler, başlık parası nedeniyle okutulmayan kız çocuklarına yönelik farkındalık yaratmak amacıyla **"Türkiye' nin İlk Kadın Hakları Konseptli Basketbol Turnuvası Karar Ver Cup"**ı düzenleyen Kulüp aynı zamanda; zihinsel engelli çocuklar, kanser tedavisi gören çocuklar, down sendromlu çocuklar, ihtiyaç sahibi çocuklar ve yaşlılara yönelik farklı ve yaratıcı etkinlikler düzenleyerek yardım kampanyaları gerçekleştirdi.

Kulüp tarafından yürütülen bu projelere Türkiye'nin çeşitli illerinden farklı şekillerde destekler geldi. Kategorisi, yol haritası, düzenlenecek etkinlikler ve iletişim stratejilerinin daha önceden belirlenerek uygulamaya alındığı bu projelerin yanında kulüp, İzmir ve civarındaki okullardan gelen yardım taleplerine de kayıtsız kalmadı. Okullara özellikle spor malzemeleri konusunda büyük destek sağlayan Bornova Becker Spor ayrıca, **Ordu'nun Fatsa ilçesinde Köy Kütüphanesi** açtı.

Yeni dönemde mevcut sosyal sorumluluk projelerine yenilerini de ekleyecek olan Kulüp, Süper Lig'de İzmir'li firmaların da ismini duyurmak istiyor.

BornovaBeckerSpor BornovaBeckerSpor BornovaBecker

İletişim: Gizem Görgülü 0 (545) 579 92 67

Bu bir reklam çalışmasıdır.

İAOSB Ailesi büyüyor

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi, yeni katılımcıları ile büyümeye devam ediyor. İAOSB Bölge Müdürlüğü binasında farklı büyüklüklerdeki 10 adet sanayi parseli, düzenlenen açık arttırma ihalesi ile satışa sunuldu. Ulusal basında da duyurusu yapılan ihalede, tüm parseller satılırken, İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi, yeni katılımcıları ile gücüne güç kattı.

Memişoğlu Tarım Ür. Tic. Ltd. Şti., Baykal Mobilya Ltd. Şti., Yelkenbiçer Petrol A.Ş., Yıldırımlar Grup İhtiyaç Madd. Gıda ve Tur. Tic. A.Ş., Turamko San. ve Tic. Ltd. Şti., Atek Müh. Çelik Kons. Makine İmalatı San. Tic. Ltd. Şti., Kuantum Özel Sağlık Hizm. San. Tic. Ltd. Şti. firmaları İAOSB Ailesi'ne yeni katılan isimler arasında yer alırken; Bölge katılımcılarından Erciyes Demir San. ve Tic. A.Ş. ve ENDO Endüstriyel Donanım ve Otomasyon Sis. Ltd. Şti. firmaları da gelişen ihtiyaçları doğrultusunda açık artırmaya çıkartılan yeni parselleri bünyelerine dahil ettiler.

OSBDERgi'nin 2. sayısı sanayi, ekonomi ve siyaset camiasıyla buluştu

Türkiye'de sanayinin gelişerek, ekonomik anlamda daha güçlü bir Türkiye için elini taşın altına koyma hedefi ile yola çıkan Organize Sanayi Bölgeleri Derneği (OSBDER), yayın organı OSBDERgi ile sesini duyurmaya devam ediyor.

Temmuz ayında ikinci sayısı yayınlanan dergi, bir kez daha sanayi, ekonomi ve siyasete yön verenlerle buluştu.

İlk sayısı ile sanayi camiası başta olmak üzere iletildiği tüm kurum ve kuruluşlardan büyük beğeni toplayan derginin ikinci sayısında kapak konusu olarak Üretim Reform Paketi incelenirken;

dergi, OSBDER'in faaliyetlerinden, OSBDER üyesi OSB'ler ile yapılan röportajlara; OSB'lerde ekonomi, teknoloji, üretim, kültür, sanat, spor, etkinlik alanlarında yürütülen çalışmalardan, güncel gelişmelere, araştırma dosyalarına ve raporlara uzanan çalışmaları ile göz dolduruyor.

OSBDER bünyesi içinde kurulan bir iktisadi işletme tarafından yürütülen OSBDERgi'nin faaliyetleri, İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Hilmi Uğurtaş'ın Yayın İcra Kurulu Başkanlığı'nda hazırlanıyor.

bölgemizden

İSO İkinci 500 Büyük listesinde 15 İAOSB firması yer aldı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasının 2016 yılı sonuçları açıklandı. İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren 15 firma da listeye adını yazdırdı.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu çalışmasında 2016 yılında üretimden satışlara göre ilk sırayı 242,3 milyon TL ile Modavizyon Tekstil aldı. İkincilik 242,1 milyon TL üretimden satışlarıyla Marshall Boya'nın oldu. Üçüncü sırada ise 241,5 milyon TL ile Dardanel Önentaş yer aldı.

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyetlerini sürdüren; BATIÇİM Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş., Roteks Tekstil İhracat San. ve Tic. A.Ş., Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş., Spot Tekstil San. ve Tic. A.Ş., Nemak İzmir Döküm Sanayi A.Ş., ZF Lemförder Aks Modülleri San. ve Tic. A.Ş., Baylan Ölçü Aletleri San. ve Tic. Ltd. Şti., Luna Elektrik Elektronik San. ve Tic. A.Ş., Egeplast Ege Plastik Tic. ve San. A.Ş., Bareks Plastik Film Ekstrüzyon San. ve Tic. A.Ş., Katmerciler Araç Üstü Ekipman San. ve Tic. A.Ş., Mayteks Örme San. ve Tic. A.Ş., Etapak Baskı Ambalaj San. ve Tic. A.Ş., Üniteks Tekstil ve Ticaret A.Ş. ve Cam Merkezi San. ve Tic. A.Ş. firmaları listede yer aldı.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasına göre; 2016 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamasına 100 yeni firma girdi. Bunlardan 77'si geçen yılki 1000 büyük kuruluşun dışından geldi. 23 kuruluş ise 2015 yılında İSO 500 içinde yer alıp, bu yıl İSO İkinci 500'e gerileyen şirketlerden oluştu. Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2016 araştırmasının, temel bazı verileri bir buçuk ay önce açıklanan İSO 500 ile önemli ölçüde örtüşüyor. Özellikle, finansman giderlerinin İSO 500'de olduğu gibi, İSO İkinci 500'de de sanayi kuruluşlarının karlılıklarında temel belirleyici olmayı sürdürdüğü görülüyor.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 2015 yılında 75,6 milyar TL olan üretimden net satışları, 2016 yılında yüzde 8,6 artarak 82,2 milyar TL'ye yükseldi. 2015 yılında reel olarak gerileyen üretimden net satışlar, 2016 yılında hemen hemen hiç değişmedi. 2016 yılında satışların maliyetindeki artışların nispeten yavaşlamasının da katkısıyla, ikinci 500'ün faaliyet karlılığında iyileşme yaşandı.

2015 yılında 7,4 milyar TL olan toplam faaliyet karı, 2016'da yüzde 17,5 artarak 8,7 milyar TL olarak gerçekleşti. Faaliyet karının net satışlara oranı da aynı dönemde yüzde 8,5'ten yüzde 9,4'e yükseldi.

Araştırmanın sonuçları, sanayi kuruluşlarının 2015 yılında 3,8 milyar TL olan finansman giderlerinin 2016 yılında yüzde 16,3 oranında artarak 4,4 milyar TL'ye ulaştığını ortaya koydu. Finansman giderlerinin net satışlara oranı ise 0,4 puan artarak yüzde 4,7 oldu.

2016 yılında İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun faiz amortisman ve vergi öncesi kar (FAVÖK/EBITDA) ile vergi öncesi dönem karı büyüklükleri de şöyle gerçekleşti; 2015 yılında 10,4 milyar TL olan faiz amortisman ve vergi öncesi kar büyüklüğü 2016'da yüzde 7,2 oranında artarak 11,1 milyar TL'ye yükseldi.

Vergi öncesi dönem karı da yüzde 0,6 oranında artışla 4,4 milyar seviyesinde gerçekleşti. Her iki kar büyüklüğü de reel olarak geriledi.

Ustalık Belgeleri, altın bileziktir

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyetlerini sürdüren İAOSB Mesleki Eğitim Merkezi, kaliteli mesleki eğitime gönül vererek 'sanayiye' nitelikli istihdamın sağlanabilmesi için tüm gücü ile çalışıyor. Okul Müdürü Oktay Üşümez, Türkiye'de mesleki eğitim merkezlerinin çok önemli bir yere sahip olduğuna dikkat çekerek, kamuoyunda söz konusu farkındalığın arttırılması amacıyla değişik organizasyonlara imza attıklarını belirtti.

Ülkemizde milyonlarca insanın işsizlik sorunu ile mücadele ettiğine dikkat çeken Üşümez, mesleki eğitim merkezinden belgelerini alan öğrencilerinin yüzde 98'inin istihdam edildiğini vurguladı. Üşümez, "Yetiştirdiğimiz öğrencilerimiz ile ülke ekonomisine çok ciddi bir katma değer sunuyoruz. Akademik eğitim herkes için bir hak olmakla birlikte, kimse için bir mecburiyet değildir. Ülkemizin asıl ihtiyacı eli anahtar tutan nitelikli teknik elemanlardır. Yaşamda ilk gerekli olan iş ve aş ise bunlara ulaşmak için en kısa ve kesin yol, insanın sevdiği mesleğin çıraklığından başlayan yoldur. Kaldı ki hiç kimse çıraklığını yapmadığı işin ustası olamaz. Devletimiz herhangi bir mesleğin ustası olma yoluna girmiş gençlerimizi her yönden (ücret, sigorta, askerlik ertelemesi, paso, mesleki yeterlilik vs) desteklemektedir. Ülkemizde böyle bir işsizlik sarmalı varken, ortaokulu bitiren gençlerimizin eğilimlerine uygun bir mesleğin çıraklığına başlaması halinde hemen Sağlık Sigortaları yapılarak primleri devlet tarafından ödeniyor. Asgari ücretin üçte biri oranında ücret kazanıyor, işletmelerin çoğunda sağlanan yemek ve servis olanaklarından faydalanıyor ve ülkemizde öğrencilere verilen tüm haklardan yararlanıyorlar. Ayda yaklaşık 1000 TL gelir elde eden çırak, 1 gün okulda, 5 gün de işyerinde mesleği öğrenerek, 4 yıl sonra mesleğinin Ustalık Belgesi'ne sahip olarak, ister bir işletmede usta olarak çalışıyor, isterse belgesi ile kendi başına bir işyeri açabiliyor. Hatta istediği takdirde bazı fark derslerini vererek lise diploması alıyor ve üniversite sınavlarına girip lisans eğitimine başlayabiliyor" dedi.

Velilere de seslenen Üşümez, her çocuğun üniversite mezunu olmak zorunda olmadığına dikkat çekerek, mesleki eğitim merkezinden alınan ustalık belgelerinin 'altın bilezik' değeri taşıdığının altını çizdi.

bölgemizden

Yoğun ilgi Özel İAOSB Nedim Uysal MTAL'de yeni sınıf açtırdı

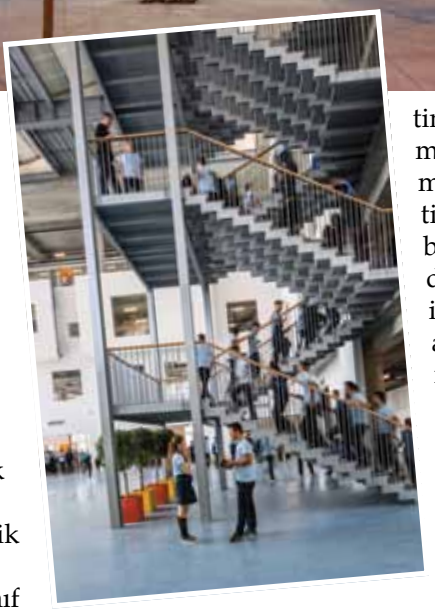

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nin (İAOSB) Türkiye'ye örnek olan okulu Özel İAOSB Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, açılışının dördüncü yılında gösterilen yoğun ilgi ile öğrenci alımı sayısını arttırdı.

2017-2018 Eğitim Öğretim yılı öncesi kayıt döneminde öğrencilerin ve ailelerin büyük ilgi gösterdiği Özel İAOSB Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde, bu yıl 96 öğrenci olarak planlanan 9. sınıf kontenjanına 24 öğrenci daha ilave edilerek, bu dönem için alınacak öğrenci sayısı 120'ye çıkartıldı.

Henüz 3. yılını dolduran olan okula gösterilen yoğun talebi büyük bir memnuniyetle karşıladıklarını bildiren İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, "Gerek fiziki şartları ve olanakları gerekse eğitim ve öğretim anlayışı açısından örnek bir okul olması hedefi ile yola çıkarak kurduğumuz okulumuz, hedefimizi başardığımızı ispatlar nitelikte geri dönüşler almıştır. Asıl görevimiz, çocuklarımızı geleceğe en iyi şekilde hazırlamaktır. Biz İAOSB Yönetim Kurulu olarak bu konuda maddi ve manevi tüm olanaklarımızı seferber ettik. Mevcut gayretimiz artarak devam edecektir. En büyük ödülümüz de okulumuzdan mezun olan gençlerimizin isterlerse mühendis, isterlerse ara eleman olarak fabrikalarımızda, makine başında üreten, geliştiren, ülkeye katma değer yaratan, doğru vatandaşlar olarak yetiştiklerini görmek olacaktır. Toplamda 450'nin üzerinde öğrenci ön kayıt için okulumuza başvurdu. Puan üstünlüğüne göre sıralama yapılarak, ilk 96 öğrencinin kesin kayıt işlemleri yapıldı.

Ancak kayıt döneminde okulumuza beklenin çok üstünde talep gösterilmesi, ön kayıt yaptıran öğrencilerin puan ortalamasının 90 ve üzerinde olması nedeniyle Yönetim Kurulumuzun almış olduğu karar gereği 24 öğrencilik bir sınıf daha açtık. Tüm öğrencilerimizin kesin kayıt işlemleri tamamlandı. Böylece dördüncü yılımızda 9. sınıflara toplam 120 öğrencimizi alarak, sanayimize ve ülkemizin geleceğine katkı koyacak yeni fidanları ailemize katmış olduk" diye konuştu.

güncel haberler

Bütçeden Ar-Ge'ye 8,2 milyar lira

Merkezi yönetim bütçesinden Ar-Ge faaliyetleri için geçen yıl 7,5 milyar lira harcama yapılırken, bu yıl için ise yaklaşık 8,2 milyar lira başlangıç ödeneği ayrıldı.

Türkiye'de merkezi yönetim bütçesinden araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) faaliyetleri için geçen yıl 7,5 milyar lira harcama yapılırken, bu yıl için ise yaklaşık 8,2 milyar lira başlangıç ödeneği ayrıldı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), "Merkezi Yönetim Bütçesinden Araştırma Geliştirme Faaliyetleri İçin Ayrılan Ödenek ve Harcamalar, 2017" verilerini yayımladı.

Merkezi yönetim bütçesi üzerinden gerçekleştirilen hesaplamalara göre, Ar-Ge için geçen yıl bir önceki yıla göre yüzde 21,6 artışla 7 milyar 508 milyon lira harcama yapıldı. Böylece, 2016 merkezi yönetim bütçesinden Ar-Ge faaliyetleri için gerçekleştirilen harcamaların Gayrisafi Yurtiçi Hasıla içindeki oranı yüzde 0,29, merkezi yönetim bütçe harcamaları içindeki payı ise yüzde 1,14 oldu.

Bu seneki başlangıç ödeneği 8,2 milyar lira

Bütçe başlangıç ödenekleri esas alınarak yapılan tahmini sonuçlara göre de 2017 yılı merkezi yönetim bütçesinden Ar-Ge için tahsis edilen başlangıç ödeneği 8 milyar 174 milyon lira oldu.

Ar-Ge faaliyetlerine yönelik vergi indirim ve istisnalarının toplamı ise geçen yıl 1 milyar 927 milyon lira olarak gerçekleşti. Dolaylı Ar-Ge desteği, bu yıl için 2 milyar 141 milyon lira olarak tahmin edildi.

Merkezi yönetim bütçesinden Ar-Ge için ayrılan ödenek ve harcamalar ile dolaylı Ar-Ge destekleri(1), 2008-2017(2)

(1) Dolaylı Ar-Ge desteği; Maliye Bakanlığı verileri kullanılarak hesaplanmıştır.
(2) 2017 yılı başlangıç ödeneklerine göre hesaplanmıştır, dolaylı Ar-Ge destekleri tahmindir.

En fazla ödenek üniversite fonlarına

Merkezi yönetim bütçesinden Ar-Ge için ayrılan başlangıç ödenekleri sosyo-ekonomik hedeflere göre sınıflandırıldığında, 2017 yılı için en fazla ödeneğin yüzde 36 ile genel bilgi gelişimi (genel üniversite fonlarından finanse edilen) için tahsis edildiği görüldü. Bunu yüzde 21,2 ile savunma, yüzde 9,9 ile endüstriyel üretim ve teknoloji, yüzde 6,6 ile eğitim, yüzde 6,3 ile ulaşım, telekomünikasyon ve diğer altyapılar ve yüzde 5,3 ile tarım takip etti.

Yaşar ve İEÜ ile lisansüstü protokolü yenilendi

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi, 2011 yılından bu yana üniversiteler ile Bölge katılımcıları ve çalışanlarının lisansüstü eğitimlerine yönelik işbirlikleri gerçekleştiriyor.

Söz konusu işbirlikleri kapsamında, İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi, 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılında da Yaşar Üniversitesi ve İzmir Ekonomi Üniversitesi ile üniversitelerin kendi yerleşkelerinde gerçekleştirilecek programlara yönelik protokol imzaladı.

ÜNİVERSİTELER	İNDİRİM ORANI	İNDİRİM UYGULANACAK PROGRAMLAR	İLETİŞİM
İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ	TOBB Üyesi Kuruluşlara %15 NOT: Aynı firmadan çoklu katılımlarda, sayıya bağlı olarak değişen oranlarda indirim uygulaması yapılmaktadır.	• Sosyal Bilimler Enstitüsü, • Fen Bilimleri Enstitüsü, • İşletme Enstitüsü, Lisansüstü Programları	• SBE, Seçil PINARBAŞI Tel: 0232 488 84 42 seçil.pinarbasi@ieu.edu.tr • FBE, Aysun KAPLAN Tel:0232 488 83 18 aysun.kaplan@ieu.edu.tr • İşletme Enstitüsü, Fulya ALAGÖZ Tel: 0232 488 98 81 fulya.alagoz@ieu.edu.tr **Tanıtım Uzmanı, Damla AKTAN Tel:0232 488 84 37
YAŞAR ÜNİVERSİTESİ	%30	• Sosyal Bilimler Enstitüsü, • Fen Bilimleri Enstitüsü, Lisansüstü Programları	• SBE, Dilek SEZER Tel: 0232 570 90 14 dilek.sezer@yasar.edu.tr • FBE, Berna KARAYILAN Tel: 0232 570 90 15 berna.karayilan@yasar.edu.tr

Protokol kapsamında İAOSB katılımcıları ve çalışanları ile birinci derece yakınları (eş, çocuk ve kardeş) lisansüstü eğitim programlarından yüzde 30'lara varan indirim oranlarından yararlanabilecekler. Söz konusu indirimden yararlanabilmek için kayıt öncesinde İAOSB Bölge Müdürlüğü'ne yazılı olarak başvurulması gerekiyor. Yüksek lisans programları konusundaki içerik, bedel ve ödeme koşulları gibi tüm bilgiler için Bölge Müdürlüğü Proje ve İş Geliştirme Birimi'nden Ayşen Esenkaya ile (0232 376 71 76/ Dahili 267) irtibata geçilebilir.

Bölge Müdürlüğü irtibat bilgisi:
Ayşen ESENKAYA
Proje ve İş Geliştirme Birimi
Tel: 0232 376 71 76/267
E-posta: agucluogullari@iaosb.org.tr

TURKISHAIRLINES.COM

A STAR ALLIANCE MEMBER

TÜRK HAVA YOLLARI'YLA İZMİR'DEN DÜNYAYA DİREKT BAĞLANIN

İZMİR

MÜNİH

HAMBURG

BERLİN

STUTTGART

KUVEYT

İZMİR'DEN MÜNİH, HAMBURG, BERLİN, STUTTGART VE KUVEYT'E DİREKT UÇABİLİRSİNİZ. KUVEYT: 30 HAZİRAN 2017 - 6 EKİM 2017 MÜNİH: 8 TEMMUZ 2017 - 18 EYLÜL 2017 HAMBURG: 26 HAZİRAN 2017 - 18 EYLÜL 2017 BERLİN: 2 TEMMUZ 2017 - 17 EYLÜL 2017 STUTTGART: 26 HAZİRAN 2017 - 18 EYLÜL 2017

Uçuş tarihleri değişiklik gösterebilir. Ayrıntılı bilgi için thy.com'u ziyaret edebilirsiniz.

TURKISH AIRLINES

TURKISH AIRLINES
DÜNYADA
EN ÇOK ÜLKEYE
UÇAN HAVAYOLU
TURKISHAIRLINES.COM
A STAR ALLIANCE MEMBER

Daha fazla uluslararası yatırım çekmeliyiz

Türkiye'de 80'e yakın ülke sermayesinin doğrudan yatırımı bulunuyor. Son 10 yılda Türkiye'ye giren uluslararası doğrudan yatırımlarda en büyük payı yüzde 34,6 ile finans ve sigorta faaliyetleri aldı.

Dış finansman kaynaklarının en önemlisi olan Uluslararası Doğrudan Yatırımların analiz edildiği "TÜRMOB Uluslararası Doğrudan Yatırımlar Raporu" yayınlandı. Türkiye'ye toplam uluslararası doğrudan sermaye girişi 2016'da küresel çaptaki daralmanın çok üzerindeki bir oranda; yüzde 30 azalarak 12,3 milyar dolara geriledi. Geçen yılki girişlerin 6 milyar 279 milyon dolarını net doğrudan uluslararası yatırım girişi oluşturdu. Bu tutar önceki yıla göre yüzde 43,8 azaldı.

Son 10 yılda Türkiye'ye giren uluslararası doğrudan yatırımdan en büyük payı yüzde 34,6 ile finans ve sigorta faaliyetleri aldı.

2007-2016 döneminde Türkiye'ye fiili giriş yapan brüt 110 milyar 787 milyon dolarlık doğrudan yatırımın yüzde 72,4 oranındaki 80 milyar 208 milyon dolarını Avrupa ülkelerine ait bulunuyor.

Türkiye'de 80'e yakın ülke sermayesinin doğrudan yatırımı bulunuyor. Bunlar içinde son 10 yılda Türkiye'ye en fazla doğrudan yatırım yapan ise 15 milyar 872 milyon dolarla Hollanda sermayesi oldu. Bu da anılan dönemde Türkiye'ye giren toplam doğrudan yatırımın yüzde 14,3'ünü oluşturuyor.

TÜRMOB'dan rapora ilişkin yapılan değerlendirme şöyle;

Türkiye gibi tasarruf açığı bulunan ülkeler için dış finansman kaynaklarından yararlanmak zorunlu ve vazgeçilemez bir mecburiyettir.

Kalkınma ve sürdürülebilir ekonomik büyüme için milli tasarrufların yetersiz olduğu durumlarda başvurulacak dış kaynakların başında uluslararası çok taraflı mali kurumlardan veya başka devletlerden borç ya da uluslararası ticari bankalardan kredi kullanımı geliyor. Bunların dışında en önemli dış finansman kaynakları ise doğrudan yabancı yatırımlar ve uluslararası portföy yatırımları.

Doğrudan yabancı sermaye yatırımları sanayi malı ya da hizmet üretimine yönelik, istihdam yaratıcı ve kalıcı (uzun vadeli) nitelikte olması dolayısıyla ülke ekonomisinde yeni kapasite yaratırken, "sıcak para" da denilen kısa vadeli (geçici) portföy yatırımları sadece finansal araçlara yatırım yaparak kar elde etmeye yönelik bulunuyor. Bu nedenle doğrudan yatırımlar, dış ticaret ve cari işlemler dengesi açıklarının sağlıklı biçimde finansmanı açısından da hayati önem taşıyor. Ancak bunun için; ülkedeki mevcut varlıkları satın almanın ötesinde yeni fabrika-tesis kurmaya yönelik doğrudan yatırımların ağırlıkta olması gerekiyor.

Türkiye'de doğrudan yabancı sermaye yatırımları ile ilgili ilk kararlı atılım 18.1.1954 tarihli ve 6224 sayılı "Yabancı Sermayeyi Teşvik Yasası" çıkarılarak yapıldı. 1980'li yıllara kadar bu alanda istenen düzeyde sermaye akımı sağlanamazken, 1980'den sonra uygulanan ekonomik politikalar etkili oldu. Kambiyo rejiminin serbestleştirilmesi,

güncel haberler

yabancı sermaye yasasında yapılan iyileştirmeler, özelleştirme politikası ve bürokrasiyi azaltmaya yönelik düzenlemeler sonrasında Türkiye'ye yönelik doğrudan yabancı yatırımlar daha anlamlı düzeylerde gerçekleşmeye başladı.

Türkiye'ye Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Dağılımı (Milyon $)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Değişim (%)		Ocak-Mart		Değişim (%)
							2016/2015	2016/2011	2016	2017	
Sermaye (Net)	14,145	10,128	9,322	8,370	11,170	6,279	-43,8	-55,6	1,114	1,589	42,6
Giriş	16,136	10,761	9,890	8,631	12,074	6,888	-43,0	-57,3	1,188	1,698	42,9
Çıkış	1,991	633	568	261	364	609	67,3	-69,4	74	109	47,3
Diğer sermaye (Net)*	24	864	525	137	1,684	2,133	26,7	8.787,5	570	153	-73,2
Gayrimenkul (Net)**	2,013	2,636	3,047	4,321	4,156	3,890	-6,4	93,2	1,068	1,061	-0,7
Toplam UDY	16,182	13,628	12,896	12,828	17,550	12,302	-29,9	-24,0	2,752	2,803	1,9

Kaynak: TCMB

**Türkiye'de yerleşik ana ortağın yurtdışındaki şube, iştirak ve bağlı ortaklığına verdiği, Türkiye'de yerleşik şube, iştirak ve bağlı ortaklığın yurtdışındaki ana ortağına verdiği, Türkiye'de yerleşik doğrudan yatırım şirketinin yurtdışında yerleşik grup şirketlerine verdiği, kredileri ve geri ödemeleri kapsıyor.*
*** Yabancıların Türkiye'deki gayrimenkul alımları.*

Uluslararası doğrudan yatırımda küresel trend

2016 yılında küresel uluslararası doğrudan yatırım akışının yüzde 13 düşerek, 1 trilyon 520 milyon dolar olarak gerçekleştiği tahmin ediliyor. Küresel ekonomide devam eden kırılganlık, talep düşüklüğü, jeopolitik riskler ve özellikle uluslararası şirketlerin karlılıklarındaki düşüşler, bu daralmanın nedenleri olarak gösteriliyor.

UNCTAD Dünya Yatırım Raporu'nda; genel olarak gelişen ekonomilerde uluslararası doğrudan yatırım girişlerinde düşüş yaşandığı, 2016 yılındaki toplam girişler içinde gelişmiş ekonomilerin yüzde 57'lik paya sahip olduğu tahmin ediliyor. En çok uluslararası doğrudan yatırım çeken ilk 10 ülke içinde yine gelişmiş ülkelerin lider konumda bulunuyor. ABD'nin 385 milyar dolar uluslararası doğrudan yatırım girişi ile birinciliğini korurken, İngiltere ikinci sırada yer alıyor.

Yıllara göre Türkiye'ye doğrudan yatırım girişi

Türkiye'de esas olarak 1980'lerde önü açılan doğrudan yabancı sermaye girişleri 2001 yılına kadar 1 milyar doların altında seyretti. 2000 yılında 982 milyon dolar olan uluslararası doğrudan yatırım girişi, 2001'de 3,4 milyar dolara yükseldi.

2004 yılında 2,8 milyar dolar olan toplam doğrudan yabancı sermaye fiili girişi, 2005 yılında 10 milyar doları, 2006'da 20 milyar doları, 2007'de ise 22 milyar doları aştı.

Girişler, küresel krizin başlangıcı olan 2008'de de 20 milyar dolara yakın bir düzeyde gerçekleşti. 2009'da 8,6 milyar dolara gerileyen girişler, 2010'da 9,1 milyar dolar oldu. Krizin etkilerinin hafiflemesiyle 2011 yılında doğrudan girişlerde iyileşme yaşandı ve yıllık girişler 16,2 milyar dolara ulaştı.

İzleyen dönemde 12-13 milyar dolar aralığında seyreden yıllık girişler 2015'te yeni bir artış ivmesiyle 17,6 milyar dolara ulaşırken, 2016'da sert bir düşüş yaşandı.

2016'da yine sert düşüş!..

Türkiye'ye toplam uluslararası doğrudan sermaye girişi 2016'da küresel çaptaki daralmanın çok üzerindeki bir oranda; yüzde 30 azalarak 12,3 milyar dolara geriledi. Geçen yılki girişlerin 6 milyar 279 milyon dolarını net doğrudan uluslararası yatırım girişi oluşturdu. Bu tutar önceki yıla göre yüzde 43,8 azaldı. Buna karşılık Türkiye'de yerleşik ana ortağın yurt dışı şube, iştirak ve bağlı ortaklıklar ile yurt dışında yerleşik şube, iştirak ve bağlı ortaklıkların yurt dışındaki ana ortaktan kredi kullanımlarının neti önceki yıla göre yüzde 26,7 daha fazla olmak üzere 2 milyar 133 milyon dolarlık net girişle sonuçlandı.

2016'daki birleşme ve satın almalar

2016 yılında Türkiye'de 248 adet satın alma ve birleşme işlemi gerçekleşti, toplam işlem hacmi yaklaşık 7,7 milyar dolar oldu. Önceki yıla oranla yaklaşık yüzde 53'lük bir düşüş anlamına gelen bu tutar, özelleştirmeler hariç tutulduğunda 2009 krizinden bu yana gerçekleşmiş en düşük işlem hacmine işaret ediyor. 2015 yılında gerçekleşen 245 satın alma ve birleşme işleminin hacmi 18 milyar dolar olmuştu.

Yatırımcıların uzun vadeli planlar yapabilmelerini sağlamak için özellikle ekonomik kararlarda tutarlılık ve uzun dönemli uygulanabilirlik sağlamak büyük önem taşıyor. Siyasal risk ve belirsizlik ortamı dağıtılmalı.

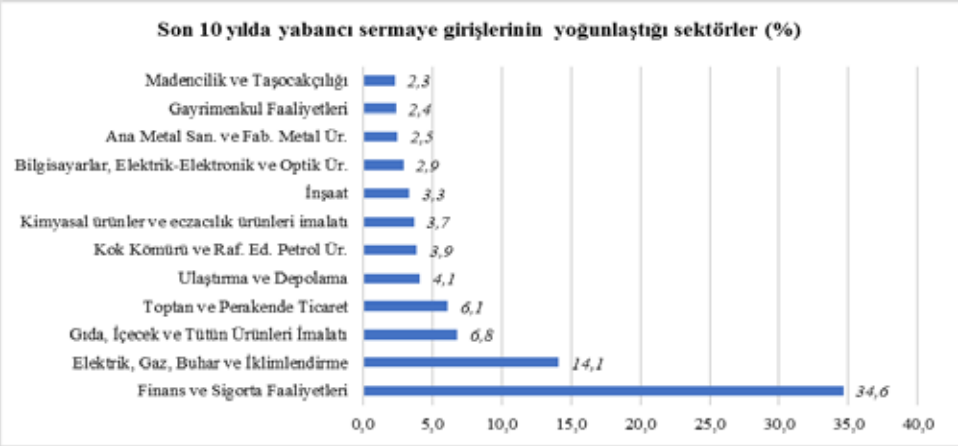

2017 nasıl gidiyor?

2017 boyunca; teknoloji, üretim ve enerji sektörlerinin yine yatırımcıların odağında olacağı, özellikle Uzak Doğulu yatırımcıların bu sektörlere ilgisinin devam ettiği görülüyor. Birleşme ve satın alma işlemlerinde, küçük ve orta ölçekli işlemlerin öne çıktığı ve bir süredir beklenen büyük ölçekli işlemlerin yavaş, yavaş gerçekleşeceği öngörülüyor.

Son 10 yılda yabancılar en çok finansa yatırım yaptı

Son on yılda Türkiye'ye giren uluslararası doğrudan yatırımdan en büyük payı yüzde 34,6 ile finans ve sigorta faaliyetleri aldı.

2007-2016 döneminde Türkiye'ye yönelik brüt doğrudan yatırım girişi (gayrimenkul alımları ve kredi kullanımları hariç) 110 milyar 787 milyon dolar olarak gerçekleşti. Bu yatırımın da 28 milyar 334 milyonu bankacılık, 7 milyar 368 milyon doları sigorta, reasürans ve emeklilik fonları, 1 milyar 798 milyon doları holding şirketlerinin faaliyetleri, 864 milyon doları da diğer finansal hizmetler olmak üzere toplam 38 milyar 364 milyon doları finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe gerçekleşti.

Son on yıldaki uluslararası doğrudan yatırımlarında finans ve sigorta faaliyetlerini 15 milyar 669 milyon dolarlık brüt giriş ve yüzde 14,1 payla elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü izliyor.

2016'daki girişlerin sektörlere göre dağılımı

2016 yılında 6 milyar 886 milyon dolar olan toplam brüt sermaye girişlerinin 4 milyar 193 milyon dolarla yüzde 60,9'u hizmetler sektörüne yönelik gerçekleşti. Hizmetler sektörünü, 2 milyar 669 milyon dolarlık giriş ve yüzde 38,7 pay ile sanayi sektörü izledi.

Hizmetler alanında finans ve sigorta faaliyetleri ile ulaştırma ve depolama, toptan ve perakende ticaret ve inşaat, en çok yatırım alan alt sektörler olmaya devam etti. Sanayi alt sektörleri içinde ise enerji, gıda ve kimya en fazla yatırım girişi aldı.

En çok doğrudan yatırım Avrupa'dan

2007-2016 döneminde Türkiye'ye fiili giriş yapan brüt 110 milyar 787 milyon dolarlık doğrudan yatırımın yüzde 72,4 oranındaki 80 milyar 208 milyon dolarını Avrupa ülkelerine ait bulunuyor. Bunun da 73 milyar 572 milyonunu AB üyesi, yaklaşık 3 milyar dolarını EFTA üyesi ve 3 milyar 665 milyon dolarını diğer Avrupa ülkeleri sermayesi oluşturuyor.

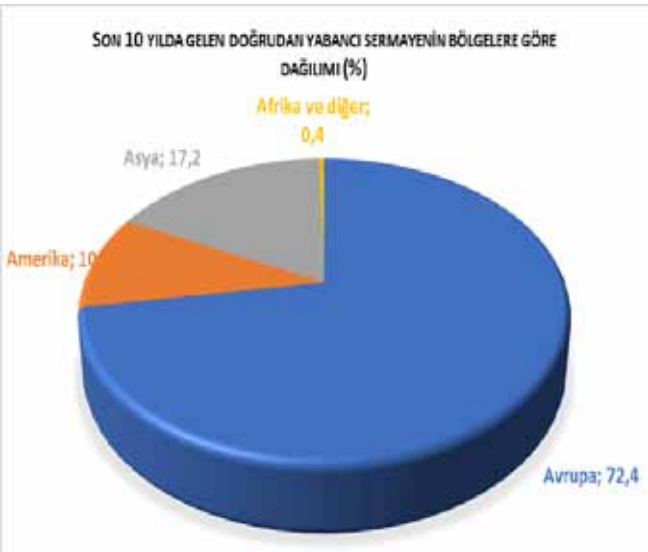

Son on yılda 12 milyar 969 milyon doları Yakın ve Orta Doğu ülkeleri, 6 milyar 33 milyon doları da diğer olmak üzere Asya ülkelerinin gerçekleştirdiği 19 milyar dolarlık yatırım toplamda yüzde 17,2 pay aldı. Aynı dönemde Amerika kıtası ülkelerinin yaptığı yatırım tutarı 11 milyar 123 milyon dolar, payı da yüzde 10 olarak gerçekleşti.

Türkiye'de 80'e yakın ülke sermayesinin doğrudan yatırımı bulunuyor. Bunlar içinde son on yılda Türkiye'ye en fazla doğrudan yatırım yapan ise 15 milyar 872 milyon dolarla Hollanda sermayesi oldu. Bu da anılan dönemde Türkiye'ye giren toplam doğ-

rudan yatırımın yüzde 14,3'ünü oluşturuyor. Başka deyişle 2007-2016 döneminde doğrudan yatırımlar kapsamında Türkiye'ye getirilen her 100 doların 14,3 doları Hollandalılara ait…

Yatırım tutarında Hollanda sermayesini 10 milyar 172 milyon dolarla ABD, 8 milyar 695 milyon dolarla Lüksemburg, 8 milyar 636 milyon dolarla Avusturya, 8 milyar 469 milyon dolarla İngiliz sermayesi izledi.

Daha sonra 7 milyar 801 milyonluk doğrudan yatırımla Almanlar, 7 milyar 509 milyon dolarla İspanyollar, 4 milyar 891 milyon dolarla Azerbaycanlılar, 4 milyar 127 milyon dolarla Fransızlar ve 4 milyar 3 milyon dolarla Yunanlılar geliyor.

Türkiye'de yabancı sermayeli 52 bin 574 şirket faaliyette

Türkiye'de faaliyet gösteren yabancı sermayeli firmaların sayısı, 2016 sonu itibariyle 52 bin 574'e ulaşmış bulunuyor.

Yabancı sermayeli firmalar içinde en büyük grubu, sayıları 6 bin 846'ya ulaşan Alman sermayeliler oluşturuyor. Bunları da Suriye sermayeli 5 bin 647 ve İran sermayeli 4 bin 209 şirket izliyor. Daha sonra İngiliz sermayeli 2 bin 983, Hollanda sermayeli 2 bin 694, Rus sermayeli 2 bin 40, Irak sermayeli bin 997, Azerbaycan sermayeli bin 958, ABD sermayeli bin 729, Fransız sermayeli bin 434, İtalyan sermayeli bin 369 şirket izliyor. Türkiye'de Suudi Arabistan sermayeli 955, Avusturya sermayeli 865, Çin sermayeli 833, İsviçre sermayeli 828, Yunan sermayeli 735, Danimarka sermayeli 662, İspanyol sermayeli 651, Libya sermayeli 650, Ukrayna sermayeli 611, Mısır sermayeli 602, Belçika sermayeli 595, Bulgar sermayeli 579, Kazak sermayeli 537, Ürdün sermayeli 487, Lüksemburg sermayeli 455, KKTC sermayeli 436, B.A.E. sermayeli 423 şirket bulunuyor.

Türkiye'deki yabancı sermayeli firmaların ülkelere göre dağılımı (2016)

Ülke	Firma	Ülke	Firma
Almanya	6,846	İsveç	367
Suriye	5,647	Kanada	366
İran	4,209	İsrail	357
İngiltere	2,983	Afganistan	337
Hollanda	2,694	G. Kore	313
Rusya	2,040	Türkmenistan	312
Irak	1,997	Gürcistan	276
Azerbaycan	1,958	Kuveyt	271
ABD	1,729	Hindistan	255
Fransa	1,434	Özbekistan	250
İtalya	1,369	Romanya	236
S. Arabistan	955	Norveç	235
Avusturya	865	Japonya	216
Çin	833	Moldova	208
İsviçre	828	Avustralya	205
Yunanistan	735	Virgin Adaları	205
Danimarka	662	Yemen	184
İspanya	651	Filistin	182
Libya	650	Kırgızistan	176
Ukrayna	611	Pakistan	167
Mısır	602	Makedonya	148
Belçika	595	Cezayir	137
Bulgaristan	579	Nijerya	128
Kazakistan	537	Polonya	128
Ürdün	487	Finlandiya	118
Lüksemburg	455	Katar	106
KKTC	436	Tunus	105
BAE	423	Singapur	102
Lübnan	385	Diğer ülkeler	1,913
İrlanda	376	TOPLAM	52,574

Yabancı firmaların çoğu ticaret ve inşaat için burada

2016 sonu itibariyle sayıları 52 bin 574'e ulaşan çeşitli ülkeler sermayeli firmalar içinde 12 bin 829'la en büyük gurubu (motorlu taşıtlar dışında kalan) toptan ticaret ve ticaret komisyonculuğu faaliyetleri için kurulanlar oluşturuyor. Faaliyet alanı perakende ticaret, kişisel ve ev eşyalarının tamiri olan yabancı sermayeli firmalar da 5 bin 848'le ikinci, inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmalar da 4 bin 737 ile üçüncü sırada. Buna göre toptan ve perakende ticaret ile inşaat sektöründe faaliyet gösterenler, Türkiye'deki yabancı sermayeli tüm firmaların yaklaşık yüzde 45'ini oluşturuyor.

Üç sektör dışında en fazla yabancı sermayeli firmanın olduğu sektörler 3 bin 610'la diğer iş faaliyetleri, 3 bin 211'le gayrimenkul faaliyetleri, 3 bin 134 firma ile destekleyici ve yardımcı ulaştırma faaliyetleri; seyahat acentelerinin faaliyetleri, 2 bin 286 ile otel ve lokantalar, bin 592 adetle bilgisayar ve ilgili faaliyetler, bin 308 firma ile elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı sektörü…

Kara taşımacılığı ve boru hatları ile taşımacılık 875, motorlu taşıtlar ve motosikletlerin satışı, akımı ve onarımı 799, mobilya 752, kimya sektörü 703'le en çok yabancı sermayeli firmanın olduğu sektörler arasında yer alıyor.

Genel değerlendirme

■ 2012-2014 döneminde yıllık 12-13 milyar dolarlık düzeylerde gerçekleşen, 2015'te 17,6 milyar dolara yükselen girişler, başarısız bir askeri darbe girişiminin yaşandığı siyasal istikrarsızlık algısının arttığı 2016'da ise sert bir düşüşle 12 milyar dolara geriledi. Doğrudan yatırımlardaki kan kaybı bu yılın ilk çeyreğinde de sürdü.

■ 2011'den sonraki dönemde uluslararası doğrudan sermaye girişlerindeki azalmada, eldeki büyük özelleştirmelerin tamamlanması ile Türkiye'nin özelleştirme portföyünün büyük ölçüde azalması etkili oldu.

■ Doğrudan yabancı sermaye girişlerindeki gerilemede, siyasi alandaki gelişmelerin de etkisi bulunuyor: AB ile Türkiye arasındaki üyelik görüşmeleri süreci Türkiye ekonomisi ve Türkiye'ye yönelik uluslararası doğrudan yatırım eğiliminde çok önemli bir "çıpa" görevi görüyor. AB ile başlanan ucu açık müzakereler, başlangıçta doğrudan yatırım cephesinde önemli bir hareketlenmeye yol açmıştı. Ancak ilerleyen süreçte Türkiye'nin üyeliği için karşı tarafta umut verici yaklaşımın sergilenmemesi, içeride de AB kriterlerinin sağlanmasına yönelik reformlarda motivasyon kaybı ve AB üyeliğine ilginin giderek azalması nedeniyle zamanla süreç yavaşladı.

■ Son yıllarda Türkiye'de siyasi sistemle ilgili ortaya çıkan arayışlar ve tartışmalar sürecinde 16 Nisan referandumunda yeni hükümet sisteminin kabulü ile Türkiye radikal bir siyasi dönüşüm yaşadı. Bütün bu faktörler, uluslararası doğrudan yatırımların Türkiye'ye ilgisini azaltıcı rol oynadı.

■ Son yıllardaki yabancı sermaye girişlerinde; uluslararası doğrudan yatırımın payının azaldığı, buna karşılık; Türkiye'de yerleşik ana ortaklık ya da şube, iştirak ve bağlı ortaklığın yurtdışındaki uzantıları arasında net kredi aktarımı yoluyla yaşanan girişler ile yabancıların Türkiye'deki gayrimenkul alımları için getirdikleri sermayenin payının arttığı gözleniyor.

■ Komşularla yaşanan sorunlar ve bölgemizde yıllardır yaşanan sıcak savaşın yol açtığı olumsuz koşullar, Türkiye'de sıfırdan yatırım konusunda dış yatırımcı üzerinde caydırıcı etki yaparken; yaşanan sıkıntıların ulusal ekonomi üzerinde yol açtığı olumsuzluklar yüzünden mali yapısı bozu-

güncel haberler

lan ve fiyatı ucuzlayan yerli firmalara yönelik dış alıcı talebinin canlı olduğu dikkati çekiyor.

Türkiye daha çok doğrudan yatırım çekmek için ne yapmalı?

■ Ekonomiye sağladığı katkılar dolayısıyla günümüzde, özellikle gelişmekte olan ülkeler arasında adeta doğrudan yabancı sermaye çekme yarışı yaşanıyor ve bu alandaki rekabet giderek kızışıyor. Gelişmekte olan ülkeler, yatırım ortamını yabancı doğrudan yatırımlar için daha cazip hale getirmek için köklü politika değişikliklerine gidiyor.

■ Gelişmekte olan ülkeler kategorisinde yer alan ve tasarruf açığı nedeniyle Türkiye, ekonomik kalkınma ve sürdürülebilir büyüme trendini devam ettirmek, geçmiş yıllarda biriken borçlarını çevirmek için yüksek boyutlarda dış kaynağa ihtiyaç duyuyor. Türkiye'nin ekonomisini sağlıklı bir rotaya oturtabilmesi ve cari açık vermeden büyüyebilmesi için dış kaynak ihtiyacını öncelikle, fabrika-tesis kuran, üretim yapan, istihdam yaratan, şube açan, iştirak ve bağlı ortaklık kuran, taşınmaz edinen uluslararası doğrudan yatırımlar yoluyla karşılaması gerekiyor. Bu nedenle son yıllarda gerileme trendine giren doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının yeniden canlandırılmasına ihtiyaç bulunuyor.

Raporda yer alan öneriler

■ Doğrudan yabancı sermaye yatırımları için en önemli konuların başında ekonomik ve siyasi istikrar, öngörülebilirlik, hukuksal güvence ve ülkenin geleceğine inanç gelir. Canlı bir yatırım ortamının oluşması için ülke olarak gerilimi düşürerek dış yatırımcıda oluşan siyasal risk ve belirsizlik algısını dağıtmamız, istikrar algısını büyütmemiz, yabancı yatırımcıların önünü görebileceği koşulları yaratmamız gerekiyor.

■ Siyasal sisteme ilişkin kararın verildiği 16 Nisan referandumunun ardından, şimdi hükümetimizin birinci önceliğinin ekonomi olması ve gecikmiş yapısal reformlara kararlı bir şekilde vakit yitirmeden başlaması hayati önemdedir.

■ Ekonomide atılacak köklü adımlar; ülkemizin riskinin azalması, uluslararası düzeyde "yatırım yapılabilir" statüsünün yeniden kazanılması, güven artışı ve yatırım eğiliminin canlanmasına katkı yapacaktır.

■ Kur, faiz gibi göstergeler başta olmak üzere, ekonomide istikrarın güçlendiği yeni bir dönemin kapısını açmalıyız. Ekonomik istikrarı güçlendirmek için Türkiye, mali disiplini koruyarak, dış borç yükünün azaltarak, enflasyon ve faiz oranlarını yeniden aşağıya çekmelidir.

■ Yatırımcıların uzun vadeli planlar yapabilmelerini sağlamak için özellikle ekonomik kararlarda tutarlılık ve uzun dönemli uygulanabilirlik sağlamak büyük önem taşıyor.

■ Genel olarak iyi işleyen bir piyasa mekanizmasının varlığı, yabancı yatırımcı açısından başlı başına bir tercih konusudur. Piyasa mekanizmasının düzgün işlemesini sağlamalıyız.

■ Uluslararası doğrudan yatırımlar açısından AB üyelik sürecinin çok kritik bir çıpa olduğu unutulmamalıdır. AB ülkeleri ile bozulan ilişkilerin onarılması ile belli bir vadede müzakere sürecinin yeniden canlandırılmasının zemini aranmalı, en azından sürecin dondurulması olasılığı bertaraf edilmelidir.

■ Türkiye'nin demokrasi, hukukun işleyişine ilişkin Batı ülkelerinde oluşan olumsuz algının giderilmesi için diplomasiye ve uluslararası yatırımcılarla etkin iletişime önem verilmelidir.

■ Özelleştirme programında ortaya çıkan sorunların giderilerek bu konudaki projelerin hayata geçirilebilmesi, doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının temel araçlarından birinin faaliyete geçirilmesi anlamına gelecektir.

■ Doğrudan yabancı yatırımlara yönelik bürokratik işlemlerin minimize edilmesi, mevzuatta yapılacak değişikliklerle kolaylaştırıcı önlemlere başvurulmalı, dış yatırımcıya yönelik cazip yeni teşvikler üzerinde çalışılmalıdır.

■ Doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını çekmek için yabancı merkezlerdeki irtibat büroları sayıca ve nitelik olarak güçlendirilmeli, özelleştirme portföyünü de kapsayacak biçimde etkin bir tanıtım ve araştırma faaliyetleri seferberliği başlatılmalıdır.

Kaynak: TÜRMOB Uluslararası Doğrudan Yatırımlar Raporu (03.06.2017)

Dr. Erkan SERÇE

19. yüzyılda batılı tüccarların İzmir'e akını

Osmanlı'nın 1856 yılında yabancılara mülk edinme hakkını vermesi, önemli miktarda yabancı nüfusun İzmir'e akmasına neden oldu. 1847 yılında 15 bin kişi olan yabancı nüfus 1880'de 50 bin kişiye ulaşmıştı.

19. yüzyıla girilmesiyle, İzmir ve Batı Anadolu'nun tarihsel serüveninde çok önemli dönüşümler yaşanmaya başlanmıştır. İngiltere ile Osmanlı Devleti arasında, 1838 yılında Balta Limanı Ticaret Antlaşması olarak bilinen, serbest ticaret anlaşması imzalanmıştır. 1838 anlaşması ile İngiltere'nin elde ettiği ayrıcalıkları daha sonra Fransa, başta olmak üzere, diğer Avrupa ülkeleri de elde etmişti.

1838 ticaret anlaşmasındaki gümrük indirimleri, Osmanlı yönetiminin ticaret üzerindeki denetiminin azalması ve konsolosluk mahkemelerinin yargı alanının genişlemesi, yabancı tüccarların İzmir'e akın etmesine neden oldu.

Şimdi biraz daha gerilere giderek bu "tüccar akınının" nedenlerini paylaşalım. 16.yüzyıl başlarında Batıda bir dönüşüm süreci başlamıştır. Gelişen ticari ilişkiler, parasallaşma, Rönesans, reform… Bu süreç 18.yüzyılda gerçekleşen sanayileşme ile yeni bir boyut kazanır.

Osmanlı Devleti'ne baktığımızda Kanuni'den sonra 19. yüzyıla kadar geçen süre geçiş sürecidir. Klasik yapının çözüldüğü, tımarın iç ve dış siyasal ve ekonomik etkenlerle bozulduğu bir dönemdir.

19. yüzyıl ile çağdaş döneme adım atılır. Daha önceden 16. yüzyılda Osmanlı'da parasallaşma süreci başlamıştır. Bu süreç klasik yapıyı etkilemiştir ancak yeni bir yapının oluşması, yapısal dönüşümler 19. yüzyılda ortaya çıkmıştır.

Osmanlı'nın bu yüzyılda girdiği dönem kapitalistleşme dönemidir. Geleneksel yapılar çözülür, ekonomi parasallaşır, ülkenin iç ve dış bütünleşmesi hızlanır. Osmanlı eski düzenini, geleneksel, kapalı ekonomiyi bırakıp dışa açılacaktır. Osmanlı ekonomisi 1820'lerden itibaren hızlı bir parasallaşma sürecine girmiş, iç ve dış ticaret genişlemiş, kapalı, durağan, geçimlik iktisadı yapısı yerine dinamik, büyüyen, gelişen bir ekonomik yapı olmuştur.

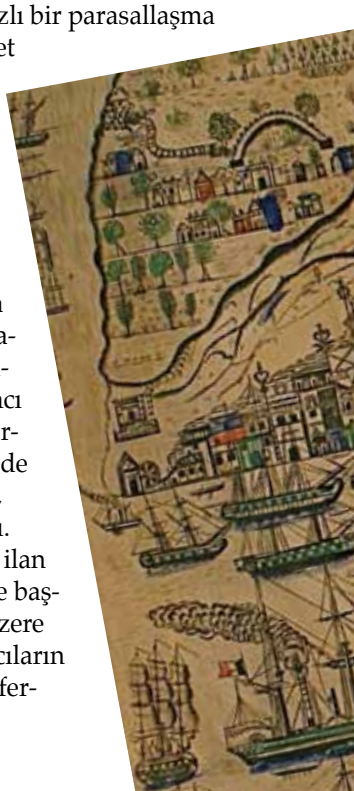

1856 yılında yabancılara mülk edinme hakkının verilmesi ise, önemli miktarda yabancı nüfusun İzmir'e akmasına neden oldu. 1847-1880 yılları arasında İzmir'deki yabancı nüfusun önemli bir artış gösterdiğine tanık olmaktayız. 1847'de 15 bin kişi olan yabancı nüfus, 1880'de 50 bin kişiye ulaşmıştı.

1839'da Tanzimat Fermanı ilan edilmiştir. Bu fermanla birlikte başta İngiltere ve Fransa olmak üzere Osmanlı topraklarında yabancıların söz hakkı artmıştır. Ayrıca bu fer-

Yabancılar İzmir'e gelirken beraberlerinde sermaye, iletişim ve nakil araçları, yatırım planları hatta Afrika'dan köle bile getirerek, bölgeyi kolonileştirmeye çalıştılar. Ancak bu arzularına rağmen iç bölgelere giremediler.

manla birlikte iktisadi kurumsallaşma başladı. Bu süreçte en başta banka ve kredi kurumları yer alır. Osmanlı, Kırım Savaşı (1854) ile birlikte ve Avrupalı güçlerin entrikaları sebebiyle dış borçlara açılmıştır. İç borçlarını dış borca dönüştürmek, parasal ve mali olumsuzlukları ortadan kaldırmak, serbest ticarette özgür olmayı din ve ırk farkı gibi ayrımlara girmeden azınlıkların durumlarını düzenlemek istiyordu ve bu yüzden 1856'da Islahat Fermanı'nı ilan etmiştir.

1875'te sanayi ve ziraat odaları kurulur. Tarımda meta üretimine geçilir ve tarımsal ilişkiler parasallaşır. Dış ticarette tarımsal ürünler ön plana çıkar. Toprakta verim artırıcı önlemler alınır ve özendirici politikalar izlenir. Lonca yapılı zanaat çözülmeye başlar. Pazara açılan atölyelerde üretim yaygınlaşır.

Bazı çalışmalara göre ise 19. yüzyıl Osmanlı ekonomisi bir yarı sömürgeleşmedir. Ticaret sözleşmeleri ile kapitülasyonların korunmasında batı ülkelerine yeni imtiyazlar verilir, serbest ticaret ortamının Osmanlı sanayisini çökerttiği savunulur. Osmanlının sanayileşememesi dış ticaret ilişkilerindeki serbestiye bağlanır. Tanzimat öncesinde ticaret kısıtlayıcı tezkere ve yed-i vahide (tekel) yöntemleri vardı. 1823'ten sonra bazı ürünlerin ihracı tezkereye bağlanmış, bir ürün esnafın ihtiyacını karşıladıktan sonra, tezkere alan tüccar tarafından ihraç edilirdi.

Ürün alım satımına devlet tekel koymuş, bu yöntemle fiyatın devlet tarafından asgari düzeyde tutulması nedeniyle üretimi olumsuz etkilemiştir. 1838-1946 arası yürürlüğe giren ticaret sözleşmeleri ile yed-i vahit kaldırıldı.

Osmanlı'nın 19. yüzyılda izlemiş olduğu liberal dış ticaret politikası yarattığı olumsuzluklara rağmen iktisadi gelişme olur. 1820-1914 arasında dış ticarette 10-12 kata varan büyüme olmuştur.

İzmir ve Batı Anadolu'da ticari kapasitenin büyümesiyle, finansal örgütlenmeler de ortaya çıkmaya başlamıştır. Nitekim bir grup tüccar tarafından 1843 yılında Commercial Bank Of İzmir kurulmuştur. Bunu 1860 yılında Credit Lyonnais'in İzmir şubesini açması izler ve ardından da 1863'te Osmanlı Bankası İzmir'de şube açar.

Yabancılar İzmir'e gelirken beraberlerinde sermaye, iletişim ve nakil araçları, yatırım planları hatta Afrika'dan köle bile getirerek, bölgeyi kolonileştirmeye çalıştılar. Ancak yabancılar bu arzularına rağmen, İzmir'den pek içeriye giremediler. İç bölgeyle olan ilişkilerini yerel aracılarla sürdürmek zorunda kaldılar. Kentin nüfus yapısında da, önemli değişimler ortaya çıktı. Bu arada şehrin zenginliğinin çok büyük bir kısmını yabancılar denetlerken, gelişen ticaret ortamında yabancılarla kolay ilişki kuran Osmanlı tebaası Rum ve Ermeni nüfus, kapitülasyon haklarından yararlanarak, çok önemli avantajlar elde ettiler. Kapitülasyonların ve Avrupalı güçlerin yardımlarıyla İzmir'de aynı işi yapan Türklerin karşısında ayrıcalıklı bir konuma kavuştular. Ticaretteki gelişmelere paralel olarak, 1850'li yılları takiben İzmir'e büyük bir sermaye akımı olmuştu. Ticari güvence kazanan kapital sahibi kişiler, ticari faaliyetlerini İzmir'den yürütmeye başlayarak, dış dünya ile haberleşmenin kolay sağlandığı, deniz nakliye şirketlerinin bulunduğu bir bölge olan Pasaport civarına yerleşir olmuşlardı. 1850 yılında İzmir'de 20 değişik ülkenin tüccarları büyük ticaret evleri kurmuşlar ve bu ülkelerin 17 tanesi şehirde konsolosluk açmışlardı. İzmir, Batılı devletlerle olan ticari hacmine paralel olarak büyük bir gelişim ve dönüşüm içine girmiştir. 1850'li yıllardan itibaren hız kazanan bu değişim, I. Dünya Savaşı'nın başladığı 1914 yılına kadar aralıksız devam etmiştir.

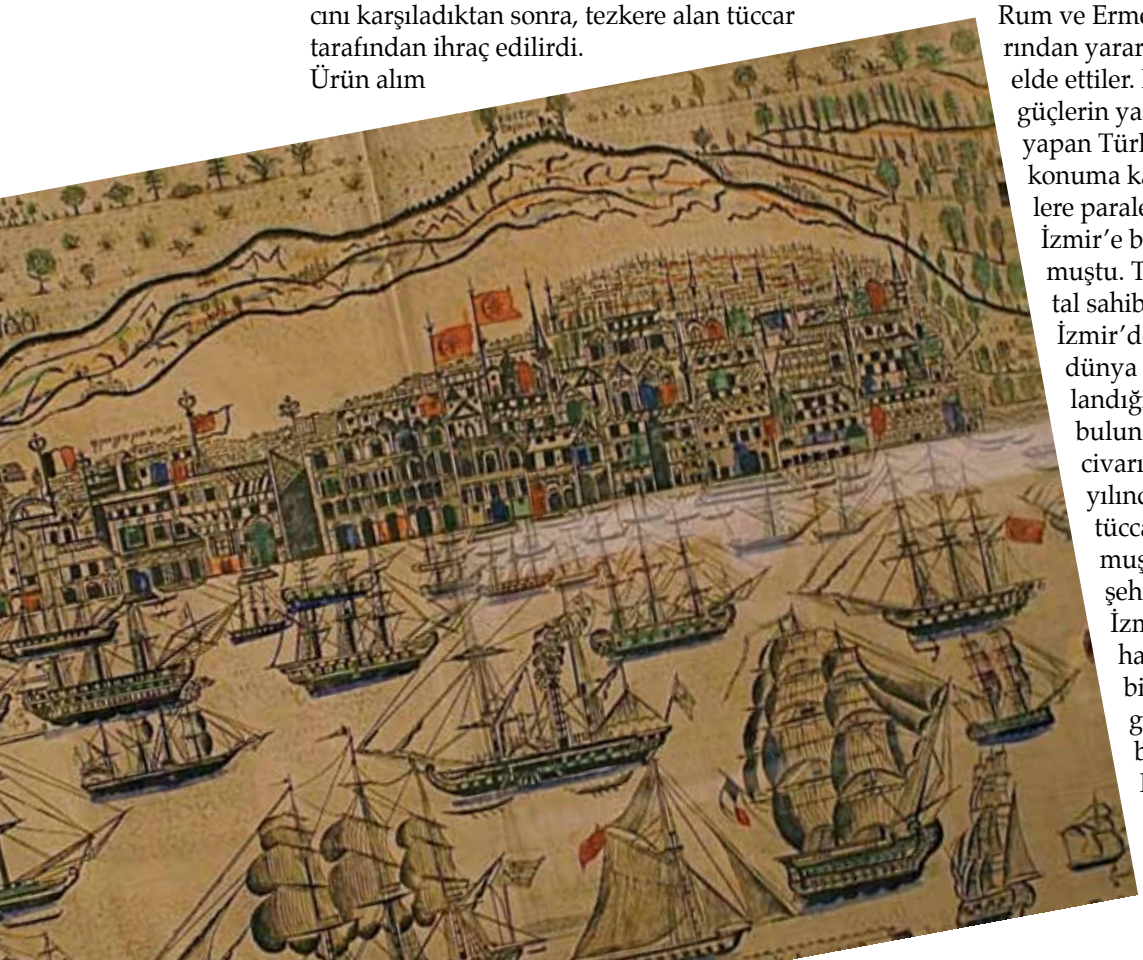

Bir dakika ben bu durakta ineyim

Yeni dünyayı, eski dünyanın kodlarıyla kurmaya çalışıyoruz. Sürekli değişimden söz ediyor ama nedense bir santim sağa sola kıpırdamıyoruz. Genel olarak baktığımda gördüğüm resim bu. Bana katılmayabilirsiniz, baş döndüren bir hızla değiştiğimizi savunabilirsiniz. Haksız sayılmazsınız. Değişimden anladığımızı sorgulayalım derim.

Dünya İngilizce, Fransızca, Çince ya da Türkçe gibi bilinen dillerden başka diller konuşuyor. Aynı dili konuşan farklı kitleler birbirlerini anlamakta güçlük çekiyor. Bunu X, Y, Z jenerasyonu olarak açıklamak kolaycılık olur. Konuştuğumuz dillerin farkını aktarmama yardımcı olan genç bir kadınla tanıştım: Ayşe Sabuncu. Türkiye'de ve ABD'de iyi okullarda okumuş, kağıt üzerinde çok arzulanan bir hayat için özenle yetiştirilmiş. Bankacılık, New York, küresel finans… Etiketlerimizin hakim olduğu yolda arabadan inmiş. Durmamış, başka vasıtayla başka istikamete gitmeye karar vermiş. Hayata kendi bildiği gibi dokunmak "etki" yaratmak istiyor. Türkiye'ye dönmüş "etki yatırımı" konsepti üzerine faaliyet gösteren küresel oluşum Impact Hub'ın kurucusu olmuş. Yeni bir finans enstrümanı olan etki yatırımı ve felsefesini anlattı. Sistemi sizin de dikkatinize sunmak istiyorum.

Özeti şu; para kazanmak her zaman önemli, yatırımları doğru alanlara yönlendirmek gerek. Sonuçsuz yatırım olmamalı. Burada yeni olan, sonucu hangi para biriminde almak istediğinize karar vermek. Köşeyi döneyim diyebilirsiniz, kimse yapma demiyor. Gelin "köşeyi birlikte dönelim" diyebilirsiniz. Mümkün, fantastik değil. Bizi biz yapan seçimlerimiz. İstersek hepsinde kazanıyoruz.

■ ***Etki yatırımı ne demek, ne işe yarar?***

Etki yatırımı, paradigma değişimi yaratma potansiyeli olan bir yatırım yaklaşımı. Geleneksel yatırımcı getirim, risklerim neler gibi konuları dü-

güncel haberler

Para kazanmak her zaman önemli, yatırımları doğru alanlara yönlendirmek gerek. Sonuçsuz yatırım olmamalı. Burada yeni olan, sonucu hangi para biriminde almak istediğinize karar vermek. "Gelin, köşeyi birlikte dönelim" diyebilirsiniz.

şünürken, etki yatırımında işin içine ölçülebilir sosyal/çevresel etki/değer yaratma değişkeni giriyor. Yatırımcı yatırım yapmadan önce "yatırımım toplumdaki sosyal ve çevresel sorunların çözülmesine katkı sağlayacak mı?" diye soruyor. Etki yatırımı özellikle sadece kar değil fayda hesapları kurgulamış girişim ve projelere yatırım yapmak için kullanılıyor. Etki yatırımı öyle bir dünya hayal ediyor ki, artık sadece sivil toplum dünyası ya da kalkınma yatırımı yapan örgütler değil, finans ve sanayi de günlük operasyon ve stratejik kararlarını sosyal ve çevresel bilinçle ele alıp uygulasın. Dünyamızı daha iyi bir yere götürmek için böyle bir senaryo tabii ki çok ciddi bir sermaye havuzu sağlıyor.

■ ***Daha iyi anlamak için soruyorum; böyle yapılar var mı, olanlardan farkı ne?***

Farkı, yeni bir değişken; etki odaklı düşünme yaklaşımı. Yatırım denklemine dahil. Dünyanın sürdürülebilir kalkınmasına odaklanmış gerçekten yenilikçi çözümler sağlayabilecek, ama risk ve getiri denklemi geleneksel yapılara uymayan girişimlere katalizör etkisi olan bir yatırım tipi.

■ ***Ne yardım kuruluşu ne kar amaçlı kurum… Arada bir yerde! Hangisinden ne almış?***

Yatırımının hem finansal hem de sosyal/çevresel getirisi olmasını kim istemez? Büyük aile vakıflarından yatırım fonlarına, bankalara kadar çeşitli kurumlar etki yatırımı yapıyor. Dünyada çok ciddi bir akım var; hayatımı kazanırken bir yandan da dünyama/çevreme/insanlığa katkıda bulunmalıyım diyenler. Bu akıma JP Morgan'dan Goldman Sachs'a Amerikan hükümeti bile katılmaya başladı.

■ ***Nereye yatırım yapıyorlar?***

Etki yatırımcıları yardım kuruluşları kadar sosyal ve çevresel etki yaratmaya çalışırken, kar amaçlı kurumlar kadar sürdürülebilir ve ölçeklenebilir modeller kurmaya çalışan girişim tiplerine yatırım yapıyorlar. Bazen daha çok finansal getiriye odaklanan ama sosyal ve çevresel değer yaratmayı her zaman yatırım denkleminin içinde tutan bir yatırımcı olabilir, bazen de sosyal ve çevresel değeri ön planda tutan birisi... Herhangi bir yatırım mekanizmasından farkı yok aslında. Burada önemli olan yatırım yapılan projelerin gelir modellerinin olması. Bu da girişimine, projesine göre değişkenlik gösterebilir.

■ ***Etki yatırımı formülünü bir PR vesilesine çevirmediklerine nasıl inanacağız?***

Afrika'da ve Latin Amerika'da oldukça sık uygulanan bir yatırım yaklaşımı. Bu konuda İngiltere ve Amerika başı çekiyor. Sosyal girişimcilik kavramını ve konunun etrafında oluşan ilgiyi PR olarak kullanan kurumlar olsa da etki yatırımı sayısal bir konu olduğu için PR malzemesi yapmak o kadar da kolay değil. Sosyal sorumlu yatırım (Socially Responsible Investing) veya sürdürülebilir yatırım (Sustainable Investing) gibi çeşitli kavramlar da bazen yanlış bir şekilde etki yatırımı şemsiyesi altına alınabiliyor.

■ ***Bu perspektiften bakıldığında etki yatırı-***

mı ne kadar temiz kalabilir?

Finans dünyasından daha temiz kalacağı kesin.

■ ***Dünyadaki etki yatırımı ekonomisi ne kadar?***

Global Etki Yatırımı Ağı'nın yaptığı araştırmaya göre, 2013 ve 2014'te 10 milyar dolar, öncesinde 5 milyar dolarlarda seyrederken ivmesi arttı. Etki yatırımı fonları tarafından, 2015'te 15 milyar dolar, 2016'da 16 milyar dolarlık yatırım yapıldığı tahmin ediliyor.

■ ***Türkiye'de etki yatırımı ekonomisi var mı?***

Yok denilecek kadar az. Türkiye'de etki yatırımı fonu deseniz, yok; etki yapıyorum diyen yatırımcı tanıdığım 3-4 tane. Oldukça gerideyiz. Biz Impact Hub olarak hem yatırımı alma potansiyeli olan girişimleri arttırmak için çalışıyoruz hem de bu konunun duyulmasını ve sermayesi olan, yatırım yapma veya sosyal/çevresel değer yaratma hedefi olan kişileri sermayelerini etki yatırımına yönelik ayırmaları için teşvik ediyoruz. Farkındalık oluşturma ilk adımlarımızdan.

■ ***Ya sonra?***

Bir sonraki adım etki yatırımı ekosistemini kurmak. Tabii eğer ortalıkta geniş bir sosyal girişimci havuzu olmazsa bunların hiçbirinin anlamı olmaz. Sosyal girişimcilere yatırım yapacak kişi ve kurumlar olmazsa da bu havuz büyümez. Bir nevi 'yumurta tavuk' durumu anlayacağınız.

■ ***Ayse Sabuncu neden bu işe bulaştı?***

Beş sene Citibank'ın New York ofislerinde bankacılık yaptım. O sıralarda çevrem ve dünya için daha anlamlı bir şeyler yapmak üzere dünyanın çeşitli yerlerinde gönüllülük projelerinde yer aldım. Bu sırada Jacqueline Novogratz'in "Blue Sweater" adlı kitabından etkilendim. Benim gibi bankacı bir kadının işini bırakıp Ruanda'nın ilk Mikrofinans Bankası ile dünyanın ilk sosyal risk sermayesi (Venture Capital) fonlarından Acumen Fund'ı kurma hikayesini okudum. Başarılı kariyerini bırakıp sosyal fayda yaratma amaçlı bir işe girişmesi, sürdürülebilir bir iş yaparken dünyanın sorunlarına kendi uzman olduğu konuyla çözüm bulmaya çalışması çok etkiledi beni. Örnek aldım diyebiliriz. Konunun içine girdikçe, potansiyelini gördüm, öneminin farkına varmaya başladım. 2013'te işimi bırakıp bu dünyada kendi yerimi aramaya başladım. Sonrasında Impact Hub geldi.

■ ***Devletlerin etki yatırımı olur mu, nasıl? Var mı ilginç bir örnek?***

Olmaz mı, lobiciliğin en etkin şekli bu! Amerikan Hükümeti bu konuya o kadar önem veriyor ki, etki yatırımında önde gelen Amerikan kurumlarından bir "taskforce" oluşturdu.
Ayrıca hükümetin bağımsız yatırım kolu olan OPIC'in kendi içinde etki yatırımı portföyü bile var. Etki yatırımının öncülerinden İngiltere, Sosyal Etki Bonoları aracı geliştirdi. Devletin çözmekte zorlandığı sosyal ve çevresel sorunları uzman STK'lara devrediyorlar. STK'ların fonlanmasını da devlet güvencesiyle özel sektörden finans ve yatırım kurumlarına yaptırıyorlar.

■ ***Türkiye için bir etki yatırımı düşünecek olsak, ne hayal etmeliydik, nerede açık var?***

Etki yatırımı yapılabilmesi için etki yatırımı yapılabilecek projeler ve girişimlerin çoğalması lazım. Bu havuzun da çoğalması için Impact Hub gibi destek mekanizmalarının artması gerekiyor. Ülkemizde bağış algısı inanılmaz yaygın ve kökleşmiş durumda. "Bir sosyal yatırımdan para kazanmak mı? Olur mu öyle şey, etik değil ki!" diyenler var.

Yatırım yaptıkları sosyal girişim olduğu için, bu girişimlerin para kazanamayacağını düşünen, sürdürülebilir bir mekanizma kuramayacağına inananlar da çok. Bu algıları değiştirmeye çalışsak da yavaş ilerleyen bir süreç.

Etki yatırımlarına "sabırlı sermaye" (Patient Capital) diyenler de var. Getirinin 7 - 10 sene sürmesini beklemek gerekebiliyor. Eğer köşeyi döneceğim, yatırım bulayım diyorsanız zaten bu sektör size göre değil.

■ ***En başarılı etki yatırımı örnekleri sizce hangileri?***

Acumen Fund 2007'de Hindistan'da "1298 Ambulances" şirketine yatırım yaptı. Bu çok iyi bir örnek. Kenya'da gecekondu bölgelerinde hijyen ve tuvalet sorununu çözen mobil tuvalet girişimi Sanergy… Kadın girişimciliğini artırırken elektrik problemini gidermeyi amaçlayan Solar Sister… Bunlar da aldıkları yatırımlar sayesinde etkilerini önemli seviyede artıran girişim örnekleri. İlgilenenlerin incelemelerini öneririm.

YAPRAK ÖZER
www.indeksiletisim.com
www.yaprakozer.com

MET
GAYRİMENKUL

Muhittin Etçioğlu

A.O.S.B.'deki Danışmanınız

10030 Sk. E Blok No:103 (SGK Üstü)
A.O.S.B. Çiğli - İZMİR

www.metgayrimenkul.com

e-mail: ***info@metgayrimenkul.com***

Tel: ***0232 328 36 06***
Fax: 0232 328 36 04
Gsm: 0532 739 69 12
0532 267 37 55

CAN DİJİTAL BASKI MATBAA TASARIM 328 07 77

Enver OLGUNSOY

Sağlıklı bir gelecek için…

Doktorumuz tahlil istediğinde kan vermeye giderken ayrı tedirginlik duyar, tahlil sonuçlarını aldığımızda ise ayrı, acaba bu sonuçlar iyi mi, sorusunun çengeli beynimize takılır kalır. Tam olarak anlamayacağımızı bildiğimiz halde sonuçlara göz atar, normal değerler arasında mı diye bakarız. Genellikle tahlil sonuçlarımızın yanında değerlerin en az ve en çok kaç olması gerektiği, tahlil evrakında yazar. İki değer arasında kalan sonuçlar bizi memnun ederken, değer dışına çıkan sonuçlar üzer. Hemen doktora değerlendirmesi için gider sonra da boyumuzun ölçüsünü alırız. "Kolestrol, lipid yüksek, şu şu yiyecekleri yeme, yürüyüş yap, vs." Acaba hematokrit değeri neyi gösterir ya da hemoglobin düzeyi neyi ifade eder, pek çoğumuz tam olarak bilemez. Sağlık kontrolü deyince de Check-up öncelikli. İnsan vücudunun sağlıklı geleceğe yolculuğunun yol haritasının planlanması Check-up'la başlıyor. Check-up'ta kan tahlili ile vücudumuzu sağlıklı bir geleceğe hazırlama çok önemli. İnsan ömrü uzuyor ama maalesef bu uzama yaşlılık süreci tarafında oluyor. Bu nedenle vücudumuzu sağlıklı tutmak önem kazanıyor.

40 yaş altı Check-up, daha az parametre ve daha uzun aralıklarla yapılırken, yaş aldıkça bu terse dönüyor. 20'li yaşlarda 5 yıl, 30-40 arası 3 yıl, 40 yaş üstü her yıl yaptırmakta fayda var.

Check-up'ta sözünü ettiğim tahlillerle başlıyor, o nedenle tahlil sonuçlarının dilinden biraz anlamalıyız.

Şimdi tam kan sayımı yani, hemogramdaki değerlerden söz edelim:

RBC: (eritrosit testi) Düşük olması kansızlık (anemi) veya kan kaybını gösterir. (Referans değer: 3,2-6 M/ul)

HGB: Hemoglobin. Anemi, (kansızlık) kan kaybı durumlarının değerlendirilmesinde kullanılır. Egzersiz hemoglobin miktarını artırırken, anemi ise hemoglobin miktarını azaltır. (Referans değeri:10-18 g/dl)

HTC: Hematokrit. Anemi ve kan kaybı gibi durumlarda miktarı azalır. Buna karşılık vücut su kaybederse hematokrit miktarı artar. (Referans değer: 30-55%)

WBC: (beyaz kan hücresi) Beyaz kan hücrelerinin-lökosit-sayısı. Vücudun savunmasında ve bağışıklığında görevlidir. Değer aralıklarından yüksek çıkması mikrobik hastalıklara işarettir. Düşük çıkması ise kan kanserini gösterebilir. (Referans değer: 3-12 K/u)

NE%: (neutrofil) Vücudun enfeksiyona karşı savaşında ilk olarak bu nötrofiller kullanılır. (Referans değer: 35-80 %)

EO%: (eozinofil) Ana görevi parazitleri öldürmek ve alerjiye bağlı olarak gelişen iltihabı önlemektir. (Referans değeri: 0-6%)

BA%: (bazofil) Görevi kanda enfeksiyon görüldüğünde bağışıklık sistemine haber vermektir. (Referans değeri: 0-2%)

CA:(Kalsiyum) Endokrin ve metabolik bozuklukların değerlendirilmesinde kullanılır. Ayrıca kemik içinde önemlidir. (Referans değer: 8,4-10,5mg/dL)

PHOS: Fosfor metabolizmasının ve kalsiyum-fosfor dengesinin değerlendirilmesinde kullanılır.

(Referans değeri: 2,4-4,3 mg/dL)

MAGNEZYUM: Kemik dokusu, sinir dokusu ve kasların çalışmasını, kalp atımlarını düzenler. Eksikliğinde kaslarda kramplar oluşur. Referans: 1,5-2,3 mg/dL)

POTASYUM: Vücudun su ve Ph dengesini sağlamada etkilidir. (Referans değeri: 3,5-5,1 mmol/L)

SODYUM: Kan basıncını düzenleyen bir elektrolittir. Vücudun su dengesi üzerinde etkilidir. (Referans değeri: 136-145mmol/L)

ÜREA: Üre, böbrek fonksiyon testlerinden biridir. Protein metabolizmasının değerlendirilmesinde kullanılır.

GLU: Glukoz kan şekeri. Karbonhidrat metabolizmasının değerlendirilmesinde kullanılır. Referans değeri: AKŞ: (Açlık kan şekeri) 74-106 mg/dL) Tokluk kan şekeri genelde yemeğin 2. saatinde bakılır.(Referans değeri: 180 mg/dL altında olmalıdır)

Hb A1C: Kan testi sonucunda okunan HbA1C anlık kan şekerini değil, son üç ayın ortalama şeker değerini verir. Yüksek değer, potansiyel şeker hastalığı belirtisidir. (Referans değeri: % 4-6)

ALBUMİN: Vücut gelişimini sağlar ve dokuların onarılmasında kullanılır. Düşük değer yeterince protein sentezlenemediğinin veya aşırı protein kaybının göstergesidir. Gıdasız kalmak, böbrek fonksiyonlarında bozukluk, karaciğer hastalıkları, kalp yetmezliği, iltihaplı hastalıklar, bazı kanser türleri kanda albumün düşüklüğünün nedenleridir. Yüksek değeri, ciddi miktarda su kaybı göstergesidir. İltihaplı hastalıklar kanda albumin seviyesini yükseltir. (Referans değeri: 3,5-5,2g/dl)

BIL: (Billurbin) Karaciğer ve safrakesesi fonksiyonlarının değerlendirilmesinde kullanılır. (Referans değeri: 0,3-1,9 mg/dL)

UA: Ürik asit. Gut ve diğer pürin metabolizma bozukluklarının tanı ve takibinde kullanılır. (Referans değeri: 3,5-7,2 mg/dL)

BUN: Kan üre azotu. Böbrek fonksiyonlarının yeterli olup olmadığını kontrol eder. (Referans değeri: 7,94-20,09 mg/dL)

ALT: Karaciğer fonksiyon testlerinden biridir. (Referans değeri: 0-50 U/L)

AST: Karaciğer hücre zedelenmesi veya hasarı, kalp yetmezliği ve ağır egzersiz gibi durumlarda miktarı artar. (Referans değeri: 0-50 IU/L)

ALP: Alkalen fosfatas. Karaciğer, safra kesesi ve kemik dokusuna bağlı hastalıklarının değerlendirilmesinde kullanılır. (Referans değeri: yetişkinlerde 25-100 U/L)

GGT: (Bir enzim) Gama glutamin transferaz. Karaciğer sağlığı hakkında fikir verir. Ayrıca safra kanalı tıkanıklığını teşhis etmek için kullanılır. (Referans değeri: 0-55 IU/L)

KREATİNİN : Böbreklerin ne kadar iyi çalıştığını anlamaya yarar. Kanda kreatinin yüksekliği genelde böbrekte bir sorun olduğu anlamına gelir. (referans değeri: 0,67-1,17 mg/dL)

FE: Demir. Her türlü anemi, demir eksikliği.

KOLESTROL (TOTAL): Fazlası damar setliğine yol açar. (Referans değeri. 0-200 mg/dL) Ancak, önlem alınmasını gerektirecek değer 240 mg/dL ve üzeridir.

LDL: Ldl kötü kolesterol yoğun ve küçük parçacıklar halindedir. Bunlar damarların duvarlarında birikerek plak oluşumuna neden olurlar. Damarda kireçlenmeye ve tıkanmaya neden olur. (Referans değeri: 0-130 mg/dL)

HDL: Hdl kolesterol. Damarların kötü kolesterolün etkilerinden korunmasını sağlayan en önemli unsurdur. (Referans değeri: 30-60 mg/dL)

TRİGLİSERİT: Karaciğerde yakılmayan her şeker depo edilmek üzere trigliseride çevrilir. Kalp krizi ve felç nedenlerinden biridir. (Referans değeri: 0-150 mg/dL)

Bunlar en çok bilinenler. Daha detaylı kan tahlilinde başka değerler de söz konusu ama o kadar detaya girmeyelim. Başka bir yazıda da hormon testleri, karaciğer transaminaz testleri, seroloji testleri, idrar tahlili, spermiogramdan söz ederiz. İsterseniz derginin bu sayfasını kesip saklayın kan tahliline gideceğinizde yanınıza alırsınız.

Kalın sağlıcakla.

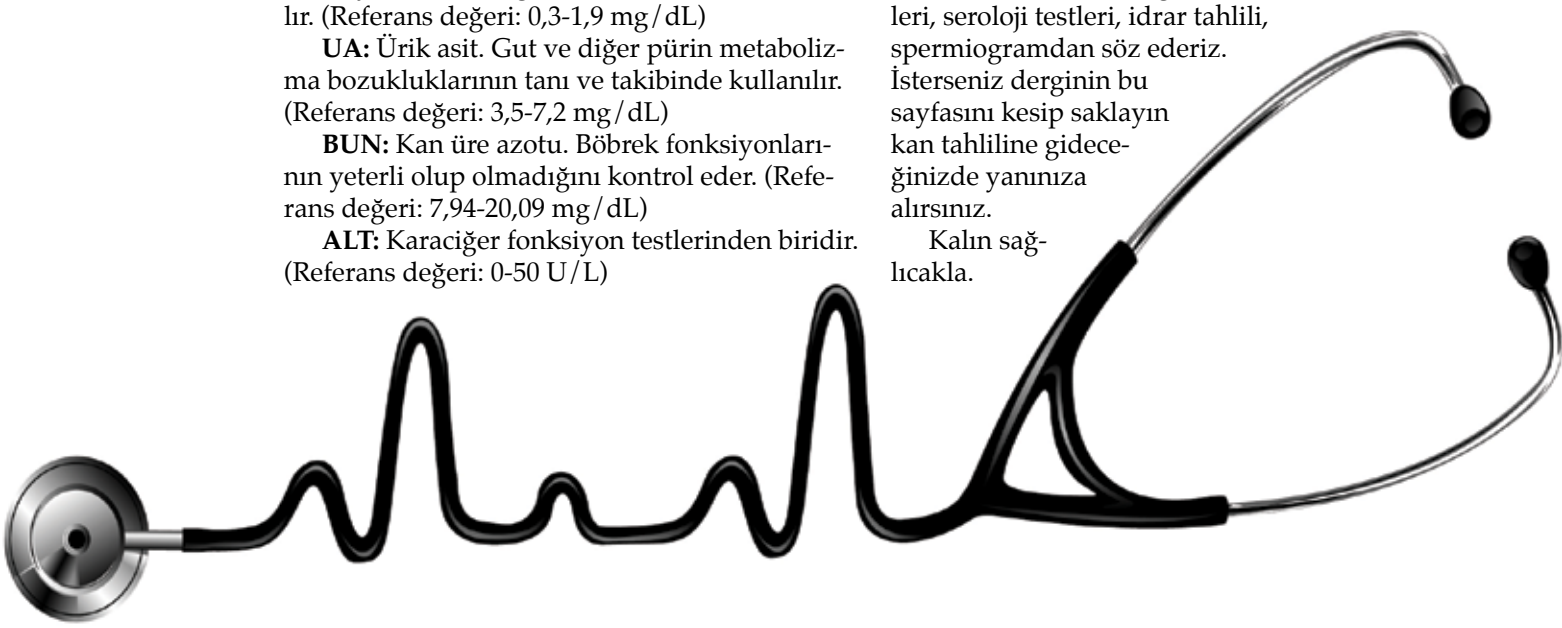

ALİ KÜÇÜKEKİCİ

Mimari fotoğraf

FATOŞ KALINKAYA

İAOSB Fotoğraf Kulübü'nün Mayıs ayı atölye konusu Mimari Fotoğraf idi. Atölyedeki derslerden sonra yapılan çekimlerde kulüp üyeleri öğrendiklerini pratiğe dökme imkanı buldular. Kulüp üyeleri çektikleri birbirinden başarı kareler ile profesyonel fotoğrafçılara meydan okudular.

Kulüp Başkanı Cem İnam, çalışmalarına ilişkin şunları söyledi:

"Mimari fotoğrafın amacı, yapıları değişik amaç ve yaklaşımlar doğrultusunda belli estetik değerlere göre fotoğraf karesine aktarmaktır. Bir yapı, birçok nedenle fotoğraflanabilir; örneğin bir yapıyı anlatmak için yapılan çekim ile onun işlevlerini anlatmak için yapılan çekimler birbirinden

farklıdır. Dolayısıyla, fotoğrafçının ilk yapacağı çalışma, yapıyı fotoğraflamadan önce konuya nasıl yaklaşacağını saptamasıdır; çünkü mimari fotoğrafta çeşitli yaklaşımlar vardır ve titiz bir fotoğrafçı her çekim için en uygun olanını bulmalıdır. Anlamlı bir mimari fotoğraf, sadece mimariyi ilginç bir şekilde göstermekle kalmamalı, aynı zamanda mimarinin içerdiği bakış açısını da bir anlamda yansıtmalıdır. Fotoğrafçı, bir mimarın yapı yoluyla ifade bulan sebep ve bakış açılarını dikkatle incelemeli, estetik amaç güdülerek yapılmış olan yapının ayrıntılarına odaklanıp, üç boyutlu mimari eserin iki boyutlu düzlem üzerinde (fotoğraf) estetik bir şekilde oluşmasını ve görsel olarak estetiğe kavuşmasını sağlamalıdır."

NİL KÖSEOĞLU

YASİN BİCAN

OKTAY DEMİRBAŞ

ELİF YILDIZ

CEM İNAM

SEVİNÇ ZÜMBÜLDERE

Kontrbas dile geldi

İzmir Kültür Sanat ve Eğitim Vakfı'nın düzenlediği 31. Uluslararası İzmir Festivali, L'orchestre De Contrebasses'ın (Kontrbas Orkestrası) AASSM'de verdiği sıra dışı konserle sona erdi.

ChristianGentet, GregoireDubruel, Leonardo Teruggi, XavierLugué, OlivierMoret ve YvesTorchinsky'den oluşan grup, yaylı sazlar ailesinin en iri ve gizemli üyesi olan kontrbasın bilinmeyen güzelliklerini ve tahmin edilmeyen özelliklerini, hem göze hem de kulağa hitap eden bir şovla sergiledi.

Senfoni ve caz orkestralarının eşlikçi sazı kontrbas, altı yetenekli virtüözün elinde dile gelerek; zaman zaman yağmur altında otobanda yoğun trafikte gezdi, bazen deniz kıyısında martıları dinletti, kimi zaman da yelkenli bir balıkçı gemisinde balinaları takip etti, romantik anlarında vals yaptı, ya da çağdaş dansçılara özenip ilginç koreografiler sundu.

İzmir'in sanat alanındaki yüz aklarının başında gelen Uluslararası İzmir Festivali, 31'inci kez sanatın tüm renklerini İzmir'in ev sahipliğinde konuklarına yaşattı.

Meryem Fulya YAZICIOĞLU

Seni seviyorum kendim!

Başarılı iletişim 'mutluluğu ve çözümü' başarısız iletişim 'mutsuzluğu ve sorunları' beraberinde getirir dedik. Buraya kadar çok güzel güzel olmasına da ya kişi kendi ile iletişiminde başarısızsa, o zaman ne olur?.. Gelin birlikte düşünelim:

'İletişim nerede başlar' sorusuna ne yanıt verirsiniz?

'Akşam o partiye gitmeli miyim, gitmemeliyim?' sorusunu en yakın arkadaşınıza, anneniz veya eşinize sormadan önce kime sorarsınız? Kimin fikrini alırsınız tatil seçeneklerine bakarken, kime danışırsınız sevgiliniz ile ilişkinizin yol haritasını belirlerken nasıl davranacağınızı?

Elbette, tüm bunların ilk ortağı 'kendimiziz'dir. İnsanlar başkalarıyla iletişim kurdukları gibi kendileriyle de iletişim kurar, kendine bir takım mesajlar gönderir, bunları yorumlar ve uygulamaya koyarlar. Dolayısıyla insan, önce kendisi ile iletişir, ardından kişilerarası iletişim kurar.

Kişinin; ihtiyaçlarının, değerlerinin, tutum, davranış ve yeteneklerinin farkına varması, düşündüklerini ve hissetliklerini kavramaya çalışması kendisiyle geliştirdiği iç iletişimle mümkün olur. Kişi, 'nasıl davranması, ne cevap vermesi, hangi hediyeyi seçmesi' konularının en azından 'iskeletini' kendi ile kurduğu iletişimle belirler.

Kendi ile barışık, kendisini seven ve her koşulda mutlu olmayı başarabilen insanların başarılı iletişim kurmaya en yatkın kişiler olduğu tespit edilmiştir. Bu sizi de şaşırtmamış olsa gerek çünkü mutlu isen mutlu edersin, mutsuzsan mutsuz, hem kendini hem çevreni…

Karamsar yapıya sahip, ruh hali negatif enerjinin sınırlarında dolaşan kişi, kendine olumlu enerji veremezken etrafına bunu nasıl dağıtabilir?

Mutlu birey kendine yönelttiği soru için 'olumlu' bir çıkış noktası ararken, karamsar kişi çoktan köprüleri yıkmıştır. Öyle ki intihar vakaları incelendiğinde, 'mutsuz, karamsar, başkaları tarafından sevgiye ve ilgiye hasret kalmış' bireylerin kendi isteği ile hayatına son verme eylemine, kısacası kendinden vazgeçmeye daha yatkın oldukları tespit edilmiştir.

Kısacası, ilk iletişim kurduğum kişi eğer kendim isem, önce kendimi sevmeli, içsel mutluluğu yakalayabilmeliyim ki kendimi doğru yönlendirebileyim. Unutulmamalıdır ki içsel mutluluğa erişmiş insan gerginlik dolu bir ortamda bile kendini iyi hissetmeyi başarırken, kendisini bir türlü sevememiş insan kendi elleri ile yoktan yere hayatına son verebiliyor.

Buraya kadar tamam: mutlu insan mutlu olur, mutlu eder, kendisi ve çevresi ile başarılı bir iletişim sürdürür…

Peki mutlu insan olmanın ilk kuralı nedir?

Mutluluk, kendini sevmekle başlar. Kendini sevmezsen uçan kuşu, açan çiçeği, gülen bebeği nasıl sevebilirsin? Kendini sevmeyen birey, başkalarının kendisini sevmesini nasıl bekleyebilir? Sen kendini sevme çabasını kendine göstermezsen eğer, bir başkası seni nasıl sever, nasıl saygı duyar? Ben kendimi aydınlatmazsam, kendimi sevmezsem, sana nasıl yararım dokunur, seni nasıl sevebilirim?

Kişinin kendini sevmesi, kişiliğine duyduğu saygıyı da beraberinde getirir. Özsaygı da çevredeki itibarı… Tüm bunları alt alta koyup, çizginin üstüne bir de toplama işareti yerleştirdik mi eşittir'in yanındaki cevap, neon ışıkları eşliğindeymişçesine parlayarak yansır: 'Mutluyum, çünkü kendimi seviyorum'…

İçsel mutluluğunuzun daim, kişisel ve çevresel iletişimdeki duygu, düşünce ve yönlendirmelerinizin hep olumlu olması dileği ile…

İEF bu yıl "enerjik"

İzmir Enternasyonal Fuarı, 18-27 Ağustos 2017 tarihleri arasında kapılarını "Enerji" ana temasıyla açmaya hazırlanıyor.

Partner ülkenin Rusya Federasyonu olarak belirlendiği 86. İzmir Enternasyonal Fuarı, enerji temasıyla birçok farklı ülkeden gelen yeni ürünleri ziyaretçilerle buluştururken; özel sektör temsilcilerinin biraraya gelmesine olanak sağlayacak.

Rusya, İzmir Enternasyonal Fuarı'na; başta 'enerji' olmak üzere, 'tarım', 'metal ve makine', 'yatırım ve finans', 'turizm' ve 'kimya' sektörleriyle yatırım yapmak ve her iki ülkenin ticaret hacmini geliştirmek amacıyla geliyor.

Elektrik ve doğal gaz üretiminde dünyanın en önemli ülkelerinden biri olan Rusya, Enerji Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Tarım Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Enerji Bakanlığı ve Federal Bakanlık ile birlikte İzmir Enternasyonal Fuarı'nın her boyutuna güçlü bir katılım sağlamaya hazırlanıyor.

Türkiye'de enerji yatırımları

2016 Mart ayında Türkiye'de yatırımların yüzde 65'ini termik santraller oluştururken, 2017 Mart ayı verilerine göre termik santral yatırımları yüzde 7 olarak gerçekleşti.

İlki 1998 yılında İzmir'de kurulan rüzgar enerji santralleri (RES), ülkemizin coğrafi konumu nedeniyle verimli bir enerji üretim kaynağı olarak yer alıyor. Geçtiğimiz yıl yüzde 17'lik oranla enerji yatırımları kapsamında yer alan RES'ler 2017 Mart ayı yatırımlarında yüzde 43 olarak en fazla paya sahip.

2016 Mart ayı enerji yatırımları verilerinde yüzde 9'luk payla kayıtlara geçen Hidroelektrik santralleri (HES) yatırımları ise 2017'de yüzde 39'a yükseldi. Alternatif enerji yatırımları arasında bulunan çöp, biyogaz, atık ısı ve jeotermal enerji yatırımları ise yüzde 11'lik bir

YILLARA GÖRE TEMALAR

2001 yılında 70. İzmir Enternasyonal Fuarı'nda "ihtisas sektörü" uygulaması ile başlayan çalışma; 2003 yılında gerçekleştirilemedi.

2004 yılında 'konsept' adıyla uygulanırken; 2005 yılından itibaren ise "tema" uygulamasına geçildi.

Yıllara göre uygulanan temalar şöyle:

70. İEF ihtisas sektörü: "Ev Aksesuarları ve Gereçleri Sektörü"
71. İEF ihtisas sektörü: "Gıda"
72. İEF ihtisas sektörü: 2003'de gerçekleştirilmemiş, özel bir sektörün ana ihtisas sektörü olarak vurgulanmaması kararı alınmıştır.
73. İEF konsepti: "Uzay Teknolojileri ve Robotlar"
74. İEF teması: "Değişim ve Gelişim"
75. İEF iki ana tema: "Organik Ürünler" ve "Alternatif Enerji"
76. İEF teması: "Sağlık - Daha Sağlıklı Bir Dünya İçin Yeni Yollar ve Herkes İçin Sağlık"
77. İEF teması: "Küresel Isınma ve İklim Değişiklikleri"
78. İEF teması: "İletişim Teknolojileri ve Telekomünikasyon"
79. İEF ana tema : "Enerji"
80. İEF teması: "Çevre ve Çevre Teknolojileri"
81. İEF teması: "Yaşamın Her Alanında Tasarım"
82. İEF teması: "Sağlık"
83. İEF teması: "Lojistik"
84. İEF teması: "Eğitim"
85. İEF teması: "İnovasyon"
86. İEF teması: "Enerji"

paya sahip.

Hidroelektrik santraller, ısıtma amaçlı biyokütle, termal güneş ve jeotermal enerji kullanımı, Türkiye'de enerji üretimine katkıda bulunan başlıca yenilenebilir enerji kaynakları haline geldi.

Jeotermal potansiyeli ile dünyada 7. sırada yer alan Türkiye, üretim kapasitesinde 14. sırada yer alıyor. Son yıllarda Türk enerji sektöründe, jeotermal ve rüzgar enerjisine dayalı elektrik üretimi de etkili olmaya başladı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Enerji İşleri Genel Müdürlüğü'nün Mart 2017 Aylık Enerji İstatistikleri Raporu'na göre; ülkemizde tüketilen enerjinin yüzde 55'i doğal gaz, yüzde 24'ü elektrik ve yüzde 16'sı ise motorindir.

Elektrik üretiminin yüzde 35'i doğal gazdan sağlanırken; yüzde 17'si ithal kömürden, yüzde 15'i barajlı hidroelektrik santrallerden, yüzde 13'ü linyitten, yüzde 9'u akarsu hidroelektrik santrallerinden ve yüzde 6'sı rüzgardan elde ediliyor.

Bakanlık verilerine göre ülkemiz doğal gaz tüketiminin yaklaşık yüzde 99'unu ithal ediyor. Son 10 yıl içinde, dünyada doğal gaz talebinin Çin'den sonra en fazla arttığı ikinci ülke konumunda bulunan ülkemizin 2015 yılında ithal ettiği 48,4 milyar metreküplük doğal gazın yaklaşık yüzde 55,3'ü Rusya'dan, yüzde 16,2'si İran'dan, yüzde 12,7'si Azerbaycan'dan, yüzde 8,1'i Cezayir'den ve yüzde 2,6'sı Nijerya'dan temin edildi.

Türkiye Almanya'dan sonra Rusya'nın en çok doğal gaz ihraç ettiği ikinci ülke konumunda.

2014 yılında Türkiye Rusya'dan 27,4 milyar metreküp doğal gaz satın alırken, son on yılda Türkiye'nin doğal gaz tüketimi iki katından daha fazla arttı. 1984 yılında başlayan Türkiye-Rusya doğal gaz işbirliği, günümüzde Mavi Akım ve Trans Balkan boru hatları aracılığıyla devam ediyor.

Yapım aşamasındaki Türk Akımı Doğalgaz Boru Hattı Projesi ile iki ülke enerji ticaretinin gelişmesi bekleniyor.

Meryem Fulya YAZICIOĞLU

İzmir'in ana renklerinden bir köşe:

DİKİLİ

7 bin yıllık tarihiyle bir çok medeniyete ev sahipliği İzmir'in gözde ilçelerinden Dikili; doğası, havası, denizi, kumu ve geçmişi ile gerek yerli gerekse yabancı turistlerin büyük ilgisini çekerek onbinlerce kişiyi konuk ediyor.

İzmir'in bir başka hazinesindeyiz bu sayımızda… Denizi, doğası, tarihi, havası ve insanı ile İzmir'in ana renklerinden birini oluşturan Dikili'deyiz. 7 bin yıllık tarihe ev sahipliği yapan İzmir'in bu gözde ilçesini keşfetmeye hazırsanız, başlayalım:

İlk arkeolojik bilgilere göre Dikili'nin M.Ö. 4000–5000 yıllarına kadar uzanan geniş bir geçmişi vardır. İlk yerleşim yerlerinden Ağıltepe ve Kaletepe'de yapılan kazılar sonucunda Akalar'ın yaşadığı bu bölgeye Aterneus denildiği belirtilmiştir. Eolı'lerin Dikili toprakları üzerinde Aterneus, Pytani, Astria, Teutronia gibi kentleri ve siteleri bulunduğu arkeolojik kazılardan anlaşılmıştır. İlk çağlarda Lidyalılar, İranlılar, Frikya ve Mysialılar daha sonra Romalılar, Bergamalılar; Orta Çağ'da da Bizanslılar, Cenovalılar, Selçuklular ve Osmanlılar hakim olmuşlardır. Dikili bölgesindeki tarihi kent ve sitelerde Aristo, Hermos, August, İskender gibi ünlü isimlerin belli dönemlerde bulundukları bilinmektedir.

Bergamalı Karaosmanoğlu'nun Dikili'de çiftlik kurması ve burada dikmelik yetiştirmesi ile kentin Türk hükmü altındaki tarihi başlamıştır. Önceleri Dikmelik olarak geçen isim daha sonra Dikili haline gelmiştir.

Karaosmanoğlu ayrıca bugünkü

Pazaryerinin yanında çiftlik kurmuş, bölgede hayvancılıkla geçinenleri burada toplayarak küçük bir köy haline gelmesini sağlamıştır.

Selçuklular bölgeyi ele geçirdikten sonra, uzun süre Türk ve Osmanlı hâkimiyetinde kalmış, 1919–1922 yılları arasında Yunanlıların işgali altına giren Dikili, 14 Eylül 1922'de düşman işgalinden kurtarılmıştır.

Dikili 1860 yılında Bergama'nın bir köyü iken bu tarihte Bergama'ya bağlı bir bucak, 1923 yılında da belediye olmuştur. 13 Ekim 1928 tarihinde de Bergama'dan ayrılarak İzmir ilinin bir ilçesi olmuştur.

Masmavi denizi, uzun kumsalı, yeşil ve mavinin iç içe geçtiği toprakları ile insanoğlunun yaşamak için özlem duyacağı Dikili toprakları, tarih öncesi çağlardan günümüze kadar pek çok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. Antik çağda Dikili ve çevresinde bazı uygarlıklara ait çeşitli kentler kurulmuştur. Bu kentlerin en gelişmişi Atarneus›tur. Diğer kentler ise Pytany, Teuthrania, Aşıklar Kenti Malena, Altaria, Elaia, Kanai, Karina ve Algai›dir.

ATARNEUS

M.Ö.4000 yıllarında Akalılar tarafından merkezi Dikili yakınlarındaki Ağılkale'de kurulan ilk kent devlet, çevresindeki pınarlar ve sıcak su kaynakları yüzünden, kutsal kaynak, ana tanrıça kaynağı anlamına gelen "Atarneus" ismini almıştır. Atarneus, ovasının verimliliği yanında Lidyalılar gibi para basabilecek kadar ünlüdür.

ARISTOTELES

Klasik felsefenin en büyüh dehası olarak kabul edilen Aristoteles, bundan yaklaşık 2400 yıl önce felsefeye temel olan önemli eserlerinden

bir kısmını, bugün Aristoteles tepesi olarak da bilinen Atarneus'ta yazmıştır.

M.Ö.367 yılında aile dostu Proksen tarafından memleketi Trakya-Stagyre'den alınıp Atarneus'a getirilen Aristoteles, Atarneus Kralı Hermias'ın yeğeni Pythias ile evlenmiş ve burada dersler vermiştir. Kral Hermias'ın yönetimden düşmesinin ardından İskender'in özel hocalığını yapmak üzere Makedonya Sarayı'na davet edilen Aristoteles, sonrasında Atarneus'tan ayrılmıştır.

Halkın yüzde 85'inin tarımla, geriye kalanların ise küçük esnaf, zanaatkar, tüccar ve hizmet sınıfını oluşturduğu Dikili, yazlık alımı konusunda da ülkemizin önde gelen alternatifleri arasında yer almaktadır. Midilli Adası ile karşı komşu olan Dikili'nin temizliği ile dillere destan olan denizi, yaz tatilinde yerli ve yabancı turistlerin vazgeçilmezi olma özelliğini korumaktadır.

güncel haberler

Hava kirliliğinin zararı yılda 18 milyar dolar

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) verilerine göre, hava kirliliği yılda 6,5 milyon insanın erken ölümünden sorumlu. Türkiye'de hava kirleticilerinden sadece PM 2,5 (çapı 2,5 mikrondan küçük parçacıklı madde) kirliliğine bağlı olarak her yıl 33 bin ölüm yaşanıyor. Avrupa Çevre Ajansı verilerine göre ise 2012'de Türkiye nüfusunun neredeyse tamamı, tam yüzde 97,2'si AB limitlerini aşan kirli havayı solumuş durumda. Temiz Hava Hakkı Platformu'nun 2015 yılında hazırladığı Kara Rapor isimli çalışmaya göre Türkiye'de yıllık PM10 kirliliği ortalamaları DSÖ limit değerlerinin altında tek bir şehir bulunuyor.

Kömür yakıtlı elektrik santralleri sağlık açısından ciddi tehdit oluşturuyor; zira büyük bir santral, çok büyük miktarda CO2 salınımının yanı sıra, aynı zamanda havaya parçacıklı madde (PM), kükürt dioksit, nitrojen oksitler ve civa gibi ağır metaller dahil, binlerce ton hava kirletici madde yayıyor.

Hava kirliliği ödenmeyen bir ekonomik yükü de beraberinde getiriyor. IMF'nin bulgularına göre Türkiye'de hava kirliliğinin yarattığı ekonomik zarar yılda 18 milyar dolara ulaşıyor. Sağlı ve Çevre Birliği'nin (HEAL) iyimser tahminlerine göre ise bu rakamın 2,9-3,6 milyar doları kömürlü termik santrallerin yarattığı hava kirliliğinden kaynaklanıyor. Hava kirliliği bugün Türkiye'nin en büyük halk sağlığı sorunlarının başında geliyor. Türkiye'de 2016 yılı verilerine göre hava kirliliği sadece 3 il hariç DSÖ limitlerinin üzerinde bulunuyor.

Havamızı bozmayın

Hava kirliliğinin sağlık etkileri ile ilgili çalışmak için bir araya gelen 14 çevre ve kamu sağlığı alanında çalışan kuruluştan oluşan Temiz Hava Hakkı Platformu; planlanan termik santrallerinin oluşturacağı hava kirliliği ile ilgili hazırladıkları raporun sonuçlarını açıkladılar. Bu raporda; termik santraller kaynaklı kirleticilere uzun süre maruz kalan kişilerde özellikle kalp ve akciğerler üzerinde olumsuz etkilerinin görüldüğü vurgulanırken, hava kirliliğinin bronşit, amfizem, ve akciğer kanseri gibi kronik solunum hastalıkları ve kalp-damar hastalıkları gibi ölümcül hastalıklara neden olabileceği belirtildi. Termik santraller kaynaklı hava kirliliğinin tüm dünyanın tartıştığı bir konu olduğuna dikkat çekilerek bu yüzden dünyanın dört bir yanında sivil toplum kuruluşları bir araya gelerek bu tehlikeye dikkat çekmeye çalışmaktadır. Kömür kullanımının iklim değişikliğini de tetiklediği de bilinmektedir. Bu nedenle "Havamızı Bozmayın" denmektedir.

Kaynak: Didem Eryar Ünlü (Dünya Gazetesi)

Teknoloji dünyası

■ 2016 yılında 200 milyar doları aşan bulut hizmetlerinin ülkemizdeki kamu kuruluşlarındaki kullanımı da kayda değer bir artış gösterdi. 2016 yılında 200 milyar doları aşan bulut hizmetleri pazarı hacminin, bu yılın sonunda 246 milyar dolara çıkması bekleniyor.

■ Bilim adamlarının ilk adımını attığı ve ünlü sinema karakteri Wolverine'den esinlenerek tasarlanan kendini tamir eden kumaş teknolojisi bir giyim şirketi tarafından satışa sunuldu. Ceket ve çanta çeşitlerinde kullanılan kumaş dışarıdan gelebilecek her türlü tehlikeye karşı korumalı olması ile ön plana çıkıyor. Şirket tarafından çekilen görüntülerde kumaşta açılan delik saniyeler içinde kendi kendini tamir ediyor. İlk olarak California Üniversitesi tarafından geliştirilen özel kumaş, yırtılma veya kesilme gibi durumlarda ilk haline dönebiliyor. "Yapay kas" teknolojisi adı verilen yöntemle elde edilen materyalin sadece kumaşlarda değil, diğer ürünlerde de kullanılabileceği bilgisi veriliyor.

■ Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş. (TUSAŞ), Milli Muharip Uçak, insansız hava aracı, uzay ve uçak yapısalları alanları öncelikli olmak üzere, devam etmekte olan projelerin istenilen nitelik ve zamanda gerçekleştirmesi amacıyla Teknopark İstanbul'da Ar-Ge Merkezi kurmaya hazırlanıyor. TUSAŞ Genel Müdürü Temel Kotil, AA muhabirine yaptığı açıklamada, Ar-Ge Merkezinin, Sabiha Gökçen Havalimanı yanında bulunan Teknopark İstanbul yerleşkesinde, bin 770 metrekarelik alanda, Eylül ayında faaliyete başlayacağını ifade etti.

■ İstanbul'daki üniversitelerin iş gücü potansiyelini ve teknolojik birikimini, şirketin özgün projelerinde kullanmayı amaçladıklarını anlatan Kotil, bu kapsamda merkezde ilk aşamada 100 mühendisin istihdam edileceğini, bu sayının birkaç yıl içinde 200'e çıkarılmasının öngörüldüğünü belirtti.

ARADA BİR
HİLMİ UĞURTAŞ
postaege@posta.com.tr

SÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜME İÇİN SANAYİ

Öncelikle, gerek EBSO ilk 100, gerekse de İSO ilk 500 ve TİM ilk 1000 listelerine giren tüm İAOSB katılımcısı firmalarımızı kutluyorum. **Zorlu bir 2016 sonrasında bu başarı listelerinde yer almak çok daha önemli ve anlamlı.** Dileğimiz bu listelerde yer alan firmalarımızın gerçekleştirdiği rakamların artarak devam etmesi ve bu trendin en küçük mikro işletmelerimize kadar pozitif yansımasıdır.

★

...nın birinci çeyrek ...ime oranı yüzde 5 olarak açıklandı. Türkiye ve dünya ekonomisinin özellikle son 10 yılda yaşadıklarını gördükten ve 2016 yılında yaşananların sıcaklığı hala hissedilirken düne kadar yüzde 5 büyüme yetmez, desek dahi, **bugün bu rakamı olumlu bir gelişme olarak değerlendirmeliyiz.** Elbette yüzde 5 büyümenin Türkiye'nin hedefleri için yeterli olmadığı ve büyümemiz istikrarlı bir çizgiye oturmadığı ...

büyümesi dikkatle takip edilmesi gereken bir veridir.

TÜİK tarafından ... yayın... sanayi üretim ... 2017 y... çeyreği ... üretim... artark... sektör... büyür... bu büyüme ra... temelinde iç ... artmasının ya... göstermekte... **harcamaları ... dönemine g... 5.1 olmuştu...** temel nede... referandum... vergi indiri... yaptığı po... yatırımlar... görülmek...

Şu değ... doğn... büyüme ... teorilerinde kamunun çağdaş ve güvenilir bir piyasa düzenleyicisi olma misyonu görülmektedir. **Bu misyon devletin üretim ve rekabet içinde etkin olması ile karıştırılmamalıdır.** Bu da bizlere yakalanan büyümenin sağlıklı ve devamlı bir büyüme olup, olmadığı sorusunu getirmektedir. Bu soruya "evet bu durum sağlıklı bir büyümedir" cevabını verebilmek için önümüzdeki dönemde istihdam ve üretime yönelik yapısal değişimlerin hızla hayata geçirilmesini ... durumundayız.

POSTA

OSB'ler vergi muafiyetini bekliyor

Hükümetin çıkardığı Üretim Reform Paketi içinde yer alan, OSB'lerde emlak vergisinin kaldırılmasıyla ilgili düzenlemenin akıbeti belirsizliğini korurken, sanayiciler ise düzenlemenin bir an önce yürürlüğe girmesini ümit ediyor

ÖZKAN PEKÇALIŞKAN

Sanayiciler, hükümetin "Üretim Reform Paketi" içinde yer alan ve geçtiğimiz haftalarda meclisten geçmesine rağmen uygulamaya geçilemeyen "OSB'lere vergi muafiyeti" düzenlemesi için kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasını bekliyor. Sanayiciler, Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) emlak vergisi, ... harcı ve TRT payı muafiyeti getirecek olan ve meclisten geçmesine rağmen henüz Resmi Gazete'de yayımlanmadığı için yürürlüğe girmeyen düzenlemenin bir an önce uygulamaya geçmesini istiyor.

OLUMLU BULUYORUZ

OSB'lerde emlak vergisi muafiyeti düzenlemesinin OSB'ler için olumlu bir durum olduğunu ama yeterli olmadığını ifade eden Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Hilmi Uğurtaş, "Zaten OSB'deki sanayicilerden vergi alınmasının doğru olmadığını hep söyledik. Sanayiciler için sadece emlak vergisinin kaldırılması da yeterli değildir. Ama sanayiye olan bakışı göstermesi açısından olumlu buluyoruz. Bunun dışında sanayiciden alınan TRT payı ve tapu harçları da kalkıyor. Bunlar sanayiciye moral olacak adımlar. Hükümetin sanayi-...

Abdulvahap Olgun, Erdoğan Çiçekçi, Hilmi Uğurtaş

Üretim Reform Paketi içinde yer alan 'OSB'lere vergi muafiyeti' düzenlemesine sanayiciler olumlu bakıyor.

OLUMLU AMA YETERLİ DEĞİL

Ekonomide yaşanan bu sıkıntılı süreçte sanayicilerin düşünülerek olumlu yönde alınan her karar ve atılan her adımı desteklediklerini belirten Menemen Plastik İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Erdoğan Çiçekçi ise, "Bu olumlu gelişme firma bazında da OSB bazında da düşünüldüğünde son derece doğru bir karar. OSB'leri özendirici her türlü hareketi de destekliyoruz. Bunlar aynı zamanda yeni OSB'leri de teşvik eder. Sanayici açısından bu tür teşvikler olumlu ama yeterli değil" dedi.

... çekeri Çiçekçi, "İzmir'deki OSB'lerin teşvik sisteminde ciddi sorun var. Eşit uygulama yok. OSB'ler bazında teşvik sistemine baktığımızda Manisa ile İzmir arasında farklılıkları görürsünüz. Manisa OSB bazında 4'üncü dereceden istifade ederken, İzmir 1'inci dereceden ediyor. Bu durumun düzeltilmesi İzmir'deki OSB'ler için son derece önem taşıyor. Menemen OSB'ye tam 20 dakika uzakta olan Manisa'da akıl almaz teşvikler varken, bizde yok. Bunu çok dile getirdik. Umarım, bundan sonra yapılır. Büyük yatırımlı teşviklerde kümelenmenin oldukça yerlerde teşvik var. Ancak büyük yatırımcı olmayanlara bu teşvikler yok. Sektör bazında ve hatta ilçe bazında teşvik sistemi geliştirilmeli. Teşvik konusunda hükümet maalesef muhafazakar davranıyor" ifadelerini kullandı.

Hükümetin organize sanayi bölgelerindeki firmaları emlak vergisi muafiyeti, tapu harç muafiyeti ve TRT payı muafiyeti ...

BAYOSB 4.0 önde

"Yaşayan ve yaşanılacak şehir" sloganı ile son dönemde dünyanın her yerinden ilgi gören İzmir, sanayi alanında da öncülüğü kimseye bırakmıyor.

Türkiye'de Ege Bölgesi Sanayi Odası öncülüğünde planlı sanayileşme kavramını Türkiye'ye getiren 13 OSB ile yatırımcılara en iyi koşullarda hizmet sunan İzmir, yüksek teknolojiye dayalı katma değerli üretimde öncülük yapıyor.

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü ve üniversiteler bünyesindeki teknoloji parkları ile son dönemde ... unun ... ilamaya

İzmir'in birçok organize sanayi bölgesinde yüksek teknolojiye dayalı, katma değerli üretim yapan firma yer alırken, son dönemde bu konuda en büyük atılımı Bağyurdu Organize Sanayi Bölgesi (BAYOSB) yaptı.

Geçtiğimiz günlerde sohbet ettiğim BAYOSB Yönetim Kurulu Başkanı **Aydın Telseren**, bölgesi ile ilgili güzel haberler verdi.

Bölgede yer alan yatırımcıları sürekli olarak yüksek teknolojili yatırımlar yapma konusunda yüreklendirdiklerini anlatan Telseren, bunun da meyvelerini almaya başladıklarını belirtti.

Son olarak bölgede yer alan bir firmanın Ar-Ge, iki firmanın da tasarım belgesi aldığına işaret eden Telseren, **"Ülkemiz ekonomisi cari açık veriyor. Bu açığın kapatılması için yüksek teknolojiye dayalı, daha fazla katma değeri olan ürünler üreterek, ihraç etmemiz gerekiyor. Geçtiğimiz günlerde bölge firmalarımızdan Birim Makina ve Japar Plastik 'Tasarım Merkezi' olarak, Aymas Makina ise 'Ar-Ge Merkezi' olarak Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından sertifikalandırıldı. Biz altyapı açısından tüm çalışmalarını tamamlamış, bunun dışında lojistik başta olmak üzere pek çok avantaja sahip bir bölgeyiz. Amacımız BAYOSB'nin yüksek teknolojili üretimin üssü olmasıdır. Dünyada Endüstri 4.0 uygulamalarının gündemde olduğu bir dönemde biz de bu hedefle hareket eden tüm yatırımcıları bölgemize bekliyoruz"** diyor.

Telseren'in ülkemiz sanayisinin geleceği ile ilgili görüşlerine katılmamak mümkün değil. BAYOSB'nin bu çabasını kutluyorum. Bu hedeflere ulaşmak için devlet belirli bir strateji oluşturmuş gözüküyor ancak bunun için öncelikle bu üretimleri yapacak beyinleri yetiştirecek eğitim stratejisinin de zaman geçirilmeden hayata geçirilmesi gerekiyor.

Aksi halde sanayicilerimizin bireysel çabaları ile Türkiye'nin Endüstri 4.0 uygulamaları ile yüksek teknolojiye dayanan katma değerli üretim hedefini sadece konuşuyor oluruz.

Murat Şahin

EKO BAKIŞ

Milliyet

Çok güzel hareketler

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi, alanında birçok konuda güzel projelere imza atmış bir kurum.

Bunlardan en önemlisi de bölgede kurduğu, Türkiye'deki meslek lisesi algısını değiştiren ve en başarılı öğrencilerin tercihi olan Özel İAOSB Nedim Uysal Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi. ...

Elektrik-Elektronik, Endüstriyel Otomasyon ve Makine Teknolojileri bölümlerinde eğitim veren lisede, öğrencilerin ulaşım, gıda ve kırtasiye masrafları da bölge işadamlarının bağışlarıyla İAOSB Vakfı tarafından karşılanıyor.

Darısı diğer OSB'lerin de başına.

İAOSB, Türkiye'nin geleceğine yatırım yapıyor

Türkiye'nin önde gelen OSB'leri arasında yer alan İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi, yürüttüğü çalışmalarla alanında örnek olmayı sürdürüyor. 1990 yılında faaliyete geçen İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (İAOSB), Türkiye'nin en önemli üretim, ihracat ve istihdam merkezlerinden biri olmanın gururunu yaşıyor. ...

Yaptığı nitelikli çalışmalarla göz dolduran İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nin Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, Bölge'de yürüttükleri çalışmalara ilişkin şu bilgileri verdi:

"Altyapı çalışmaları tamamlanan Bölgemizde, katılımcılarımızın rekabet gücüne destek veren projelere imza atıyoruz. Firmalarımızın Ar-Ge ve İnovasyon çalışmalarına ...

... İZKA, Ekonomi Bakanlığı, TÜBİTAK, KOSGEB gibi kurumların bilgi ve projelerine yönelik bilgileri paylaşmak üzere uzmanlar Bölgemizde konuk edilmekte, İzmir'deki pek çok üniversite ile işbirliği çalışmaları yürütülmekte, firmalara proje geliştirme çalışmaları için destek rehberlik hizmetleri sunulmaktadır. ...

ekspres

VERGİ MUAFİYETİNİ BEKLİYORLAR

Sanayiciler, Meclis'ten geçen ancak uygulamaya geçilemeyen 'OSB'lere vergi muafiyeti" kararının Resmi Gazete'de yayınlanmasını bekliyor

'CAN SUYU' İLE OLMAZ

'DÜZENLEME hakkında konuşan Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Hilmi Uğurtaş, "Sanayiciden alınan TRT payı ve tapu harçları da kalkıyor. Bunlar sanayiciye moral olacak adımlar. Ancak yeterli değil. Daha büyük sorunlarımız var. Öncelikle onların çözülmesi lazım. Can suyu vermekle sorunlar çözülmez" dedi.

TEŞVİK SİSTEMİ SORUNLU

MENEMEN Plastik İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Erdoğan Çiçekçi ise, OSB'leri özendirici her türlü hareketi desteklediklerini belirterek, "Bunlar aynı zamanda yeni OSB'leri de teşvik eder. Sanayici açısından bu tür teşvikler olumlu ama yeterli değil. OSB'lerin teşvik sisteminde hala ciddi sorunlar var" diye konuştu. 5'TE

İzmir Atatürk OSB, 10 yeni parseli satışa çıkaracak

Genişleme alanı sınırlı olmasına rağmen yeni parseller yaratmaya çabışan İzmir Atatürk OSB (İAOSB), bu yıl 10 yeni parseli satışa çıkaracak. Halen 7 milyon metrekarelik alanda faaliyet gösterdikleri bilgisini veren İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, bölgedeki 633 sanayi parselinin 61'inin yatırımcıya tahsis edildiğini iletti. 22 parselin ise yatırımcı beklediğini dile getiren Uğurtaş, yıllık ticaret hacmi 7.5 milyar doları bulan bölgenin yeni yatırımlarla söz konusu rakamı artırabileceğine işaret etti. Uğurtaş, "Bölgemiz 2.5 milyar doları ihracat, 1 milyar doları ithalat olmak üzere 3.5 milyar dolarlık dış ticaret hacmine sahip. Bölgede halen 37 bin kişi istihdam ediliyor. Tüm parsellerde üretim başladığında ise sayısını 50 bine ulaşmasını bekliyoruz" dedi.

"Sanayicilerimize yönelik enerji verimliliği ve enerji tasarrufu konusunda farkındalığı artırmak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Önümüzdeki dönemde SCADA projemizi bu anlayışa hizmet etmek için hayata geçireceğiz."

OSB'LERİN BEKLENTİSİ "VERGİ MUAFİYETİ"

Sanayiciler, hükümetin 'Üretim Reform Paketi'nde yer alan ve geçtiğimiz haftalarda meclisten geçmesine rağmen uygulamaya geçilemeyen 'OSB'lere vergi muafiyeti' için kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasını bekliyor

Üretim Reform Paketi içinde yer alan, O... vermeyle sorunlar çözülmez" dedi.

"Can suyuyla olmaz"

Türkiye sanayisinin baş pazarının AB olduğunu ve öncelikle Türkiye'nin AB'yle ilişkilerini acilen çözüme kavuşturması gerekliliğine vurgu yapan Uğurtaş, "Türkiye sanayisinin baş pazarı AB ülkeleridir. Türkiye'nin çok çabuk AB ile ilişkilerini düzeltmesi ve iş barışı sağlaması gerek. Bunların gerçekleşmesinin ardında terör belasının durutulmamız lazım. Bölgedeki durumlarda da taraf olmamamız gerek. Bizim önümüzdeki büyük ve ortadan kaldırılması lazım. Ayrıca dış alıcılar ülkeye girmeye başladı. Siyasilerimiz bu büyük sorunları çözmeliler. Can suyu alırlar, can suyu alıyor, ama tükettikten sonra bitmasını öğrenmeliler" dedi.

Bu sırada sanayicilerin düşünülerek olumlu yönde alınan her karar ve atılan her adımı desteklediklerini belirten Menemen Plastik İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Erdoğan Çiçekçi ise, "Bu olumlu gelişme firma bazında da OSB bazında da düşünüldüğünde son derece doğru bir karar. OSB'leri özendirici her türlü hareketi de destekliyoruz. Bunlar aynı zamanda yeni OSB'leri de teşvik eder. Sanayici açısından bu tür teşvikler olumlu ama yeterli değil" dedi. Türkiye'de yapılan OSB'lerle ilgili eşit uygulamaların kendilerini memnun ettiğini ancak OSB'lerin teşvik sisteminde hala ciddi sorunlar olduğuna dikkat çeken Çiçekçi, "İzmir'deki OSB'lerin teşvik sisteminde ciddi sorun var. Eşit uygulama yok. OSB'ler bazında teşvik sistemine bakıldığında Manisa ile İzmir arasında farklılıkları görürsünüz. Manisa OSB bazında 4 üncü dereceden istifade ederken, İzmir 1'inci dereceden ediyor. Bu durumun düzeltilmesi İzmir'deki OSB'ler için son derece önem taşıyor. Menemen OSB'ye tam 20 dakika uzakta olan Manisa'da akıl almaz teşvikler varken, bizde yok. Bunu çok dile getirdik ancak hükümet becceremedi. Umarım, bundan sonra yapılır. Büyük yatırımcı teşviklerde kümelenmenin olduğu yerlerde teşvik var. Ancak büyük yatırımcı olmayanlara bu teşvikler yok. Sektör bazında ve hatta ilçe bazında teşvik sistemi geliştirilmeli. Teşvik konusunda hükümet maalesef muhafazakâr davranıyor" ifadelerini kullandı.

Sanayicilerin yararına

Hükümetin organize sanayi bölgelerindeki firmaları emlak vergisi muafiyeti, tapu harç muafiyeti ve TRT payı muafiyeti getirme yönündeki çalışmasını çok olumlu bulduklarını belirten Torbalı Ticaret Odası Başkanı Abdülvahap Olgun ise, "Bu çalışma sanayicilerimizi çok olumlu etkileyecek. Bu dönemde bu tarz desteklere ihtiyaç var. Hakikaten hükümette aldığı önlemlerle piyasadaki sıkıntıları ortadan kaldırmaya çalışıyor. Bu aldığı kararlardan dolayı hükümetimize çok teşekkür ediyoruz. Bu emlak vergisi, TRT payı ve tapu harç bedelleri sırtımıza yüktü. Bu yüklerin ortadan kaldırılması ve yapılandırmalarla da sanayicilerin desteklenmesi ekonomimiz için son derece önem taşıyordu" şeklinde konuştu.

DÜNYA

EBSO-HABER | MECLİS

Bir anda uygulamanın tamamen değişmesi ve bir geçiş süreci bulunmaması nedeniyle hem firmaların hem bankaların sıkıntılar yaşadığını, bu gibi değişimlerde en azından hazırlık aşaması olması gerektiğini ifadeyle, yaşadıkları sıkıntının çözümü için ilgili merciler nezdinde girişimde bulunulmasını talep etti.

Hilmi Uğurtaş
Üretim Reform Paketi OSB'leri zorluyor

EBSO Meclis Üyesi Hilmi Uğurtaş, Üretim Reform Paketi'nde çok iyi maddeler olduğu gibi özellikle organize sanayi bölgelerindeki sanayicileri sıkıntıya sokacak maddelerin de bulunduğunu, ...

Yönetimince görevden alınamazken ve bunun için Genel Kurul kararı gerekiyken, seçimle iş başına getiriş yönetimlerin Bakanlıkça herhangi bir konuda Bakanlık ile celişebilecekleri göz önüne alındığında doğru olmadığını belirtti.

Hilmi Uğurtaş, imar ihlallerinde bina yıkım yetkisinin OSB Yönetimlerine verildiğini, bu durum karşısında nasıl bir tablonun ortaya çıkacağı ve bölgelerin nasıl yönetileceği takdirini de Meclis üyelerine bırakılmasını söyledi.

OSBÜK'e lüzel kişilik getirildiğini, Bakanlığın onay verdiği kişinin genel sekreter olacağını ama bunun kabul edilebilir bir durum olmadığını ifade eden Uğurtaş, OSBÜK'ün bu konuda gerekli gösterilen yaptığını, etkisini bildikleri için TOBB'un da gerekli desteği vermesi hususunda Yönetim Kurulu Başkanı'ndan destek talep etti.

Sorkun'dan yurt önerisi

EBSO Meclis Üyesi Hayrullah Sorkun, Konak Belediyesi Bayan Futbol Takımı'nın Türkiye Şampiyonu olduğu haberini Meclis üyelerini ile paylaştı. TOBB'un Tunceli'ye 200 kişilik öğrenci yurdu yapıldığı bilgisini aktığını söyleyen Sorkun, şayet bilgi doğru ise yurdu TOBB'un yönetmesini talep etti.

EBSO-HABER

İzmir'e 310 milyon liralık yatırım

Türkiye'nin, dünyada da saygın bir yere sahip jant üreticilerinden CMS, İzmir'e 310 milyon liralık yatırım yapmaya hazırlanıyor. İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan mevcut jant üretim tesisinin yanına yeni bir fabrika inşa edecek şirket, 600 kişiye yeni istihdam olanağı sağlayacak. 38 bin 385 metre kare alan üzerine kurulacak yeni tesis yılda 2,5 milyon adet jantüretim yapacak. Yapımına başlanan fabrikanın 2018 ilk yarısında kadar da tamamlanması bekleniyor. Şirketin Başkanı Bertuğ Ösen, "Artan yurtiçi ve yurtdışı talep üzerine yeni yatırım kararı aldık. Yıllık 9 milyon adetlik jant üretimimiz, yeni tesisle her yıl ortalama yüzde 10 artacak. Hedefimiz 2022 yılında 12 milyon adet jant üretmek" dedi.

Norm Sanat Galerisi Zeki Serbest'i ağırlıyor

TÜRK sanayinin öncü kuruluşlarından Norm Civata; İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde 14 yıldır faaliyet gösteren sanat galerisinde, 2017 sezonunun ilk sergisinde ressam Zeki Serbest'i ağırlıyor. Sergiye, Çiğli Kaymakamı Kaya Çitak, Çiğli Emniyet Müdürü Tahsin Kılıç ve eşi, Norm Civata Onursal Başkanı Nedim Uysal, Norm Civata Yönetim Kurulu Başkanı aynı zamanda IAOSB Yönetim Kurulu Üyesi Fatih Uysal ve emekli Ege Ordu Komutanı Fikret Küpeli'yi yanısıra sanayiciler katıldı. Açılışta konuşan Serbest memleketi Samsun'un eşsiz doğa güzellikleri ile hayal gücünü harmanlayarak eserleri ile sanatseverleri buluşturduğunu ifade etti. Tamamı yağ boyadan oluşan eserlerinin büyük ilgi gördüğünü

● YUSUF ÇINAR

Milliyet

NORM GRUP'TAN toplu sünnet şöleni

Bağlantı elemanları üretiminde uyguladığı yenilikçi yaklaşım ve deneyimli ürün geliştirme altyapısıyla Türkiye'de lider, Avrupa'nın ilk beş üreticisi arasında yer alan Norm Grubu şirketleri çalışanları, her yıl geleneksel olarak düzenlenen toplu sünnet şöleninde buluştu. İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi ve Salihli Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan Norm Civata tesislerinde çalışan işçilerin çocuklarının sünnet edildiği tören, Norm Grup Kurucu Onursal Başkanı Nedim Uysal önderliğinde gerçekleşti. Türk gelenek, görenek, örf ve adetlerinden olarak yapılan şölende Norm Grubu çalışanlarının çocuğu sünnet edilirken çocukların sünnet düğününe aileler ve Norm Grubu çalışanları da katıldı.

EGE Telgraf

Ersencer Mühendislik, Talpa serisini tamamlayıcı ürünlerle büyütecek

AHMET UZMAN

İş makineleri sektörüne yedek parça sağlayan Ersencer Mühendislik, 2012 yılında madencilik sektörüne Talpa markasıyla iş makineleri üretmeye başladı. Orta vadede Talpa serisini tamamlayıcı ürünlerle büyütmeyi hedeflediklerini söyleyen Ersencer Mühendislik Genel Müdürü Erol Ersencer, "Talpa markası ile madencilik sektöründen ihtiyacı olan yükleyici ve delici grubu makineleri tescilli Talpa markamız ile yerli olarak üretiyoruz.Talpa serisi üretimi için gereken yatırımları kaydı değer kısmını 2012'de tamamladık. Seriyi diğer ürünlerle desteklüyeceğiz" dedi.

100
ADET
MAKİNE SATIŞI YAPTIĞI VE HİZMET VERDİĞİ FİRMA SAYISI

"Orta vadede Ar-Ge yatırımlarımız devam edecek. Bunun yanı sıra mümkünlerimizin gelen talepler doğrultusunda farklı başça kapasiteli yeraltı yükleyicileri ve yüzeyde yeni yeraltı yeni yatırım planlıyoruz."

DÜNYA

basında İAOSB firmaları

Norm Ailesi sünnet şöleninde buluştu

Bağlantı elemanları üretiminde uyguladığı yenilikçi yaklaşım ve deneyimli ürün geliştirme altyapısıyla Türkiye'de lider, Avrupa'nın ilk beş üreticisi arasında yer alan Norm Grubu şirketleri çalışanlarını, her yıl geleneksel olarak düzenlenen toplu sünnet şöleninde buluştu.

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi ve Salihli Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan Norm Civata tesislerinde çalışan işçilerin çocuklarının sünnet olduğu tören, Norm Grup Kurucu Onursal Başkanı Nedim Uysal önderliğinde gerçekleşti. Türk gelenek, görenek, örf ve adetlerine uygun olarak yapılan şölen kapsamında Norm Grubu çalışanlarının 25 çocuğu sünnet edilirken, çocukların sünnet düğününe aileler ve Norm Grubu çalışanları da katıldı.

"Biz bir aileyiz"

Norm Grubu olarak her çalışanlarını ailelerinin bir parçası olarak gördüklerini belirten Kurucu Onursal Başkan Nedim Uysal, "Geleneksel sünnet şölenimizi her yıl gerçekleştiriyoruz. Norm Grubu mevki farkı gözetmeksizin tüm çalışanlarıyla büyük bir ailedir. Tüm çalışanlarımızı ve onların ailelerini kendi ailemiz görüyoruz" diye konuştu.

ÇOK KATLI POLİETİLEN FİLM ÜRETİMİ YAPIYOR

Bareks, yeni yatırımı ile 2 yılda kapasitesini yüzde 100 artıracak

AHMET USMAN / İZMİR

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'ndeki tesislerinde yıllık 25 bin ton çok katlı polietilen film üretim kapasitesi ile çalışan Bareks, İzmir Serbest Bölgesi'nde 26 bin metrekare alanda kurduğu yeni üretim tesisi ile bu rakamı 2018 yılında 43 bin tona, 2019 yılında ise 50 bin tona çıkaracak. Nisan ayında devreye alınan tesis, yüzde 100 ihracata yönelik üretim yapacak.

Faaliyete 2002 yılında Bakioğlu Holding bünyesinde başladıklarını dile getiren Bareks Genel Müdürü Mehmet Emin Bozdağ, aradan geçen 15 yılda sektörde Türkiye ve dünya pazarlarında aranılan ve tercih edilen bir kuruluş haline geldiklerini söyledi. Gıda ambalajına uygun baskı ve laminasyon için özel dizayn edilmiş çok katlı polietilen film üretimi gerçekleştirdiklerini ve geçen 5 yıl içerisinde 6 adet ektrüzyon hattı yatırımı gerçekleştirerek, tüm üretim hatlarını en modern teknoloji seviyesine ulaştırdıklarını anlatan Bozdağ, şu bilgileri verdi: "2002'de yola 2 bin metrekare alana sahip tesisimizle çıktık. Artan iç ve dış müşteri talebine bağlı olarak 2010'da yine İzmir Atatürk OSB'de 10 bin metrekare alana sahip yeni inşaatımızın yapımına başladık. 2011'de bu tesiste 3. blown film ekstrüzyon hattını devreye alarak kapasitemizi 18 bin tona yükselttik. 2015 yılı ocak ayında da aynı hattın beşincisini kurduk ve kapasitemiz 25 bin ton seviyesine çıktı. Şimdi de büyüme stratejimiz ve hedeflerimiz doğrultusunda, İzmir Serbest Bölge'de yeni üretim tesisi için 26 [illegible] yatırımı [illegible] Almanya'nın Düsseldorf kentinde geçen ay düzenlenen Interpack Fuarı'na katılarak, sektördeki firmalara ürünlerimiz yanında yeni yatırımımızı da tanıttık."

Üretimin yüzde 70'i ihraç ediliyor

Bozdağ, yeni tesiste üretimin etaplar halinde artacağını ve yıl sonunda toplam üretim kapasitesinin 37 bin ton olacağını belirterek, "Sektörümüzde lider pozisyondayız. Üretimimizin yüzde 70'ini 30'dan fazla ülkeye ihraç ediyoruz. İzmir Serbest Bölge'de yapacağımız yeni yatırımlarla sağlayacağımız [illegible] ne müş[illegible] yı h[illegible] ren [illegible] ni ya[illegible] Bölge[illegible] lıyoru[illegible] aynı za[illegible] samında [illegible] hizmet e[illegible]

Önümü[illegible] rekli yatırı[illegible] devam ede[illegible] Bozdağ, şu[illegible] sitemizi 201[illegible] 2019 yılında [illegible] yı hedefliyor[illegible] zin uzun soluk[illegible] ma stratejisi ile[illegible] bin ton üretim k[illegible] ma yolunda emi[illegible] rüyoruz."

Müşteri beklent[illegible] yabilecek en üst k[illegible] filmlerin geliştiril[illegible] önem verdiklerini ve[illegible] da Ar-Ge uygulamala[illegible] sürekli iyileştirme ve[illegible] faaliyetinde bulundukl[illegible] tan Bozdağ, bu sene sek[illegible] de ilk olacak TPM müke[illegible] ödülüne başvuracaklarını[illegible]

DÜNYA

Norm Grup'tan toplu sünnet şöleni

Bağlantı elemanları üretiminde uyguladığı yenilikçi yaklaşım ve deneyimli ürün geliştirme altyapısıyla Türkiye'de lider, Avrupa'nın ilk beş üreticisi arasında yer alan Norm Grubu şirketleri çalışanları, her yıl geleneksel olarak düzenlenen toplu sünnet şöleninde buluştu. İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi ve Salihli Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan Norm Civata tesislerinde çalışan işçilerin çocuklarının sünnet edildiği tören, Norm Grup Kurucu Onursal Başkanı Nedim Uysal önderliğinde gerçekleşti. Türk gelenek, görenek, örf ve adetlerine uygun olarak yapılan şölen kapsamında Norm Grubu çalışanlarının 25 çocuğu sünnet edilirken, çocukların sünnet düğününe aileler ve Norm Grubu çalışanları da katıldı. (HABER MERKEZİ)

HABERLER

Dirinler'in çırakları okurken üretiyor

[illegible]de yetişmiş eleman açığını kapatmak [illegible] yıl önce kapılarını açan Dirinler Eğitim Merkezi öğrencileri, henüz üretime katkıda bulunuyor. Dirinler Makinaları ve Endüstri Yönetim [illegible]şkanı Mustafa Rebil Dirin, Türk [illegible] kalifiyeli eleman ile kalkınmada [illegible]lik" kazanabileceğine dikkat [illegible]ımız meslek lisesi ve meslek [illegible]mezunlarına da açık. Görülünde [illegible]tmek, kazanmak olan çırak adaylarını bekliyoruz" dedi.

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'ndeki "Mesleki Eğitim Merkezleri'ne bağlı olarak 2011 yılında hizmete açılan Dirinler Çıraklık Eğitim Merkezi, sektörün önde gelen "marka" kurumu haline geldi. Mezunların yüzde 99'u Dirinler'de iş sahibi olurken, başka firmalarda çalışmak isteyenler de Dirinler mezunu oldukları için adeta kapışıldı. Mezun olup da işsiz olan kalmadı.

Hem uygulamalı hem teorik eğitim

Milli Eğitim Bakanlığı'ndan aldığı onayla kapılarını açan okulda, aday çırak olarak başlayan öğrenciler 3 yıllık bir eğitim-öğretim döneminden sonra kalfalık için sınava giriyor. Çırak adayları mesleki eğitim dışında aldıkları ilave derslerle de mezun olduklarında meslek lisesi mezunu olarak kabul ediliyor. Bu yıl 43 çırak adayının eğitim aldığı merkezde öğrenciler hem teorik hem uygulamalı derslerle üretime de katkıda bulunuyor.

Hürriyet

ARAMIZDA KALMASIN
adnan kaya

Robot makine üretti

BU hafta beni en çok heyecanlandıran kulüs **İzmir Atatürk OSB**'den geldi.

Nedim Uysal'ın kurucusu olduğu, **Fatih Uysal**'ın başarı ostasını zirveye taşıdığı **Norm Grup**'un kısa bir süre önce **NRM Makina** adlı yeni bir firma kurduğunu öğrendim.

Ama bu bildiğiniz şirketlerden değil. Çünkü, imalat sektöründe faaliyet gösteren tüm firmalar için robotik otomasyon kontrol sistemleri üretiyor.

Teknolojisiyle **Endüstri 4.0** uygulamalarına değer katıyor.

Öğrendiğime göre **NRM Makina**, ARGE tabanlı, yüksek katma değer üreten bir şirket.

Odaklandığı kalite esasına göre tam ve yarın otomatik sistem tasarımlarını günümüz teknolojisinin esnek, fonksiyonel ve tekrarlanabilir özellikleriyle yüksek hassasiyetli çözümler sunuyor.

Proje fizibilitesinden tasarım, projelendirme, imalat, montaj, devreye [illegible] test, satış sonrası destek ve yı[illegible] tine kadar A'dan Z'ye takip e[illegible] İşe civata ve somun üretimiyle ba[illegible] **Grup**, **'Kalkınmak sanayileş-**[illegible] olarak çağın ihti[illegible] yenilemeyi

Turizmde yeni trend SAKİN ŞEHİRLER

CITTASLOW TÜRKİYE

1. Seferihisar (Başkent)
2. Çanakkale Gökçeada
3. Şanlıurfa Halfeti
4. Ordu Perşembe
5. Artvin Şavşat
6- Sakarya Taraklı
7. Erzurum Uzundere
8. Kırklareli Vize
9. Isparta Yalvaç
10. Aydın Yenipazar
11. Bolu Göynük
12. Sinop Gerze

Küreselleşmenin etkisiyle şehirler hızlı çalışılan, hızlı yaşanılan ve üretmekten çok tüketen, kendi kendine yetmeyen yaşam alanları haline geldi. Şehirler, kuruluş amaçları olan insanların bir arada güven içinde yaşadıkları yerler olmaktan çıktı, sadece "hızlı" programlandıkları mekâna dönüştü. Artık büyük şehirlerde hayatın bu denli akışkan hale gelmesi sonucu, insanlar daha hızlı yemek yemek, daha hızlı alışveriş yapmak, gidecekleri yere daha hızlı varmak için, belli bir tempo içinde koşturup duruyor. Bu hayat tarzı da bakkallar, manav, terzi gibi küçük esnaf yerine AVM'leri, çocuklarımızın oyun oynayacağı alanlar yerine otoparkları, daha çok park ve yeşil alan yerine geniş otoyolları hayatımıza soktu.

Hâlbuki kısıtlı hayat, bir insanın en önemli değeri. Bu kısıtlı hayatın da; "sağlıksız yiyecekler, hava kirliliği, trafik, yalnızlık, tüketim ve pahalılık" ile harcanması, modernlik olarak sunuldu. İşte tam da bu noktada, tüketim odaklı hızlı hayatın mutluluk ve huzur getirmediği, insanların farklı bir hayat biçimine ihtiyaç duyduğu mottosuyla, İtalya'dan "Cittaslow" hareketi ortaya çıktı. 1999 yılında Greve in Chianti'nin eski belediye başkanı Paolo Saturnini, yaşam kalitesini yükseltmek amacıyla, kentlerin kendilerini değerlendirmeleri ve farklı bir kalkınma modeli ortaya koymaları fikrini öne sürdü. Bulunduğu bölgenin yerel değerlerini öne çıkararak, bünyesinde hayatın her türlü ihtiyacını karşılayan "natürel bir ekosistem" kurmayı başardı. Bu tarz, önce ulusal boyutta benimsendi. İdealleri, kısa zamanda Bra (Francesco Guida), Orvieto (Stefano Cimicchi) ve Positano (Domenico Marrone) belediye başkanları tarafından kabul edildi. Ardından hızlıca Avrupa ve dünyayı sardı. Bugün 28 ülkede 182 üyeye yayılan "Cittaslow" hareketinin amacı, "yavaş ve kaliteli hayat" felsefesini küresel boyuta taşımak…

Cittaslow felsefesi yaşamın, yaşamaktan zevk alınacak bir hızda yaşanmasını savunuyor. İnsanların birbirleriyle iletişim kurabilecekleri, sosyalleşebilecekleri, kendine yeten, sürdürülebilir, el sanatlarına, tabiatına, gelenek ve göreneklerine sahip çıkan, aynı zamanda altyapı meseleleri olmayan, yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanan, teknolojinin kolaylıklarından da yararlanan kentlerin, değerli insan hayatı için gerçekçi olacağı hedefiyle faaliyetlerini sürdürüyor.

Cittaslow Uluslararası Koordinasyon Komitesince 3 yıl önce "sakin şehir" ağına dâhil edilen Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin incisi Halfeti, sessizliğiyle ziyaretçilerini bekliyor. Birecik Barajı'nın yapımı sırasında bir bölümü sular altında kalan, sakin ve huzur veren özelliğiyle 2013 yılında "sakin şehir" ağına dâhil edilen Halfeti; tarihî taş evleri ve tabii güzelliği ile Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin, "saklı cenneti" olarak da adlandırılıyor.

KONFORUNUZ ÖMÜR BOYU SÜRECEK ŞEKİLDE TASARLANDI

divan residence

ayrıcalığı ile rezidans hizmetlerinden faydalanın.

Markalı rezidans hizmeti, **Divan Residence ile** İzmir'de ilk kez **Mahall Bomonti İzmir'de**

KONUTLARDA
72 AY
%0 FAİZ

OFİSLERDE
84 AY
%0 FAİZ

MAHALL
BOMONTİ İzmir

OFİS | KONUT | ALIŞVERİŞ

HEMEN ARAYIN
444 18 99

mahallbomontiizmir.com

TÜRKERLER

DOĞRU HAMLELERİN PUSULASI

Sanayinin gelişiminde
kuruluşundan bugüne
doğru Bölgeyiz...

M.Kemal Atatürk Blv. No:42 35620 Çiğli/İzmir
T. (0232) 376 71 76 - F. (0232) 376 71 00
iaosb@iaosb.org.tr • www.iaosb.org.tr

İZMİR ATATÜRK
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ